Anul al 50-lea | 6 Pagini | EXEMPLARUL In Tara: 3 Lei In Străinătate: 6 Lei | 6 Pagini | Nr. 235 Marţi 29 August 1933 | P

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 120228.932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI are numerele: 3-1370, 3-1371, 3-1372, 3-1373, 3-1374, 3-5643.

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Tragedia învăţământului nostru primar

Congresul învăţătorilor fără post, care s'a ţinut în Capitală, a pus iarăşi în discuţie situaţia tragică a învăţământului nostru primar.

Iată câteva sute de învăţători, rămaşi fără posturi, când numărul analfabeţilor sporeşte din an în an, ca şi numărul celor cari n'au putut absolvi şcoala primară, — fie rurală, fie urbană.

Normal, faţă de recensământul copiilor în vârstă de şcoală (5—18 ani), ar trebui să avem nu numai pe toţi învăţătorii la posturi, dar să creăm în fiecare an şcoli primare, mai cu seamă la sate şi să sporim numărul învăţătorilor în aceeaş proporţie cu populaţia şcolară obligată să fie înscrisă.

Din nefericire, situaţia este anormală. Populaţia în vârstă de şcoală sporeşte; iar numărul înscrişilor scade din an în an, ca şi al promovaţilor cursului primar.

Numai în anul 1928 — după statistica ministerului instrucţiei publice — numărul neştiutorilor de carte (români), a fost de 256.825, dintre care, 78.545 băeţi şi 178.280 fete!

Fireşte, că populaţia rurală dă cel mai mare număr de analfabeţi.

O altă constatare dureroasă este micşorarea numărului absolvenţilor şcolilor primare. In acelaş an n'au absolvit cursul primar 187.617 băeţi şi 164.545 fete!

Deficitul cultural este şi mai grav, în ultimii ani şcolari, din cauza neaplicării legii relativă la obligativitatea învăţământului rural şi a scăderii numărului şcolilor primare în raport cu populaţia recenzată în vârstă de şcoală şi considerată aptă pentru învăţământ.

In asemenea condiţii, cum putem pretinde că avem o politică şcolară: ba chiar una, culturală? Nu este o ironie sângeroasă când se anunţă, la dese intervale, începerea „ofensivei" pe frontul cultural?

Nu avem nevoe de asemenea „ofensive" ridicole şi absurde, căci pe terenul cultural ne trebue o raţională organizare a învăţământului de toate gradele: sporirea şcolilor primare rurale, spre a micşora numărul înspăimântător al neştiutorilor de carte.

Este inadmisibil ca în asemenea împrejurări, să avem câteva sute de învăţători, fără posturi, fără catedre, fără mijloace de existenţă, când sute de mii de copii nu ştiu carte, nu sunt înscrişi în nicio şcoală!

Cu toate dificultăţile financiare prin care trecem, tragedia învăţământului primar, din cauza învăţătorilor cu drepturi, dar fără posturi; a populaţiei şcolare, fără şcoli şi a sporirii considerabile a numărului analfabeţilor, nu poate să ne lase indiferenţi.

Congresul învăţătorilor fără posturi nu este numai efectul unor economii bugetare rău aplicate şi inadmisibile într'un stat de ordine şi aşa zis cultural; dar şi consecinţa unei politici şcolare dezastruoase, care, în loc să construiască, distruge, în loc să ridice moralul celor consideraţi că îndeplinesc o misiune de apostoli la sate, îi demoralizează.

Avem nevoe de altă politică şcolară, impusă de interesele superioare naţionale şi culturale. Dar pentru aceasta se cere şi suflet şi înţelegere şi sacrificii.

Austria îşi va creia o flotă comercială

— Italia îi acordă o zonă liberă la Triest —

Viena, 26 (Rador). — *După informaţii de origină străină d-nii Dollfuss şi Mussolini au căzut de acord în cursul ultimei lor întrevederi ca Italia să acorde o zonă liberă la Triest, care să permită Austriei să creeze o flotă comercială proprie.*

In privinţa modificării statutului armatei austriace, se afirmă că Italia nu s'ar opune întăririi efectivelor austriace în limitele prevăzute de tratate. Italia nu ar accepta însă ca organizaţia Heimwehrului să fie centralizată şi transformată într'o adevărată rezervă militară.

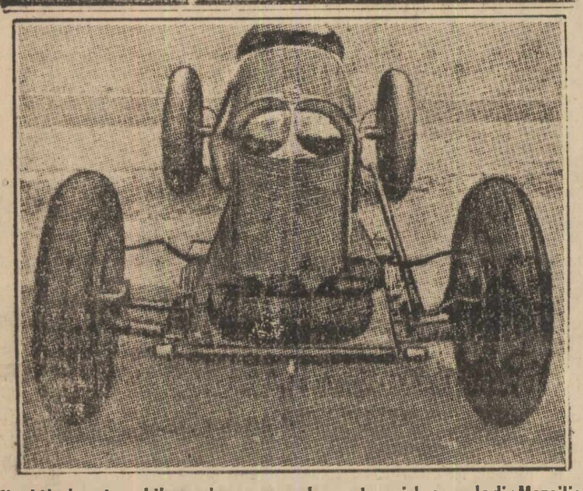

Noul tip de automobil american, care va lua parte, azi, la cursele din Marsilia
Viteza: 270 km. pe oră

Românii din Bulgaria şi bulgarii din Dobrogea

— Politica de provocaţie a guvernului din Sofia —

La banchetul dat în sala „Union Club" din Sofia, în onoarea d-lui Edouard Herriot şi a delegaţilor congresului Internaţionalei a partidelor radicale şi democratice, d. Muşanov, primul ministru al Bulgariei, a declarat:

„Nu urim pe nimeni; dimpotrivă, iubim lumea întreagă. Dovada o facem în felul cum tratăm minorităţile din ţara noastră. De aceea cerem şi avem dreptul să cerem să fim iubiţi..."

D. Muşanov nu cunoaşte psihofiziologia amorului. Cine îmbrăţişează prea mult, strânge rău.

După această declaraţie de amor colectiv, cu drept de reciprocitate, d. Muşanov a formulat tradiţionala asigurare, că Bulgaria este pacifică şi guvernul său cultivă relaţiunile prieteneşti cu toţi vecinii.

In aceeaş zi, însă, organizaţiile iredentiste — macedonene şi dobrogene — au ţinut de datoria lor să completeze toastul sentimental şi pacific al d-lui Muşanov.

„Comitetul naţional al organizaţiilor legale macedonene" — legale, adică recunoscute şi autorizate de guvernul din Sofia — a predat un lung memoriu congresiştilor străini, asupra situaţiei „nenorocite" din „Macedonia", împotriva Iugoslaviei şi Grecici, pe tema pretinselor persecuţii ce le suferă minoritatea din partea autorităţilor respective „ocupante"...

D. Edouard Herriot, fost prim ministru al Franţei, a primit şi d-sa un memoriu din partea „Uniunii organizaţiilor legale dobrogene" — legale, adică şi ele autorizate şi deci recunoscute de guvernul prezidat de d. Muşanov — cuprinzând 14 chestiuni relative la situaţia „nefericită" a minorităţii din Dobrogea românească.

O altă delegaţie bulgară a prezentat acelaş memoriu în chestia Dobrogei, d-lui Ivon Delbos, vice-preşedinte al Camerei franceze, fost ministru.

Ziarul „La Bulgarie" ne informează, că d. Delbos a cerut delegaţiei oarecari date statistice, în legătură cu problema dobrogeană şi imediat a fost satisfăcut, punându-i-se la dispoziţie informaţiile dorite (fireşte, prin ministerul afacerilor străine din Sofia).

Pe lângă literatura de propagandă macedoneană şi dobrogeană, sub forma de memorii, bulgarii au recurs şi la câteva demonstraţiuni pe teren.

La Rusciuk s'a organizat, cu concursul autorităţilor, o procesiune demonstrativă în amintirea „eroului dobrogean" (?), Caragea, — simbolul „eliberării Dobrogei" —; iar d. Henri Guernut, cunoscut internaţionalist, trimisul „Ligii dreptului omului" din Paris, a fost transportat cu mare alai, în satele situate dealungul frontierei româno-bulgare, spre a fi convins că acea frontieră trebue să dispară!

Iată cum se potrivesc vorbele pronunţate de d. Muşanov, primul ministru al Bulgariei, la „Union Club" din Sofia, cu faptele petrecute.

Cum d. Muşanov s'a ocupat şi de minorităţile din Bulgaria, afirmând că ele se bucură de un tratament ideal, o chemare la realitate este necesară, mai cu seamă când d-sa tolerează şi încurajează, ca şef de guvern, activitatea organizaţiilor dobrogene iredentiste şi pornite să se răspândească în ţară şi în străinătate, memorii calomnioase împotriva României pe tema pretinselor persecuţii ce le-ar suferi bulgarii din Dobrogea.

Există în regiunea Vidinului, a Timocului şi a Nicopolului, o populaţie românească compactă, care, după statisticile falsificate, bulgare, ar fi de 57.000 loc., pe când în realitate numărul lor e mult mai mare.

Până la 1907, românii din aceste părţi au avut şcoli şi biserici. După 1907, o parte din aceste şcoli au fost închise. Cum se prezintă situaţia după aplicarea tratatului dela Neuilly şi a pactului minorităţilor, prin care Bulgaria este obligată să asigure minorităţilor libertăţi şi drepturi relative la introducerea limbii lor, în şcoli şi biserici?

Populaţia românească din regiunile amintite nu se bucură de libertăţile şi drepturile prevăzute în tratatul dela Neuilly şi în pactul minorităţilor. Ea n'are nici o şcoală de predare românească. In toate bisericile se oficiază în limba bulgară, cu toate că populaţia este românească.

Românii au cerut să li se respecte drepturile lor, zadarnic. Au protestat. Atunci jandarmii bulgari au intervenit din ordinul guvernului, ca să aplice românilor din regiunile Vidinului, Timocului şi Nicopolului, sistemul de intimidare balcanic: procese de contravenţii, bătăi, schingiuiri, arestări ilegale.

Iată ce scria în ziarul „Mir", (1930), d. T. G. Vlaicof, fost ministrul al instrucţiei în Bulgaria, în articolul intitulat: „Azi şi mâine":

„Românii nu se bucură de drepturile ce le au minoritarii"; iar în şedinţa Sobraniei, dela 12 Aprilie 1930, deputatul Omarcevski, a declarat: „IN REGIUNEA VIDINULUI, ROMANII SUNT PERSECUTATI ŞI JANDARMII SPUN TARANILOR SA PLECE DIN BULGARIA DACA SUNT NEMULŢUMIŢI".

Iată tratamentul „ideal" ce se oferă minorităţii române din Bulgaria: Să se plece, sau să plece! Noi n'am aplicat şi nici nu vom cere să se aplice un asemenea tratament minorităţii bulgare din Dobrogea, ca titlu de reciprocitate. Vom respecta drepturile ce le-am acordat cetăţenilor români de origină bulgară, deoarece aşa înţelegem să tratăm minorităţile.

In ce situaţie se găseşte guvernul din Sofia, care, pe deoparte, pretinde că politica sa e pacifică şi urmăreşte relaţiuni amicale cu toţi vecinii; iar, pe de altă parte, agită chestia minorităţilor împotriva României, a Iugoslaviei şi a Greciei şi reclamă revizuirea tratatelor?

R. SEIŞANU

EŞUAREA UNUI YACHT

Varşovia, 26 (Rador). — *Din cauza furtunii care a bântuit pe Marea Baltică, yachtul polonez „Vision", aparţinând Yacht-Clubului universitar din Gdynia, a eşuat în timp ce naviga spre Stockholm. Intreg echipagiul, compus din 12 persoane, a fost salvat.*

xxx✱xxx

Flotila franceză la Bruxelles

Bruxelles, 26. (Rador). — Astăzi a sosit aci la ora 13 o flotilă franceză compusă din patru submarine, venind din Amsterdam prin Anvers. Submarinele vor rămâne aci până Miercurea viitoare.

Sosirea flotilei a fost salutată prin 21 lovituri de tun şi prin arborarea drapelelor pe toate vapoarele din Bruxelles.

Incendiu năprasnic în com. Tudor Vladimirescu (Covurlui)

— Moara Seceleanu şi recolta a 70 locuitori au ars complet —

Galaţi, 26 August

Ştiri telefonice, sosite din judeţul Covurlui, anunţă că azi după amiază, a izbucnit un mare incendiu în com. Tudor Vladimirescu.

Focul a luat naştere dela moara proprietatea Nicolae Seceleanu şi Tudor Aftemie. In câteva minute numai, întreaga moară era cuprinsă de flăcări. In moară, se găsia o însemnată cantitate de cereale şi saci goi.

Sătenii au dat ajutor să localizeze focul, dar flăcările s'au întins şi la magazia în care erau depozitate două batoze de treerat şi un vapor.

Alimentate de vânt flăcările s'au întins asupra recoltei adunată depe câmp, ce aparţinea la peste 70 săteni.

Toată comuna Tudor Vladimirescu, în cap cu autorităţile comunale, era în picioare. Sătenii, îngroziţi că recolta lor, singurul avut ce mai aveau, căzuse pradă flăcărilor, au cerut ajutoare şi dela satele vecine.

Timp de peste 6 ore, sătenii din Tudor Vladimirescu şi din satele învecinate au căutat să salveze ce se mai putea salva dela moara Seceleanu şi din cupiţele de recoltă. Din cauză că nu era apă, flăcările ameninţau să cuprindă şi câteva gospodării.

La ora 6 seara, moara Seceleanu era distrusă până în temelii. Atât moara cât şi recolta sătenilor, care a ars, nu erau asigurate.

Pagubele se cifrează la câteva milioane lei.

Prorogarea tratatului de comerţ şi navigaţie dintre România şi Italia

Roma, 26 (Rador). — Astăzi a fost semnat la palatul Chigi de către d-nii Suvici, subsecretar de stat la externe şi Lugoşianu, ministrul României, un protocol prin care se prorogă pe termen de trei luni, cu începere dela 1 Septembrie şi până la 30 Noembrie 1933, tratatul de comerţ şi navigaţie în vigoare între cele două ţări, precum şi acordurile conexe ale acestui tratat.

Conform protocolului semnat, vor începe la Roma, la finele lunei Septembrie, negocieri în vederea încheierii unui nou tratat de comerţ şi navigaţiune italo-român.

Pentru acelaş termen şi în aceleaşi condiţiuni a fost prorogată şi convenţia de clearing dintre Italia şi România.

Greva marinarilor fluviali francezi

Marele Baraj cu şlepuri dela Evagny (Râul Oise complet barat)

Politica hitleristă împiedică reducerea înarmărilor

New-York, 26 (Rador). — Ziarul „Evening Post" recunoaşte în editorialul său de azi că marele obstacol la limitarea înarmărilor îl constitue astăzi politica regimului naţional-socialist din Germania. In prezenţa acestei politici Franţa nu poate — scrie ziarul — decât să-şi ia toate garanţiile pentru securitatea sa.

FILME

In 1911, expoziţie şi mari serbări la Roma, pentru jubileul integrării. Congrese internaţionale numeroase, Unul impunător cu deosebire, al presei, reprezentată prin preşedinţii de societăţi şi de câte un membru din comitet. Deschidere solemnă la Capitoliu, în prezenţa Regelui şi Reginei, cu discursurile primului ministru Luzatti, primarului Nathan, cel care avusese conflict cu Papa. Preşedintele presei italiene, Barzilai, fiind republican, a trecut pasul altuia, — ceeace n'a împiedicat să fie ministru într'un guvern din timpul războiului. La Consulta s'a dat o recepţie de San Giuliano, ministru de externe şi la isbucnirea războiului.

Secondam pe d. I. Procopiu, directorul ziarului „L'Indépendence Roumaine", preşedintele Sindicatului ziariştilor români, membru în comitetul internaţional de direcţie şi participant la toate congresele precedente.

In ajunul deschiderii, când congresiştii s'au cunoscut în vastul local al „Stampei", Procopiu îmi şopteşte:

— Vezi pe omul în uniformă, cu dolman pe umeri, cu penaj la căciulă, cu cisme de lac, fără un ochiu, cu monoclu? Este directorul lui „Pesti-Naplo" şi preşedintele societăţii „Othon" a ziariştilor unguri. El ţi-a trimis biletul de tren dela Predeal la Plume. Cred că ar fi bine să te prezint, ca să ai ocazia să-i mulţumeşti.

Ne îndreptăm către grupul unde se afla magnatul presei.

El ascultă scurtul capitol protocolar şi îmi răspunse într'o franceză cu accente pe antepenultima:

— Ça ne fait rien... Ça arrive quelque-fois, mais ça n'arrive pas toujours...

Era o prevenire de o delicateţă maghiară, să nu mai aspir pe viitor la graţiozitatea făcută o singură dată.

Indiferenţa ziaristului român a fost singura replică la un surâs de felul celui inamovibil în fotografiile de astăzi ale lui Gömbös...

Dar... cine râde la urmă, râde mai bine. Aşa a fost atunci. Şi nu e nici un motiv să nu fie tot aşa şi pe viitor.

Don José

Haosul românesc!

Din nenorocire, tocmai atunci când dela un capăt la celaltul al planetei, popoarele stau de veghe şi-şi ferecă puterile, la noi în România stăpâneşte şi creşte în nedumerire obştească, haosul!

Din toate ţările ne sosesc ştiri de îngrijorare. Deasupra ţărilor plutesc nori negri şi strigătul ce răsună acum peste tot, nu mai este blajinul imn al păcii, ci zăngănitul armelor.

Din Germania, care fierbe de pregătiri militare, vin ameninţări. Se anunţă că puternica chimie a ţării acesteia, fabrică, între altele, un gaz otrăvitor de o putere fără seamăn. Apoi Germania îşi pregăteşte viitoarea armată, comandând unelte de luptă în mai multe ţări străine.

Anglia, pacifistă seculară, pe care numai ultimul mare război a inscris-o pe tabloul ţărilor cu puternice armate permanente de uscat, îşi anunţă intenţia de a proceda imediat la mărirea considerabilă a flotei sale militare.

Statele-Unite publică un uriaş plan de creştere a flotei sale, iar Japonia ia atitudine numaidecât: o notă hotărîtă la Washington şi o paradă navală în oceanul Pacific, cum n'au mai văzut apele acestui bazin fără sfârşit.

Şi tot la fel Rusia şi tot la fel Italia, şi tot la fel Austria şi, mai domol, Ungaria, dar tot la fel.

Silinţele desnădăjduite ale pacifiştilor, slăbesc. Câţi mai cred în dezarmare, în pacturi glumeţe pentru înţelegerea frăţească între popoare; cine mai doarme somnul liniştit al celor fără de grijă? Nu numai Europa, dar lumea întreagă este scuturată de spasmurile prevestitoare şi premergătoare a marilor catastrofe. O prefacere mare şi nouă se anunţă!

Iar în timpul acesta, la noi, cum am spus mai sus: haosul.

Şi dacă ar fi numai atât!

Cum stăm noi cu apărarea naţională? Conştiinţa în deşteptare a poporului român întreabă şi vrea răspunsul!

Afacerea Skoda, cu procesul Seletzki, cu istericalele de o zi ale osânditului, cu ameninţări de melodramă, a lăsat multe buzunare pline, dar a lăsat şi depozitele noastre militare goale. Cum stăm cu puterea noastră de apărare a ţării?

Sufletele româneşti, cari nu ştiu să doarmă, încep să aibă o mare îngrijorare: poporul român să nu piardă încrederea în acei oameni cari stau în fruntea armatei.

La anul 1916 am intrat în foc cu încredere; în fruntea armatei erau generalii Averescu, Prezan, Cristescu, Grigorescu şi încă alţii; soldaţii mergeau la foc cu încredere! Fiindcă afaceri veroase, murdare, oculte, precum afacerea Skoda, nu mânjise încă un epolet cu galon lat. Pentru a treia oară: unde suntem cu apărarea graniţelor noastre întregite?

Imi amintesc de zilele înfrigurate ale anului 1916. Când s'a svonit că generalul Averescu a luat comanda celor optzeci de mii de oameni destinaţi să treacă Dunărea, a fost fior de entuziasm în toate casele. Nu era militar, soldat sau ostaş cu grade, care să nu fie cuprins de o mare inviorare şi de o mare încredere. Se pregăteau viteţii să meargă la moarte şi la glorie ca la o sărbătoare! Dar astăzi?

Negreşit, noi câţiva ştim că avem încă şi vom avea totdeauna generali cinstiţi, capabili şi inimoşi, dar nu toată lumea ştie!

Toată lumea, dela orăşenii cei mai aproape de toate adevărurile, până la plugarul care-şi trăeşte viaţa ascunsă în colţuri de ţară, nu ştie. Această lume ori citeşte ce spun ziarele, ori aude svonul obştesc, care de atâtea ori măreşte şi diformează faptele, şi pierde încrederea.

Procesul Seletzki este unul din aceşti ucigaşi ai încrederii. Să privim bărbăteşte realitatea în faţă şi, cu întreg poporul român, să punem piciorul cu hotărire, în pragul datoriei.

Iar strigătul nostru, care nu va înceta, mai ales astăzi, când vâltoarea aducătoare de războaie este în creştere către furtună, va fi mereu acelaş:

CUM STAM CU APARAREA NOASTRA MILITARA?...

CONSTANTIN BACALBAŞA

Opera de refacere în America

- Un discurs al preşedintelui Roosevelt -

New-York 26 (Rador). — *Preşedintele Roosevelt a rostit un discurs la colegiul Wassar.*

Preşedintele a declarat că refluxul economic al Statelor Unite s'a transformat într'un puternic flux. D. Roosevelt salută cu numele de „succes" progresele realizate în opera de refacere naţională.

Instârşit, preşedintele Roosevelt declară că sistemul monopolurilor şi-a trăit traiul şi preconizează înţelegerea între toţi cetăţenii şi egalitatea de tratament a tuturor industriilor

CRONICA ŞTIINŢIFICĂ

Căldura şi temperatura

de prof. dr. CHR. MUSCELEANU

Ce e căldura? ce e temperatura unui corp? Iată două întrebări pe care cei mai mulţi nu şi le pun pentru că au convingerea că ştiu prea bine răspunsul la fiecare dintre ele. Dacă însă înfruntă ironia sau chiar indignarea celui pe care îl întrebi şi în acelaş timp îi ceri ca înainte de a da răspunsul să gândească puţin, constaţi după câtva timp că răspunsul nu vine aşa de uşor. Dacă cel întrebat este stăpânit de curiozitate, va căuta la început într'un dicţionar, şi ca să fie mai sigur va lua unul cu reputaţie mondială spre ex. Larousse iar nu din cele în care *abundă erorile, uneori grosolane.* In dicţionarul Larousse în dreptul cuvântului *„căldură"* va găsi următoarea explicaţie: *„Căldura este fenomenul de fizică prin care temperatura unui corp se ridică".* Această explicaţie trebue să recunoaştem nu-l va lămuri prea mult mai cu seamă că se introduce o noţiune nouă, acea de *temperatură,* aşa că va fi nevoit să caute din nou în acelaşi dicţionar la cuvântul *temperatură.* In dreptul cuvântului temperatură va găsi explicaţia aceasta: *„Temperatură este starea atmosferică a aerului din punct de vedere al acţiunei sale asupra organelor noastre".* E bine, cu explicaţia această încurcătura de acum din capul lui va fi mai mare decât era înainte de a se adresa dicţionarului cu reputaţie mondială.

Prin faptul că se vorbeşte în definiţia din dicţionar despre acţiunea asupra organelor noastre se introduce după cum se vede o notă subiectivă. Şi dacă vom cerceta mai de aproape cât de exact poate să ne dea simţurile noastre o documentare pentru cunoaşterea fenomenelor de căldură şi temperatură care se petrec în lumea în mijlocul căreia trăim este suficient să facem următoarea experienţă foarte simplă:

In trei vase A, B, C se toarnă apă; în A apa să fie încălzită atât cât poate să suporte mâna, în B să se pună apă dela robinet iar în C apă în care pluteşte bucăţi de ghiaţă. O mână (stânga) se introduce în apa din vasul A iar cealaltă (dreapta) în apa cu ghiaţă din vasul C. După câteva minute se scot repede amândouă mâinele şi se introduc, în acelaşi timp, în vasul B. *Cel care face experienţa va simţi la mâna care vine din vasul A o senzaţie de rece iar la aceia care vine din C o senzaţie de cald.* In acest caz, acelaş individ, nu va putea să spună dacă apa din B este caldă sau rece. Din această experienţă se vede cât de relative sunt cunoştinţele căpătate prin simţurile noastre.

Din multele cercetări făcute s'a stabilit că *senzaţiile noastre termice depind de senzaţiile noastre anterioare,* că *depind de starea de sănătate a corpului nostru,* — un om bolnav de friguri tremură de frig în mijlocul verii pe când *altul asudă stând la umbră,* — că *depind de atmosferă, umedă sau uscată,* — se suportă mai uşor o atmosferă caldă şi uscată decât una caldă însă umedă.

Din aceste observaţiuni se vede cât de puţin cunoaştem realitatea prin simţurile noastre. Lumea, pe care o cunoaştem prin simţurile noastre este o lume subiectivă, o lume de iluzii care variază după cum se schimbă şi condiţiunele în care ne găsim noi şi simţurile noastre. Pentru ca să ne apropiem cât mai mult de cunoaşterea exactă a fenomenelor care se petrec în lumea în care trăim, camenii de ştiinţă s'au străduit să găsească mijloace de a cunoaşte aceste fenomene cât mai independent de simţurile noastre, cât mai obiectiv posibil. Iar primul pas în această direcţie, în domeniul căldurei şi temperaturei s'a făcut în momentul când s'a *inventat termometrul. Inventarea acestui aparat atât de preţios s'a putut face atunci când s'a arătat legătura care este între variaţia volumului unui corp şi variaţia stărei lui de încălzire.*

La început s'a determinat variaţia de volum pe care o încearcă mercurul când i se schimbă starea de încălzire în anumite condiţiuni.

Pentru ca aceste experienţe să se facă cât mai comod, s'a construit termometrul de sticlă, format dintr'un rezervor de sticlă prelungit pe o lungime de 20—30 c. m. şi chiar mai mult cu un tub capilar, (un tub cu diametru foarte mic). La început se introduce rezervorul termometrului plin cu mercur în ghiaţă care se topeşte, şi se notează cu zero punctul până unde se găseşte mercurul în tubul capilar; se introduce apoi rezervorul în vapori de apă distilată care fierbe sub presiunea de o atmosferă (o coloană de 760 mm. la barometru cu mercur) şi se notează punctul la care ajunge mercurul *cu o sută.* Distanţa între punctul care reprezintă starea de încălzire a gheţei care se topeşte *numită şi temperatura gheţei care se topeşte şi starea de încălzire a apei care fierbe sau temperatura apei care fierbe se împarte în 100 de părţi egale. O parte din acestea este un grad centezimal.*

Pentru ca să se determine cu o cât mai mare precizie *gradul centezimal, unitatea de măsurat temperatura,* s'a căutat mijloace mult mai precise. In primul rând pentru ca să fixeze *unitatea tip* s'a folosit variaţia pe care o încearcă presiunea gazului hidrogen când este ţinut sub un volum fix şi încălzit dela temperatura gheţei care se topeşte până la acea a apei care fierbe. La *Biroul Internaţional de măsuri şi greutăţi* din parcul *Saint-Cloud dela Paris* se păstrează un aparat cu care s'a făcut cu precizione determinarea gradului de temperatură ca unitate tip. Iar prin legea din *2 Aprilie 1919 se defineşte gradul de temperatură centezimal astfel: „Gradul centezimal este variaţia de temperatură care produce a suta parte din creşterea presiunei suferită de o massă de hidrogen, când, volumul fiind menţinut constant, temperatura trece dela acea a gheţei care se topeşte la acea a vaporilor de apă, care fierbe sub presiunea atmosferică normală".*

*

Cu acest aparat numit şi termometrul cu gaz s'a mai făcut şi următoarea experienţă. S'a încălzit hidrogenul, menţinându-l sub volum constant, până când presiunea lui a devenit de două atmosfere adică a crescut cu încă o atmosferă. Pentru ca să se producă această creştere de presiune cu o atmosferă a trebuit să se încălzească gazul până la 273 grade. Prin urmare unei masse de hidrogen (sau orice gaz) pentru ca să i se ridice presiunea cu o atmosferă menţinându-i volumul constant trebue să i se dea o cantitate de căldură până când temperatura ajunge la 273 grade prin urmare pentru un grad de temperatură variaţia presiunei va fi de 1/273.

(Continuare în pag. 2-a)

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ"
București, Griviței 23. — Fondată 1920 (M.O. 182-1920)

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ" CUPON N-rul 1-10 28 Aug. 1933

10 cupoane, dimpreună cu lei 20, dau dreptul la o asigurare A. M. „UNIVERSUL", **grupa copii și școlari,** de lei **20.000** cu un număr de premii de 10.000 lei și 2 numere de premii de 5000 lei

Tragerea la 1 Septembrie 1933

separat de a celorlalți asigurați

La 1 Septembrie 1933

va avea loc tragerea generală și specială a Societății „Franco-Română" de Asigurări Generale

Vor lua parte:

1) **Asiguraţii AM. „Universul"** la curent cu plata ratelor.

2) **Abonaţii**, cari au primit gratuit polițele de 50.000 lei și 20.000 lei cu ocazia jubileului „Universului" și cari vor achita rata August 1933, de Lei 295, pentru asigurarea de 50.000 lei și Lei 140, pentru asigurarea de 20.000 lei.

3) **Toţi abonaţii și cetitorii** cari vor trimite Lei 140, pentru o asigurare nouă de Lei 20.000, sau Lei 295, pentru o asigurare nouă de Lei 50.000, cu începutul 1 August 1933.

4) **Copiii și școlarii** cari au trimis Lei 20, dimpreună cu 10 cupoane și cari au primit gratuit polița și anexa specială cu începutul 1 August 1933, vor lua parte la o tragere specială de premii, separat de ceilalți asigurați.

5) **Asiguraţii** cari vor trimite până la **31 August 1933** ratele întârziate.

Nu uitați că am achitat până astăzi abonaților și cetitorilor „Universului"

Lei 4.560.000 6659

ISVOARELE STATULUI FRANCEZ
VICHY-CELESTINS
RINICHI — BAȘICĂ — GUTA — DIABET — ARTRITISM
VICHY GRANDE-GRILLE — Bolile ficatului și al aparatului biliar
VICHY HOPITAL — afecțiunile stomacului și ale intestinului

—BARBAȚII— NEPUTINCIOȘI (IMPOTENȚI)
Slăbiți de vârstă, exces sau boală la orice vârstă se vindecă repede prin UZAJ EXTERN simplu cu preparatul „RADIOPHAN" experimentat de laboratorul de stat din Berlin. Aprobat de onor Consiliu Sanitar Superior. De vânzare la Farmacii. Prospect sub discreţiune, **contra 10 lei mărci, trimite.** Căsuța poștală No. 241. București I. 4

Doctorul FERARU
Mamoș specialist din Viena
Boli de Femei-Operaţiuni
Consult. 4—8 p. m. Bulevardul Carol 21 Telefon 2-2169 36

Dr. G. D. Ionăsescu
BOALE DE OCHI ȘI URECHI.
Examinarea fundului ochiului și stabilirea Diagnosticului în boli generale, arterioscleroza, sifilis, diabet, etc. Consultațiuni 3-5. 27
Str. Doamnei. 28

Dr. ANA ALESKE
SPECIALISTA DIN STRAINATATE CU EXPERIENȚA VECHE
BOLI de FEMEI și MAMOȘ
BOLI VENERICE
Electroterapie, Băi electrice, DIATERMIE, Operațiuni. Funcționarii și meseriașii au reducere. Consultațiuni 8—2 și 4—8
B-vardul Maria 2 colț cu Bărăție

DOCTORUL Brătescu Virgil
Specializat la Paris în boli și operațiuni de:
Nas—gât—urechi
consult. 7 jum.—9 a. m. și 3 jum.—5 jum. p. m.
Tel. 304-27. Intr. Amzei 3. 790

ACT DE MULȚUMIRE
Subsemnatul aduc mulțumiri călduroase d-lui **Doctor M. Feighel** din Bulevardul Carol No. 21, care m'a vindecat de o **boală de stomac**, de care sufeream zilnic timp de 3 ani.
GRIGORE STOICA
B-dul Schitul Măgureanu No. 1 1

Doctor Ecaterina Ionescu
Specializată la clinica Schanta din Viena în Boli de Femei, Mamoș operațiuni.
Cons. 10—12, 3—8 p. m. în str. Eug. Carada 7, etaj I. Apar. din dreapt. fostă Karagheorghevici vis-à-vis Banca Națională prin Lipscani. 4

BLENORAGIA
PROSTATA ovarite blen. VINDECA
Dr. TULIU BLANC Consult 9-12, 2-8
Str. Popa Tatu No. 6 lângă Cișmigiu
Gratuit pentru sărăci dela 5—6 p. m.

Policlinica VIAȚA
București, Calea Griviței 107 se tratează BLENORAGIA, SIFILISUL și BOALELE DE FEMEI DIATERMIE — ULTRAVIOLETE
Consult toată ziua 4177

La cabinetul medical „SALVATOR", vechii specialiști din 1900 vindecă radical și fără durere
BLENORAGIA
CRONICA, prostatite, metrite, ovarite, prin curenți electrici de diatermie (Dr. Roucayrol)
Electroliza pen ru sinturile
Boale de Piele și Sifilis
Controlul diagnosticului prin ANALIZA SANGELUI
Reactiile: Wassermann, Hecht, Meinicke
ULTRAMICROSCOPIE
p. cunoașterea șancrului sifilitic
Cons. 11—1 și 6—9, tel. 333/81
9. PASAGIUL ROMAN. 9
Aproape Palatul Regal București
Intrare discretă

Doctor I. MITULESCU
Fost colaborator la Institutul de Tuberculoză al prof. Koch, Berlin, Medic șef al Preventoriului „Gr. Alexandrescu" și **Specializat în boale de piept, dă consultațiuni și face examinări cu razele Röntgen, în strada OITUZ nr. 19. ET. I,** între orele 10½—11½ a. m. (afară de Duminici). Instalație specială pentru Teleradiografie pulmonară. Telefon 3/21/25. 646

BOLNAVI, citiți astăzi acest anunț mărit de 40 ori mica publicitate coloana „Diverse" lămurirea vindecărilor-minuni, cu știința cărții - lei 120 - geniului vindecător Kuhne, sanatoriului kuhnist medical primește bolnavii interni, externi, consultații, provincia prospect gratis București, str. Principatele Unite 30. 721

Pentru reînoirea de abonamente, d-nii abonați din provincie sunt rugați să binevoiască a lipi pe cuponul mandatului poștal eticheta cu care primesc ziarul, procedând la fel și atunci când vor avea de făcut reclamație sau schimbare de domiciliu.

PENTRU
LIBRARII ȘI DEPOZITARII DE ZIARE
CAETE
DICTANDO ȘI ARITMETICĂ
de câte 6, 8, 10, 16, 20, 24, 30 40, 50, 100 și 200 de file de cea mai bună calitate (hârtie velină) Maculatoare, Blocuri de ori ce fel, Caete desen și muzică se vând la
Librăria Ziarului UNIVERSUL
la preț mai avantajos ca oriunde. La comenzi importante se fac reduceri de prețuri. Expediții prompte. Se poate expedia și cu ramburs
COMENZILE SE PRIMESC LA:
LIBRARIA ZIARULUI „UNIVERSUL"
Catalogul cu prețuri se trimit gratuit la cerere

Ai grijă de ceia-ce mănânci și bei!
Ții totul acoperit și păstrezi mâncarea închisă? Dar muștele-murdare și infectate-nu pătrund în dulapuri, iar în timpul mesii le poți opri de a-ți gusta din mâncare și din băutură? ia FLY-TOX care distruge pe loc orice insectă.
FLY-TOX Parfumat

Curier judiciar

Un caz interesant de camătă

Scriam zilele trecute, că la cab. 8 de instrucție s'au depus mai multe plângeri împotriva comerciantului Sache Soru, din pasagiul Român nr. 5-7, reprezentant de mașini de scris și aparate de radio. Numitul, în afară de comerțul său, se ocupa și cu împrumuturi la cari percepea dobânzi oneroase, între 50 și 100%. Victimele sale le recruta mai ales dintre șoferii cari aveau de plătit la termene fixe ratele reprezentând rest din prețul cumpărării automobilelor, conform legii pentru vânzarea mașinilor pe credit, care, precum se știe, conține dispoziții riguroase. D. jude instructor Armand Constantinescu, constatând că fapta reclamată se încadrează în dispozițiile legii contra cametei, a ordonat facerea unei expertize însărcinând cu aceasta pe d. expert V. Negru căruia i s'au predat toate registrele ridicate de la cel învinuit. Între timp, instrucția continuă și eri a fost audiat un alt reclamant, Ștefan Sassu. Numitul arată că, după ce a împrumutat 34.000 lei a dat cambii de 47.000 cu scadența peste cinci luni. Acesta neputând onora o poliță de lei 2.500, Soru profită de o factură de vânzare ce-i făcuse societatea „Adria" și cu consimțământul adevăratului proprietar, care deci deținea mașina cu titlul de gaj a luat pur și simplu mașina și a vândut-o cu 86.000 lei fapt ce ar constitui și un abuz de încredere. Cercetările continuă.

Concordatul firmei Mircea omologat

Trib. Ilfov secția I comercială a omologat concordatul cerut de comerciantul Ignat Mircea, patronul bodegei cu același nume, din bd. Academiei, în condițiunile cerute, adică 40% din creanțele chirografare plătibile fără nici-o dobândă, în cinci ani în rate anuale de câte 5% în primii doi ani, și 10% în ultimii trei. Intregul pasiv al comerciantului este de peste 100.000.000, dintre care peste 44.000.000 lei chirografar.

Bandă de tâlhari arestați

D. prim procuror Gh. Păcuraru a deschis acțiune publică, cu concluzii de arestare, pentru omor, furt și înșelăciune, împotriva unei bande de țigani nomazi formată din: Alexe Bogdan zis Romanciuc, Ghiță Telșeanu, Constantin Marghidan, Ghimbea Scărlova, Stan Alexandru Văduva, Crecia Leanca Văduva, Gheorghe Ioan zis Leustean, Zamfir Ion zis Centiron, Maria Gheorghe, Gherghina Anghel Bucaliu, Vlaicu Zoița zis Văduva, Alexandru Bascovici zis Marin, și Zamfir Ion zis Râmniceanu zis Ciceron. După multe urmăriri cu potere prin jud. Dâmbovița, au fost prinși, cu toată rezistența opusă. In sarcina lor se pun deocamdată două crime, una comisă asupra gardianului Stan Lungu, din postul prelungirea Floreasca, parcul Negroponte, săvârșite la 15 Martie și alta, din str. Gheorghe Șerban 29, asupra femeii Gherghina Marin, în ziua de 29 Mai. In afară de acestea ei au comis și alte numeroase furturi al căror produs a fost descoperit în parte îngropat. Nu este exclus ca aceștia să fie autorii unei serii de crime nedescoperite până în prezent. Afacerea s'a repartizat la cab. II instrucție.

Trimis în judecată pentru fals și abuz de încredere

D. procuror Macovei a dat rechizitoriu definitiv de trimitere în judecată, pentru fals și abuz de încredere, împotriva inginerului Alexandru Laurențiu Niculescu, din str. Pulșor 74, acuzat că și-a însușit prin falsuri circa 45.000 lei, în dauna Sfatului negustorilor și industriașilor din sectorul III Albastru.

Cazul de intoxicație din Oltenița

D. prim-procuror Gh. Păcuraru a deschis acțiune publică, cu concluzii de arestare, pentru omor prin imprudență, împotriva lui Asan Mileazăm, zis Asan Mehmet Niligiu, din Oltenița, vinovat de a fi provocat moartea lui Damian Penu, vânzându-i peste stricat.

Spărgător arestat

D. jude instructor Gh. Oprescu, dela cab. 9 instrucție, a lansat mandat de arestare pentru furt cu spargere, împotriva lui Constantin Cornea. Numitul, profitând de lipsa din București a d-lui Popescu Pașarea, din str. Olimpului 39, s'a introdus cu chei potrivite și a furat întreaga garderobă și toate lucrurile din casă, după care văzându-se neobservat, și făcuse obiceiul de a reveni în fiecare seară spre a dormi liniștit în patul păgubașului, unde de altfel a fost surprins de acesta, în dimineața când a venit în București.

Arestat pentru furturi

La același cab. de instrucție, a fost arestat Gigă Ionescu, acuzat de o serie întreagă de furturi cu efracții, în cartierele b-dul Elisabeta, Cobălcescu, General Anghelescu și altele.

—xox—

SPORIREA GARNITURILOR PENTRU CONSTANȚA

Deoarece la Constanța au loc — între 26 și 30 August — serbările societății „Mărășești", precum și congresul muncitoresc și prevăzându-se aglomerări de călători la trenurile de Constanța, direcțiunea generală c. f. r. a dispus să se sporească garniturile trenurilor, în felul următor:

Trenul accelerat nr 91 de Duminică, care pleacă la ora 7.45 dimineața, cu 2 vagoane.

Trenul personal nr. 904 de Duminică, care pleacă din Constanța la ora 6.35 dimineața, cu 2 vagoane.

Trenul personal nr. 903 de Duminică, care pleacă din București la ora 1.50 după amiază, cu două vagoane.

—xox—

Contra durerilor hemoroidale
supozitoarele „Anusol-GOEDECKE" au întotdeauna un efect minunat de binefăcător. De mai bine de 30 ani „Anusol-ul" este recomandat de numeroși medici din toate țările și nenumărate sunt cazurile în cari acest remediu a salvat pacienții desnădăjduiți.
Supozitoarele „Anusol"
aduc imediat ușurare atât de dorită și înlătură foarte curând durerile hemoroidale deseori îngrozitoare. Intrebuințarea este simplă, curată, nu este costisitoare și nu întrerupe dela ocupația zilnică. A se cere la farmacii textual: „Supozitoare Anusol-Goedecke", în cutia originală roșie, plombată de fabrică. 1615

Solemnitățile dela Brașov

26 August

Astăzi de dimineață, în prezența d-lui ministru Voicu Nițescu, s'a pus temelia noului abatoriu al stadionului sportiv inaugurându-se și garajul de autobuse al municipiului Brașov.

S'a oficiat o slujbă religioasă, de protopopul I. Blaga și preoții P. Debu și Constantin și de protopopul gr. catolic Hodarnău.

S'a așezat apoi piatra fundamentală, cu un hrisov iscălit de toți cei prezenți.

Au luat cuvântul primarul Cornel Voicu, care a arătat însemnătatea celor două construcții de care orașul Brașov are atâta nevoe.

Festivitățile au fost încheiatet cu inaugurarea noului garaj al municipiului Brașov.

De trei ani, tot câte doi

Adjud, 26 August

Femeea Varvara I. Nichitescu, din localitate, soția magazionerului c. f. r. Nichitescu, a dat naștere de curând la doui copii.

De notat, că de trei ani tot câte doui copii naște.

Atât mama cât și copii sunt sănătoși.

Cu aceștia din urmă, numără 14 copii familia Nichitescu.

O mare operă pentru cunoașterea țării noastre

— Într'unul din pavilioanele din parcul Carol, d. ing. Dim. Leonida a expus rezultatul unei munci de mai bine de un sfert de veac —

Pentru prima oară ne este dat să admirăm tablouri sinoptice, precise ca informație și atât de ingenioase și sugestive ca alcătuire, ale d-lui ing. D. Leonida, care n'a cruțat nici timp nici cheltuială spre a aduna minunate mărturii ale bogățiilor de tot felul alcătuind un adevărat muzău pe care am dori să-l știm permanent, căci el constituie cea mai fidelă icoană a ceeace a fost și este țara românească, în același timp cea mai minunată școală pentru cunoașterea ei.

Din luna Septembrie, când parcul Carol va fi din nou redat publicului, profesorii au datoria să conducă elevii tuturor școalelor, să vadă și să învețe, mult mai ușor și plăcut, lucruri cari ar cere mulți ani de studii.

Pavilionul, în care e adăpostită expoziția d-lui inginer Leonida, e absolut insuficient. Cu toate că ceeace a expus d-sa e numai sinteză, totuș, spre a fi mai bine cercetată, îi trebue un spațiu mult mai mare.

Avem credința, că d. primar general, care a vizitat expoziția și a apreciat mult munca și priceperea d-lui Leonida, va destina încă un pavilion din parcul Carol spre a face cu enormul material strâns o expoziție permanentă.

*

Vom încerca să expunem aci, cetitorilor, comoara de hărți vechi autentice și reproduceri, în care sunt cuprinse și teritoriile locuite azi de români.

Astfel, este o reproducere a hărții lui Ptolmeus din sec. II-a d. C.

Această hartă, care cuprinde și țara noastră, a fost folosită tot timpul evului mediu. Ea a fost tradusă din grecește în latină, de Angiole, la 1409 și tipărită abia la 1462.

De această traducere s'au servit apoi mai toți geografii sec. 16-a, ca Munster, Castaldi și Ruscoli.

Interesant e și itinerariul întocmit de romani, al drumurilor cari legau cetatea sfântă (Roma) cu uriașul imperiu roman.

Altă hartă veche, din sec. 3-a d. C., publicată tocmai în 1497 de germanul Pentinger, cuprinde căile cari duceau la Sarmisegetuza, Tomis și Poroliso.

Tot din această epocă a mai rămas un itinerar al lui Antoninul.

Sunt expuse și două gravuri din cronica din Nurenberg, 1493, privitoare la Valahia, mai mult fantazie decât realitate.

Această celebră carte, apărută la vre-o două decenii după invenția tiparului este prima care pomenește și de noi. Ea s'a tipărit în câteva ediții, ultima la 1500, cu text latin și apoi german, și a fost ilustrată de celebrii gravori Folghenut și Pleidendorf, maeștrii lui Albert Durer.

După aceasta a urmat faimoasa cosmografie a lui Muntzner, cu numeroase ediții, franceze, germane și latine, cari au apărut până în sec. 17-a, în care dacă hărțile privitoare la noi sunt tot așa de slabe, textul e mai bogat, fiind luat din numeroasele cronici străine, care pomeneau de virtuțile voevozilor români.

Tot în secolul al 14-a, datorită lui Honterus dela Brașov și George din Reinersdorf, (Transilvania), țările române au fost minunat descrise, iar hărțile (expuse de d. Leonida), care sunt din cronicile celor doi învățați, sunt mai bogate în detalii și mai precise în așezarea localităților.

În același timp, venețienii, acest admirabil popor de negustori și navigatori cu întinse relații în tot Orientul încă dela închegarea țărilor noastre, au publicat foarte bune cosmografii, atlase, relații de călătorii, cronici, etc., în care sunt numeroase hărți și descrieri destul de mulțumitoare pentru acea epocă.

Secolul al 17-a este prin excelență bogat în informații asupra țărilor noastre, din cauză că au fost teatrul a sângeroase lupte, mai ales cu turcii care ajunseră până la Viena.

De aci înainte, sunt tot mai numeroase marile atlase întocmire de: Gerard Mercator, G. B. Homan, Blaeu, Janson etc., în care figurau cu detalii luate din numeroasele călătorii făcute prin țările române.

Cartografia romînească de abea în secolul 19 capătă precizie, în urma lucrărilor topografice întreprinse de ruși și austriaci, fie cu ocazia operațiilor de război fie cu dorința de a ne cunoaște mai bine teritoriile pe cari le râvneau.

Din toate acestea a expus d. ing. Leonida, în minunata d-sale expoziție. Dar ceeace am scris e numai un colțișor neînsemnat din expoziție. Spre a fi descrise în amănunt, trebue câteva volume.

Cel mai bun lucru e să fie vizitată mai ales de tineretul studios, care poate găsi aci lucruri pe cari nici nu le bănuește.

C. Or.

—oxxx✕✱✕xxxo—

Nu mai există digestiune grea

Este suficient să luați câteva picături de Alcool de menthe de Ricqlès pe o bucățică de zahăr. Ricqlès stimulează mistuirea și ușurează tulburările stomacului.

Ricqlès este economic, câteva picături ajung. 32

—oxx✕O✕xxo—

Furt de 360.000 lei la Lugoj

Lugoj, 26 August

D-na Rozalia Știr, din str. Mihai Viteazu 12, a reclamat poliției, că Ana Lazăr, din Timișoara, pe care o primise de milă să locuiască la d-sa, i-a furat 3500 lei, un ceas de aur, patru inele două brățări de aur și diferite haine și lingerii. Tot atunci i-a furat și actul unei case, pe care o are în Budapesta, în valoare de 319.000 lei.

Comisarul Șoreanu, fiind însărcinat cu facerea cercetărilor, a reușit să aresteze pe hoață, în Temișoara pe când vroia să vândă actul casei pentru suma de 25.000 lei, unui negustor de acolo.

Adusă în Lugoj, numita declară că banii i-a cheltuit, iar giuvaerialele le-a vândut în trecut unor persoane pe care nu le cunoaște.

A fost înaintată parchetului.

Important!
Pentru cei ce vor să învețe limba franceză
A apărut
Cheia limbii franceze
de P. Al. Constantinescu
Cea mai bună și mai ușoară metodă pentru învățarea limbei franceze.
De vânzare la toate librăriile din țară.—Se trimite și cu ramburs de librăria ziarului Universul.
Prețul 100 lei exemplarul

Cronica științifică

— Urmare din pagina I-a —

Dacă acum se face ca presiunea hidrogenului să se reducă din ce în ce mai mult sub o atmosferă, temperatura va trebui să se scadă de asemenea din ce în ce mai mult. Când temperatura va fi la —273 (minus 273) grade, presiunea gazului va ajunge la zero, pentru că am văzut că la o variațiune de temperatură de 273° presiunea gazului variază tocmai cu o atmosferă. *Temperatura de 273° grade când presiunea gazului este egală cu zero, se numește zero absolut.*

Până astăzi s'a realizat temperatura cea mai scăzută de —272°,3 dată de heliu în stare lichidă. S'au mai determinat multe alte temperaturi scăzute dintre care dăm câteva: In spațiul interplanetar —266° grade, hidrogenul lichid —241° iar solid —260°, azotul lichid —145° iar solid —210°, oxigenul lichid —118°, solid —241°, aerul lichid —190°, gazul metan lichefiat —82° și ghiața care se topește, zero grade.

Pentru temperaturile ridicate s'a stabilit că ferul roșu închis, are temperatura de 520°, iar la roșu alb, are 1100°, temperatura medie a flăcării gazului este de 1600°, temp. filamentului lămpii electrice 2400°, a arcului electric și în cuptorul electric, 3600° temperatura Soarelui 5700°; temperatura la suprafața diferitelor stele variază dela 3000°—35.000° pe când în centrul stelelor astrofizicienii admit că temperatura se ridică până la *40 de milioane de grade.* Când scara temperaturilor în Univers este atât de mare, viața abia poate să se mențină pe pământ între minus 45° și celmult plus 45° exceptând microbii și sporii lor care pot să se mențină dela temperaturi mai scăzute și până la cel mult 120°.

Pentru ca să se produc variațiile de temperatură în natură trebue ca să intervină însă căldura.

Datorită căldurei care intervine în diferitele fenomene se produc nu numai variații ale stărei de încălzire adică variații de temperatură, dar și ale schimbării în starea corpurilor ca topirea și evaporarea corpurilor etc. Știința posedă astăzi mijloace cu ajutorul cărora poate să măsoare cantitățile de căldură primite sau pierdute de corp. Aparatele cu care se fac aceste măsurători se numesc *calorimetre* iar unitatea de măsură este *caloria* care se definește astfel.

Caloria medie este cantitatea de căldură care trebue să se dea unui gram de apă distilată ca să i se ridice temperatura cu un grad centezimal.

Prin urmare temperatura se măsoară cu *termometrele* și ca unitate de măsură se folosește *gradul centezimal* iar căldura se măsoară cu *calorimetrele* și se folosește ca *unitate de măsură caloria.*

După ce am stabilit mijloacele de a cunoaște cât mai obiectiv posibil mijloacele de a cunoaște și de a măsura fenomenele, în care din cauza căldurii se produc variații de temperatură să vedem cum oameni de știință au căutat să explice *ce este căldura* și cum se produc variațiile de *temperatură a unui corp.*

*

Este un fapt cunoscut de toată lumea că orice corp material este format din molecule și atomi de același natură cu corpul. Moleculele și atomii în orice corp nu stau pe loc, ci se mișcă continu cu o iuțeală mai mare sau mai mică.

In corpurile gazoase mișcarea acestor particule materiale se face în mod cu totul dezordonat, în linie dreaptă în toate direcțiile cu aceeași preferință, pe când în corpurile lichide molecule alunecă unele împrejurul altora, iar în corpurile solide particulele joacă pe loc împrejurul unui punct dând o mișcare de vibrație. Intr'un gaz, spre exemplu în aerul atmosferic, s'a stabilit că particulele se mișcă cu o iuțeală medie de circa *500 metri pe secundă.* Nu trebue să se confunde această mișcare cu mișcarea în același direcție a masselor întregi de aer care dau naștere la vânturi și în care massa de aer se deplasează cu o iuțeală mult mai mică (5,10 sau 20 metri pe secundă). Din variația însă a iuțelii particulelor în interiorul massei de gaz s'a stabilit însă că la naștere și variația în starea de încălzire a gazului. Dacă iuțeala medie a particulelor în mișcarea dezordonată crește de la 500 metri la 525 m. adică cu 25 metri pe secundă, temperatura crește atât în cât asudăm stând la umbră, pe când din cauza unei micșorări a iuțelii cu 25 metri se produce un frig polar, termometrele înregistrând scobiri ale coloanei de mercur între -20 și -25 grade.

Prin urmare în *concluzie variația de temperatură a unei masse de gaz se datorește variației iuțelii cu care se mișcă particulele materiale în interiorul aceleași masse de gaz.* Aceeași explicație este și pentru variația de temperatură la corpurile lichide și solide unde mișcarea de alunecare sau de vibrație a particulelor materiale își modifică iuțeala din cauza căldurei care se dă corpului.

Dar pentru ca unui corp să i se poată varia iuțeala mișcării particulelor care îl formează, trebue să i se dea o cantitate de energie. Ei bine această cantitate de energie care se dă corpului este căldura, care de fapt nu este altceva de cât o formă de energie.

Dacă căldura este o formă a energiei ori cine poate să-și pună acum întrebările: *de unde vine această energie? cum vine? și dacă multă vreme pământul va mai putea să-și procure energia de care are nevoe ca să-și mențină viața în plante și animale? Dar despre acestea într'o cronică viitoare.*

Prof. dr. Chr. Musceleanu

Cercetări etnografice în jud. Ialomița

— Port, joc și obicei —

Imprejurările m'au purtat și pe meleagurile mai multor comune din jud. Ialomița. Cu acel prilej am făcut cercetări etnografice la fața locului.

In comuna Radu Negru, plasa Ciocănești, jud. Ialomița (la cinci kilometri spre Nord-Nord-Est de orașul Călărași), fetele se piaptănă cu cărare la mijloc sau drept și totdeauna cu două coade făcute cunună pe cap și prinse cu ace obișnuite.

Fetele și femeile poartă fuste albe, largi de patru foi, crețe, de pânză țesută, iar jos pe margini au dantelă albă, roșie, albastră sau violetă, croșetată, lată de trei, patru degete și bătut coltișori diferite colori.

Deasupra acestei îmbrăcăminte pun o altă fustă albastră sau violet deschis, largă tot de patru foi, dar mai scurtă cu trei patru degete, spre a se vedea dantela dela cea dedesupt.

Femeile mai în vârstă preferă colori închise, albastru sau negru.

Cămășile sunt de pânză albă, sau învărgată cu arnici roșu ori albastru. La gât sunt croite rotunde și n'au mâneci.

Deasupra cămășii pun bluză, matineu de pânză albă sau de borangic, cu dungi albastre sau roșii și este lungă până mai jos de brâu, pe margini cu dantelă croșetată. Acest fel de vâstmânt se închele în față cu patru, șase nasturi mici, albi sau cu capse.

Mânecile sunt lungi, potrivit de largi și la tinere au manșete cu volănaș și bentiță lucrată cu arnici, iar la bătrâne bentița este făcută cu motorele (coltișori croșetati pe margini).

Fetele, în zilele de lucru, se poartă cu tibet (basma neagră de satin).

Femeile poartă pe cap un tulpan alb de nansuc (marchizet), în trei colțuri și are pe margini mărgele mici colorate, sau dantelută. Deasupra tulpanului pun o basma neagră, cumpărată dela târg, cu ciucuri de mătase sau de lână neagră și pe margini, de jur împrejur, flori colorate imprimate.

Fetele poartă la gât două trei șiruri de mărgele de sticlă sau hurmuzuri (mărgele cari imită mărgăritarele) și la mâini sau mai multe șiruri de mărgele mici, diferite colori.

In picioare fetele au pantofi negri sau galbeni închisi, iar femeile papuci sau pantofi negri.

Iarna umblă cu sourteici, diferite colori, căptușită cu piei de oaie și cu guler de piele de vulpe și cu broboadă neagră de păr de cămilă.

Flăcăii și bărbații poartă cămăși de pânză albă, țesută în războiul de lemn, lungă până mai jos de genunchi, simple, la piept cu cercuțele și gulerul îl închele cu ciucuri colorati, sau pe piept și la mâneci au cusături, făcute cu bobin, diferite colori.

Cămașa o poartă băgată în pantaloni, făcuți din postav țesut în război și la mijloc se încing cu o curea îngustă.

In zilele de lucru ei poartă cămașa afară, peste pantaloni de pânză albă, iar în față pun o pistelcă (șorț) neagră și vângată în lung cu roșu, lată de cincizeci, șasezeci cm., puțin mai lungă decât cămașa și o leagă la spate cu bâiet (snur) de lână.

Iarna, peste cămașă, au flanelă-vestă de lână, cu mâneci și pantaloni de postav dat la piuă, spre a fi mai gros și durabil, de coloare cafenie ori seină (sură).

Flăcăii au flanela-vestă cu garnituri făcute cu cârlige sau cusături naționale geometrice simple.

Peste flanelă pun ghebă (haină lungă de postav de lână, jumătate căptușită, iar în față are două, trei rânduri sau floricele făcute din șireturi negre).

In picioare „oghiele" albe țesute, opinci legate cu târsână (sfori făcute din păr dela coada sau coama calului).

Vara ei poartă pălării de postav, negre, verde închis sau cafenii și iarna căciuli tuguiată de oaie.

Duminicile și în zile de sărbătoare, după amiază aproape de vecernie, hora se face în mijlocul satului, „la salon", „la Stănică" sau „la Tache" și ține până când se face seară.

Fetele și flăcăii poartă flori pe piept. La horă, totdeauna jocul se începe de flăcăi, cari toți contribue și plătesc lăutarii.

Când o fată refuză să joace cu flăcăul, care o poftește, atunci el se duce la lăutari și le spune să cânte marșul.

Vioristul strigă numele fetei și că flăcăul cutare o invită să lasă afară. Fata cu pricina, vrând-nevrând, trebue să plece, că altfel poate avea și alte neplăceri.

In postul Paștelui nu se face horă. In zile de sărbătoare din acest post tineretul se adună la „Marne" (nume topic dat la marginea dintre comuna Radu Negru și cătunul Stoinești) și joacă Borșul (joc de-aprinsele cu patru perechi, cari fac cerc). Lumânărica (plimbări de perechi) și cu mingea.

O fată sau o femeie tânără se adresează alteia, care este mai în etate, cu denumirea tată, dadă sau lele, fa, și la bătrâne li se zic mătușe.

Bărbaților în floarea vârstei (30-45 ani) li se spune de către tineret nene sau unchiule, cu toate că nu sunt rude.

Aproape un sfert din comuna Radu Negru, spre Vest, către cătunul Stoinești, este locuit de Grivani (locuitori bulgari sau sârbi), cari datează de când s'a înființat comuna și s'au făcut primele așezări. Ei au adoptat îmbrăcămintea și obiceiurile românilor.

Grivanii se ocupă cu plugăritul și cultura zarzavaturilor, ce o fac în baltă dintre Borcea și Dunăre.

In comuna Radu Negru, fetele și flăcăii cari au trecut de douăzeci de ani și nu s'au căsătorit, se obișnuește ca, a doua zi după lăsatul secului de Paști, să se strângă cu toții la un prieten, care are casa mai mare și tinerii căsătoriți pretind a fi trași cu sania pe uscat prin sat.

G. T. Niculescu-Varone

Citiți „Biblioteca agricolă a ziarului Universul"

VIAŢA POLITICĂ

...tâlnirile d-lor Maniu şi R. Boilă cu Seletzki

— Un document şi câteva comentarii —

...sul Skoda-Seletzki con... suntem încă departe ...nţa definitivă, prin care ...l de satisfacţie dar ...publice, va fi completat ...n se cuvine. Căci, în ... la ce am asistat până ...nt, decât la o serie de ... extrem de elogioase, ... de înflăcărate, în fa... condamnatului; o pre... unei părţi din vino... ...i (deţinerea de acte ... şi rupere de sigilii), ... şi la desbaterile sterile ... „cifraţilor"?! Deci, a... ...nimic din ceeace cons... ...arele proces Skoda-Se... procesul de corupţie a ...andicoase personalităţi ...undere, ascunse indig... ...blice sub nume cifrate ...dărătnicie apărate de ... a folosit de pe urma ...sindu-i unde era nevoe. ...scifrarea „cifraţilor", o... ...blică nu poate să soco... lichidată scandaloasa

Pentru că nu trebue ...ceste amănunte: pro... Skoda preocupând în ...pe şi pe aliaţii cehoslo... ...esa lor a ţinut să dea ...rilor şi mai ales sentin... ...terpretare care nu ne ...te. S'au spus cuvinte ...le grele şi s'au făcut co..., cari, aduse la ştiinţa ...ntregi, ne prezintă în...nină defavorabilă. Apă... mare industrie de ar..., a fost firesc ca repre...ul ei să fie prezentat ... blând mieluşel, victimă a unor neadmisibile procedeuri politice româneşti, iar justiţia noastră de o ferocitate de neînchipuit. Acestor campanii nu vom răspunde, fiindcă socotim sentimentul obştesc, care a aplaudat sentinţa, mai puternic decât orice replică şi mai ales fiindcă neavând probabil presa cehoslovacă la îndemână decât pledoariile apărării şi a martorilor ei, a fost sincer indignată văzând deosebirea dintre „nevinovăţie" şi osândă. Dar argumentele apărării noi le cunoaştem mai bine, le-am putut aprecia dincolo de sinceritatea lor profesională şi de aceea nu ne-au induioşat o clipă şi nici în nevinovăţia lui Seletzki n'am crezut.

Noi nu puteam să credem în „martiriul" lui Seletzki pentru cauza românească; nu puteam crede în părerea domnilor care îl numeau „frate" şi îl proclamau „mare patriot român". Atâta exces de patriotism românesc la un negustor de armament ni se părea fără sens şi inadmisibil. Apărătorii şi martorii l-au servit cum au putut: fără succes; şi au deservit ţara, prin campania ce au iscat-o peste graniţă, cu succes, poate inconştient.

Şi pentru aceste consideraţiuni, în afară de acelea amintite alaltăeri, procesul nu se mai poate mărgini la ceeace au dorit amicii lui Seletzki, pentrucă asupra ţării nu poate fi lăsată nici umbra bănuelii că justiţia militară ar fi dat o sentinţă nedreaptă şi că procesul a fost înscenat în scop politic.

Au afirmat aceasta „fraţii" lui Seletzki, declamatoriu şi emfatic. Să fi fost sinceri, prost informaţi sau interesaţi?

Când în timpul procesului s'a citat numele d-lor Maniu şi R. Boilă, a fost o isbucnire de indignare din partea acelora cari credeau că astfel au aflat sensul deţinerii lui Seletzki. Când am cerut apoi să se facă lumină întreagă, fără cruţarea nimănui, s'a răspuns că nu sunt taine, nu sunt nume cifrate şi că procesul înseamnă rupere de sigilii. Iar numele d-lui Maniu a fost folosit ca o catapultă împotriva acelora cari se mai îndoiau că tot procesul s'a înscenat ca să fie compromis un om împotriva căruia nimeni nu îndrăzneşte să ridice nici o acuzaţie.

Toţi „cifraţii" jubilau. Amintindu-se mereu, cu o procedură foarte puţin abilă, de d. Maniu, „Cauciuc", „Lemn", „Icsocis", „Palaelibus", etc., etc., se credeau uitaţi, rămaşi în taina anonimatului lor şi fericiţi. O clipă de emoţie le-a produs afirmaţia d-lui Titeanu, că „Romiman" ar fi fost descifrat de Inteligence Service ca „Rom. I. Man", dar apărarea a produs un contra-atac impresionant şi liniştitor pentru ei.

Spre a se dovedi pe deplin că procesul avea un sens şi numai unul: compromiterea numelui d-lui Maniu, a fost scos la iveală un document care trebuia să fie sdrobitor: scrisul din declaraţia subscrisă de Seletzki, în care se vorbea de întâlnirile lui cu d-nii Maniu şi Boilă, nu era al grefierului care redactase întregul text al interogatorului. Cineva falsificase depoziţia falsificând pasagiul privitor la întâlnirile amintite şi dovada o producea reproducerea fotografică a pretinsului manuscris criminal.

Acestui document i s'a mai adăugat ameninţarea cu „rularea unor filme sonore" compromiţătoare pentru nu se ştie cine şi altor piese fotografice. Din fericire, aceste atacuri n'au impresionat consiliul şi Seletzki a fost bine condamnat.

Noi am somat însă să se publice toate documentele, să se ruleze filmele şi să se reproducă în mii de copii tot ce a fost promis.

Nu ni s'a dat decât fragmentul de manuscris care „FUSESE INTERCALAT" în declaraţia lui Seletzki şi care era un BLUFF. Repetăm: un bluff, de calitate proastă.

Seletzki a declarat că a întâlnit şi pe d. Maniu şi pe d. Boilă şi a subscris acest lucru. Promiţând să contribuim la descoperirea adevărului, ne ţinem de cuvânt. Iată documentul care arată pe deplin că d. Seletzki tace fiindcă i s'a promis că astfel va fi liberat. Va tăcea până la urmă?

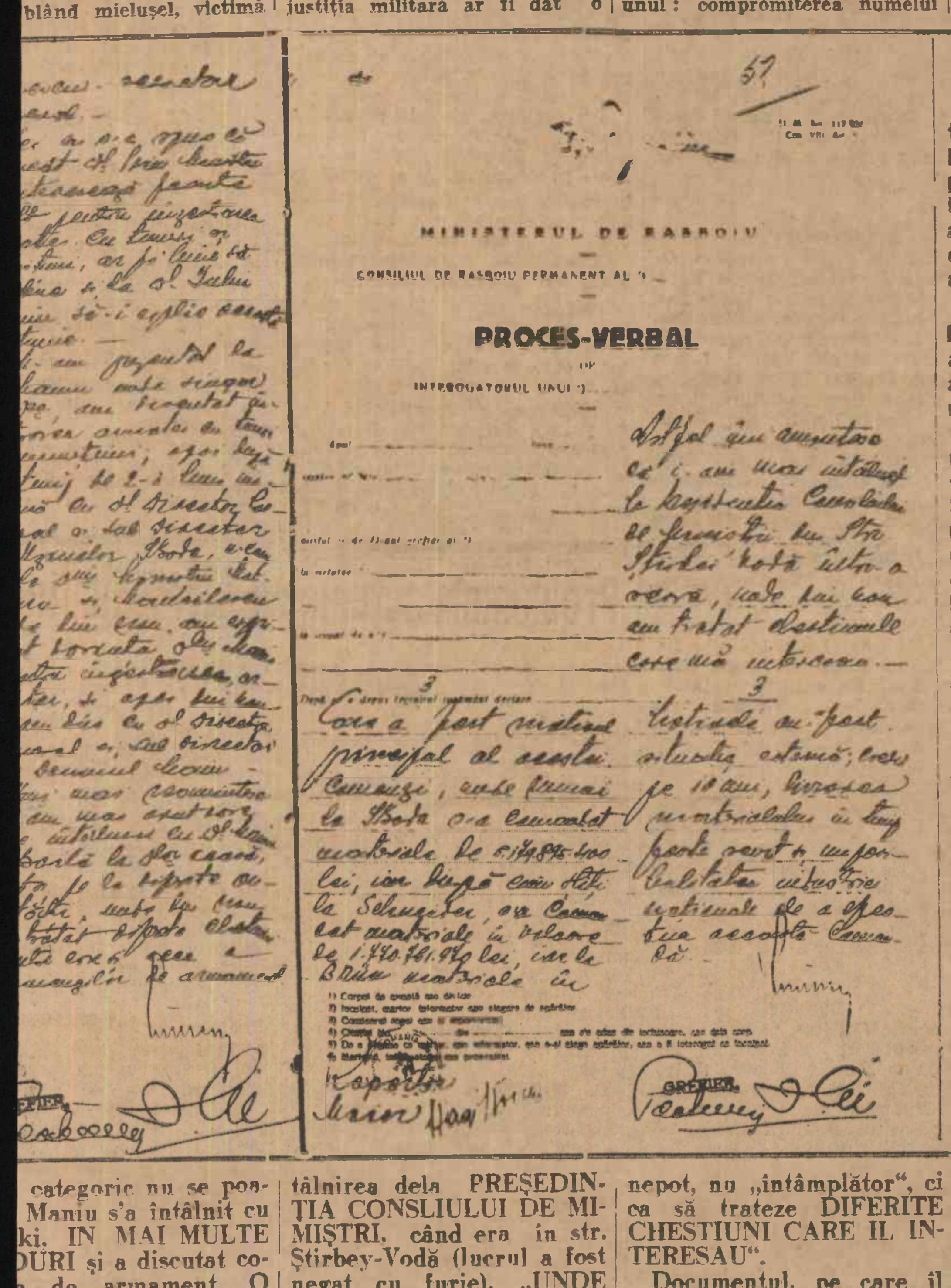

Cuprinsul documentului

„Aci mi s'a spus că întrucât d. prim-ministru se interesează foarte mult pentru înzestrarea armatei cu tunuri şi muniţiuni, ar fi bine să mă duc şi la d. Iuliu Maniu să-i explic această chestiune.

M'am prezentat la d. Maniu unde singur cu d-sa am discutat înzestrarea armatei cu tunuri şi muniţiuni; apoi după un timp de 2—3 luni împreună cu d. director general şi sub director al uzinelor Skoda, m'am dus la d-nii miniştrii Madgearu şi Manoilescu unde din nou am exprimat dorinţa d-lui Maniu pentru înzestrarea armatei, şi apoi din nou m'am dus cu d. director general şi subdirector la d. Maniu.

Imi mai reamintesc că am mai avut oarecare întâlniri cu d. Maniu şi Boilă la d-lor acasă, cât şi pe la diferite autorităţi, unde din nou am tratat diferite chestiuni printre care şi aceea a comenzilor de armament.

Astfel îmi amintesc că l-am mai întâlnit la preşedinţia consiliului de miniştri din str. Ştirbey-Vodă într'o seară, unde din nou am tratat chestiunile care mă interesau".

...categoric nu se poa... Maniu s'a întâlnit cu ...ki. IN MAI MULTE ...URI şi a discutat co... de armament. O ...riseşte condamnatul ...roprie iscălitură. De ...re apărarea şi alţi ...-apărători o fi gă...i compromiţător pen... Maniu să se fi întâl... reprezentantul Sko... Cine putea să aducă ...i preşedinte de con...i al partidului naţio...rănesc vre-o vină din întâlniri?

...numele lui Seletzki, ...it un fel de „intuşa... ...u trebuia apropiat de neprihănite? Se prea ... dar excesul de ne... nu-i totdeauna folo...

...Maniu s'a mai întâlnit ...letzki, fiind de faţă ...R. Boilă, „LA D-LOR ...SA cât şi la DIFERI... AUTORITAŢI" unde ...bil, dat fiind prezenţa ... Boilă, au „TRATAT ...une condamnatul — ...RITE ALTE CHES...I. PRINTRE CARI ŞI ...A A COMENZILOR ...RMAMENT". Despre „ALTE DIFERITE ...TIUNI" nu s'a aflat ...nimic şi e păcat. O ...zare n'ar strica. Chiar ...viitorul", care s'a ocu...eaproape de proces, şi ...altele de banca „SVO...A" care a acordat d-lui ... un împrumut de 100 ...ne lei, nu am aflat ... despre aceste „ALTE ...RITE CHESTIUNI". ...fost oare vorba tocmai ...ncesionarea minei de ...ieş, ori de împrumu...e 100 milioane dat de „Svoboda" cu Banca ...narilor din Praga? ...tot d. Boilă aflăm că a ...t pe d. Maniu şi la întâlnirea dela PREŞEDINŢIA CONSLIULUI DE MIMIŞTRI, când era în str. Ştirbey-Vodă (lucrul a fost negat cu furie), „UNDE DIN NOU AM TRATAT CHESTIUNILE CARE MA INTERESAU".

Ce căuta acolo d. Boilă, dacă în afară de „ALTE DIFERITE CHESTIUNI" nu se discuta decât comanda de armament? Care era calitatea în guvern a d-lui Boilă să afle comenzile de armament ale ţării, să asiste la tratarea lor şi probabil să-şi dea şi avizul? D. Boilă atunci era simplu nepot şi deputat, calităţi care nu conferă dreptul să afle nici un secret de stat şi care nu nasc odată cu ele nici o competinţă tehnică. Or, până azi nu s'a aflat că profesorul dela facultatea de drept, din Cluj, ar fi un priceput în chestiunile de armament, ci cel mult, după câte s'au afirmat în Cameră, un talentat improvizator de afaceri miniere. Or Skoda nu trata decât armament şi nici o cumpărare de mine, fie chiar de aur şi situate la Arieş.

Atunci ce căuta d. Boilă la întrevederile d-lui Maniu cu Seletzki, când se tratau chestiunile de armament care interesau pe acesta din urmă?

Numai când punem aceste întrebări şi ştim că un răspuns firesc şi acceptabil nu li se poate da, înţelegem dece s'au desminţit cu atâta violenţă întrevederile dela preşedinţie dintre Seletzki şi d-nii Maniu şi nepotul său Boilă. Acum înţelegem dece prietenii d-lui Maniu n'au dorit să-i vadă numele pus în discuţie în acest proces Seletzki, care întâlnise pe unchi şi pe nepot, nu „întâmplător", ci ca să trateze DIFERITE CHESTIUNI CARE IL INTERESAU".

Documentul, pe care îl publicăm, are nevoie însă de precizări şi completări. Noi am pus doar câteva întrebări. Poate sugera şi altele şi mai inedite. Până atunci însă rămâne stabilit că procesul Seletzki nu se poate termina printr'o simplă osândire a corupătorului şi că el trebue desbătut în faţa ţării, până ce vor eşi la iveală toţi „cifraţii".

Seletzki îi ştie şi trebue să-i spună. Orice promisiuni i s'ar face, e o datorie să fie prevenit, că până nu divulgă pe „cifraţi", nu poate găsi instanţă care să-i uşureze situaţia împotriva simţirii unei ţări întregi.

Am contribuit la un început de precizare asupra unei chestiuni controversate. Cei care au documente şi ştiu, să le dea pe faţă, urmându-ne pe calea dorită de întreaga opinie publică.

Interviewurile d-lui subsecretar de stat Şerban

De câtva timp — în lipsă de alte ocupaţiuni — d. Şerban, subsecretar de stat al minorităţilor, a acordat o serie de interviewuri ziariştilor maghiari din Ardeal şi din Ungaria.

Ce a declarat d. Şerban celor ce-i solicită opiniile asupra problemei minorităţii?

Spicuim din ziarul *„Pesti Naplo"*, din Budapesta, următoarele:

„La salutul meu în limba franceză, mi-a răspuns:

— Noi, aici, la ministerul minorităţilor, vorbim bine ungureşte..."

Incântat de această promiţătoare introducere, ziaristul budapestan, a atacat imediat „chestiunile" în limba lui Arpad care se vorbeşte atât de bine în ministerele României Mari.

La întrebarea: „Ce legătură are problema minoritară cu marile probleme ale timpurilor noastre?, d. Şerban a răspuns:

— *„Ar trebui să ating o temă de care depinde perpetuarea, sau căderea civilizaţiei europene!* Popoarele Europei trebue să se înţeleagă, să desfiinţeze efectul separator al graniţelor. *Credinţa mea este că afară de străduinţele politice, timpul va fi cel mai eficace colaborator al soluţionării problemei minoritare. Nu mai departe, acum câteva sute de ani, problema naţională în forma ei actuală era o problemă cu totul nouă. De atunci s'au desfăşurat mai multe revoluţiuni ale ideii libertăţii naţionale şi această idee, în zilele noastre,* s'a apropiat de punctul ei culminant, unde observatorul atent poate să observe diminuarea intensităţii ei. *Acuma îşi urmează calea ei naturală şi va ajunge în mod liniştit la aplanarea tuturor nemulţumirilor naţionale.*

„In relaţiile practice ale vieţii observ cu bucurie succesele obţinute de secuime în Capitală şi în celelalte oraşe din vechiul regat. Bucureştiul astăzi — ca să întrebuinţăm o expresie glumeaţă — este cel mai mare oraş maghiar din România. Aproape 150 de mii de maghiari trăesc aci *în cea mai deplină înţelegere cu poporul român. Prosperează şi îi iubim. Meseriaşul, funcţionarul şi intelectualul maghiar a găsit la Bucureşti posibilităţile de existenţă pe care patria lui mai mică,* Ardealul, *nu i le putea oferi, mai ales acum când criza economică a produs atât de mari transformări în viaţa economică a Ardealului. Imigrarea maghiarilor în vechiul regat şi în special la Bucureşti nu e un lucru nou, durează de sute de ani şi ei i se poate atribui faptul că în ce priveşte aspectul exterior al situaţiei generale economice a secuimei, acolo criza se poate observa în mai mică măsură ca în alte părţi".*

Apoi mai departe:

„Ii amintesc ministrului nemulţumirile ce le citim zi de zi in ziarele minoritare şi care sunt o dovadă că situaţia minorităţilor în România nu e tocmai trandafirie.

Ministrul a răspuns:

— *„Recunosc că sunt necazuri şi nemulţumiri care trebue rezolvate. Din păcate nu am un leac miraculos cu care să le pot îndrepta de azi pe mâine. Sper însă că timpul şi în consecinţă echilibrarea sufletească mai curând sau mai târziu va vindeca rănile a căror usturime astăzi, nici cea mai mare bună-voinţă nu o poate lecui. In ce priveşte viitorul, lozinca mea este:* Omule luptă şi ai încredere"...

Aşa dar, după d. Şerban, subsecretarul de stat al minorităţilor, actualele frontiere trebuia să dispară, odată cu învechita şi demodata idee de naţiune şi de naţionalitate; Bucureştii, capitala României Mari, „este cel mai mare oraş maghiar din România"; Ardealul este „patria mai mică a maghiarilor"; iar ca soluţie a pretenţiilor şi nemulţumirilor maghiare, d-sa are lozinca: „Omule luptă şi ai încredere!"

Dacă d. Şerban va continua, totuşi, să fie subsecretar de stat, guvernul este dator să-i interzică, formal, să mai acorde interviewuri.

De sigur însă că sub un alt guvern, d. Şerban n'ar fi fost subsecretar de stat, sau, dacă ar fi suferit acest accident, în 24 de ore era redat ocupaţiunilor sale particulare.

MEMENTO

CALENDAR

LUNI, 28 AUGUST
Ortodox: Cuviosul Părinte Moise Etiopianul.
Catolic: Sf. Augustin.
Protestant: Augustin.
Evreesc: 6 Elul 5693.
Mahomedan: 7 Gemadi-el-Aver 1352.

•

Răsăritul soarelui 5,33. Apusul soarelui 18,59.

RADIO

LUNI 28 AUGUST

BUCUREŞTI, 12 kw., 394 m. şi Feldioara Braşov experimental. —
13: Bursa, cota apel Dunării, Muzică uşoară (plăci).
13.45: Radio-Jurnal.
Muzică de promenadă (plăci): Idilă pasionată, vals de George Razigade şi Gavotă de Serge Bortkiewicz, executate de orch de Salon „Barnabas von Geczi; Când iubirea moare, vals de Cremieux şi „Dansul făcliilor" de Yoshitomo, executate de orch. „Bohème" din Viena; Uvertură la opereta „Năzdrăvăniile bandiţilor" de Suppé, executată de orch. Dajos Bela; Potpuriu din „Zâna păpuşilor" de Iosef Bayer, executat de orchestra de salon Felix Lemeau.
18: Orchestra Radio: Fr. Blou: Primăvara, marş; P. Lincke: Vals; G. Smet: Uvertură eroică; Giordano: Fantezie din „Andréa Chénier"; Millocker: Potpuri din „Gasparone".
19: Emanoil Bucuţă: Organizarea vieţii universitare.
19.15: Orchestra Radio: Ketelbey: Cockney, suită; Rubinstein: Vis îngeresc; Karastoyanoff: Amintire din Bitolia; Bullerian: Dans rus No. 3.
20: Lectură din scriitorii români.
20.20: Muzică vocală (plăci): Arii din „Cavaleria rusticană" de Mascagni, cântate de Arnoldo Georgewski; Arii din „Rigoletto" de Verdi, cântate de Carlo Galeffi; Arii din „Walkyria" de Richard Wagner, cântate de Carl Hartmann şi Elisabeth Friedrich, acompaniaţi de orch. operei din Berlin, dirijată de Dr. Weissmann.
20.40: Quintetul Metzner: (B. Metzner, vioIină I; A. Barbu, violină II; Al. Stavrache, viola; S. Seidmann, violoncel; I. I. Willy, contrabas): A. Dvorak: Quintetul de coarde op. 77 în sol major (prima audiţie).
21.30: Valeriu Puşcariu: Cheile Bicazului.
21.45: Th. Grula, pian: Muzică modernă.
22.15: Transmisiune dela restaurantul Princiar: Orchestra Marin Băcătea.
22.45: Radio-Jurnal.

•

Heilsberg, 60 kw. 276.5 m. — 20: Emisiune naţională; 21.05: Muzică romantică; 21.50: Despre Frederich cel Mare; 22.50: Muzică romantică; 23.05; Ştiri.
Milano, 50 kw. 331.4 m. (Florenţa, Torino, Genova, Triest). — 20.40: Plăci; 21.15: Orchestră: 23: Muzică de cameră.
Muehlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360.6 m. — 20: Emisiune naţională; 21: Distractive; 22.20: Muzică de Shubert; 23: Povestire; 23.20: Ştiri, apoi orchestră simfonică.
Leipzig, 120 kw. 389.6 m. — 21: Serenadă din Weimar; 22.30: „Spiritul libertăţii"; 23.40: Ştiri
Katowice, 12 kw. 408.7 m. — 20: Ştiri şi plăci.
Roma, 50 kw. 441.2 m. — 21.05: Plăci; 21. 45: Concert; 23.45: Ştiri.
Zuerich, 60 kw. 459 m. — 20.05: Plăci; 21: Orchestra radio; 21.30: Din Lugano: serenadă italiană; 22: Ştiri, apoi muzică de orgă.
Langenberg, 60 kw. 472.4 m. — 20: Ora naţiunii; 22: „Tineretul hitlerist în marş"; 23.30: Serată de vară.
Praga, 120 kw. 488.6 m. — 20.10: Brno; 21: Morawska-Ostrava; 21.45: Concert de vioară; 22.10: Concert vocal şi instrumental; 23: Ştiri.
Viena, 100 kw. 518.1 m. — 16.20: Conferinţă; 16.55: Plăci; 17.35: Ora tineretului; 18.25: Concert vocal şi instrumental; 19.05: Conferinţă; 19.55: Concert de orchestră; 21: Melodii vieneze; 22.45: Reportaj; 23: Plăci.
Muenchen, 60 kw. 532.9 m. — 20: Emisiune naţională; 21.10: „Braconierii", operă în 3 acte; 23.20: Ştiri; 24: Muzică nocturnă.
Budapesta, 18 kw. 550.5 m. — 20.20: Program variat; 21: Emisiune din Viena; 22.30: Reportaj; 22.50: Orchestră de ţigani; 24: Jazz.
Varşovia, 120 kw. 1411 m. — 21: Operetă de Oskar Strauss; 23: Dans; 23.25: Sport; 23.40: Dans.
Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20: Emisiune naţională; 21: Concert; 22: Audiţie veselă; 23.15: Ştiri; 24: Concert.

Marţi, 29 August
394 m. BUCUREŞTI 12 kw. şi Feldioara-Braşov experimental
13: Bursa, cota apelor Dunării.
Muzică de concert (plăci): Uvertura la „Cântăreţii din Nürnberg" de Richard Wagner, executată de orchestra simfonică din Berlin, condusă de Arthur Bodanzky; Poema simfonică „In stepele Asiei Centrale" de Borodin, executată de Societatea de Concert Colonne, dirijată de Pierné; Fantezie din „Walkyria" de Wagner, executată de orch. simfonică din Londra, dirijată de Albert Coates; Uvertura la „Egmont" de Beethoven, executată de orch. de concert din Amsterdam, dirijată de Willi Mengelberg.
13.45: Radio-Jurnal.
14: Muzică uşoară românească (plăci).
18: Orchestra P. Moţoi: Romanţe şi arii naţionale; Strauss: Visuri de primăvară, vals; Nevin: Narcissus; Middleton: Dansul Negrilor; Gurevici: Frumoasă eşti, tango; Schestak: Romanţă; Romanţe şi arii naţionale; Postupa: Serenadă (solo violină: P. Moţoi).
19: Radio-Jurnal.
19.15: Orchestra Petre Moţoi: R. Stolz: Ce frumoasă e sărbătoarea; Lalo: Cântec rusesc (solo violoncel: M. Moţoi); Birkhofer: Prin ţara munţilor, vals; Al. Leon: Pe unde treci, romanţă; Honigsberg: Nu-mi cere, tango; Romanţe şi arii naţionale.
20: Lectură din scriitorii români.
20.20: Muzică instrumentală (plăci): Invitaţie la vals de Weber, executată la pian de Alfred Cortot Serenadă spaniolă de Glazounow şi Torcătoarea de Dunkler, executate la violoncel de Lucienne Radisse; In vapor şi Fata cu părul de in de Debussy, executate la vioară de Fritz Kreisler.
20.40: G. Racoveanu: Paisie stareţul.
21: Gh. Ledeanu, bas: Penino: Recché; Puccini: E lucevan le stelle; Verdi: Celeste Aida; Montia: La fântâna cu găleata.
21.20: Orchestra Radio: W. Rust: Uvertură; Delibes: „Kassya" scene de balet; Lehar: Potpuriu din „Ţarevicìul".
22: Radu Boureanu: O călătorie în Făgăraş.
22.15: Orchestra Radio: Abraham: Potpuriu din „Victoria şi al ei huzar"; Waldteufel: Estudiantina, vals; Blankenburg: Copii primăverii, marş.
22.45: Radio-Jurnal.

•

Heilsberg, 60 kw. 276.5 m. — 20. Emisiune naţională. 22. Nuvela germană. 22.40. Idei despre nou stat. 23.10. Revista ziarelor şi sportive.
Milano, 50 kw. 331.4 m. (Florenţa Torino, Genova, Triest). — 20.20. Ştiri şi plăci. 21.35. Operetă în trei acte.
Muehlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360.6 m. — 20. Emisiune naţională. 21.20. Plăci. 22.20. Dansuri. 23.15. Ştiri, muzică nocturnă.
Leipzig, 120 kw. 389.6 m. 20. Emisiune naţională. 21. Suită patriotică. 21.45. Orchestră. 22.45. Audiţie. 23.15. Ştiri şi muzică variată.
Katowice, 12 kw. 408.7 m. — 20. Ştiri şi plăci. 20.35. Sportive.
Roma, 50 kw. 441.2 m. — 21.15. 21.15. Muzică uşoară. 21.30. Sport. 21.45. Ştiri.
Zuerich, 60 kw. 459 m. — 21.25. Concert de vioară. 22. Ştiri. 22.10. Dramă muzicală.
Langenberg, 60 kw. 472.4 m. — 20. Ora naţiunii. 21.25. Dansuri vechi.
Praga, 120 kw. 488.6 m. — 20. Ştiri din presă. 20.35. Concert de saxofon. 20.50. Despre cântecul popular 21.05. Plăci. 21.35. Morawska-Ostrava. 22.15. Brno. 23. Ştiri. 23.30. Plăci.
Viena, 100 kw. 518.1 m. —16.20. Conferinţă. 16.40. Plăci. 18.20. Concert. 19. Despre bâlciul jubiliar din Viena. 19.35. Conferinţe. 20. Violoncel. 20.45. Iubirea şi moartea în operă (orchestră cu solişti). 22.25. Congresul catolicilor. 22.40. Ştiri. 22.55. Concert.
Muenchen, 60 kw. 532.9 m. — 20. Emisiune naţională. 21. Famfară. 22.30. Fragment dintr'o operă. 23.20. Ştiri.
Budapesta, 18 kw. 550.5 m. — 21.30. Orchestră de ţigani. 22.50. Muzică de cameră. 23.50. Conferinţă în limba engleză, apoi orchestră de salon şi jazz.
Varşovia, 120 kw. 1411 m. — 21. Concert instrumental şi vocal. 21.50. Jurnalul radio. 22.20. Continuarea concertului. 23. Dans.
Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20. Emisiune naţională. 21. Cabaret politic. 21.50. Concert simfonic. 23.20. Despre sportul german. 24. Muzică distractivă şi de dans.

—xox—

Întâmplări din Capitală

Foc

Din neglijenţa unei chiriaşe, Margareta Molnar, care a lăsat foc în maşina de gătit, s'au aprins şi au ars trei magazii de scânduri din şos. Ciurel 89, proprietatea lui Dumitru Cincu.

Pompierii au intervenit la timp.

Pagubele se urcă la 15.000 lei.

I-au luat foc mâinile

Un lucrător dela fabrica Schmidt, anume Ion Carcenco, din şos. Chitilei 58, trecând cu mâinele umede de benzină pe lângă o flacără, mâinele i-au luat foc.

Rănile i-au fost pansate de un intern al Salvării.

S'a otrăvit a treia oară

Din cauza mizeriei, fără slujbă, fata Stela Ionescu din str. Crişana 38, a încercat pentru a treia oară anul acesta să se omoare, luând 3 pastile de sublimat şi o cantitate de spirt denaturat.

Ea a fost internată de Salvare la spitalul Colţea.

Accident de automobil

Băetanul Vasile Ionescu, vagabond, fără profesie şi fără locuinţă, a fost călcat, pe podul Senatului, de un automobil care a dispărut apoi.

Victima are braţul drept fracturat şi a fost trimisă la spital.

Motocicletă lovită de automobil

Automobilul taxi 11005, trecând eri cu viteză pe podul Senatului, a ciocnit o motocicletă cu ataş, rănind grav la piciorul drept pe Elena Marinescu din calea Şerban Vodă 95, vânzătoare la un automat.

Ambulanţa Salvării a dus-o la spitalul Brâncovenesc.

—xox—

Pătlăgelele roşii şi

Ardeii

dau salate minunate, dacă se prepară cu untdelemnul de măsline PUGET

Fripturile sunt mult mai gustoase cu o salată bună! Nici un cunoscător în ale mâncării nu mănâncă o friptură la tavă sau la grătar fără salată. Salatele de roşii, de ardei, de castraveţi şi de cartofi, salatele orientale sunt delicioase dacă sunt preparate cu un untdelemn fin.

Untdelemnul de măsline Puget, întrebuinţat la cele mai mari restaurante, dă un gust minunat salatelor, cari sunt deliciul acelora cari le mănâncă.

Acest bidon este o garanţie a calităţii şi purităţii untdelemnului.

PUGET Vierge

Concursurile de călărie din Braşov

— A ASISTAT ŞI M. S. REGINA MARIA —

Braşov, 26 August

Azi, s'a desfăşurat programul celei de a doua zi a concursurilor hipice organizate de clubul călăreţilor din Braşov. La probele de după amiază, a asistat şi M. S. Regina Maria care, de câteva zile, se află la Bran.

La ora 3 d. a. M. S. Regina a fost întâmpinată, pe terenul sportiv „Olimpia", de către d-nii gen. inspector Marcel Olteanu, preşedintele de onoare al clubului călăreţilor, gen. Gh. Moruzi, inspector al cavaleriei şi preşedintele juriului de apreciere, gen. I. B. Florescu, comandantul corp. 5 armată şi preşedinte de onoare al concursului, Emil Schmutzler, preşedintele clubului călăreţilor din Braşov, precum şi de reprezentanţii oficialităţii, d. Voicu Niţescu, ministru, g-ral Cuteanu, prefect, Cornel Voicu primar.

Concursul s'a desfăşurat conform programului stabilit, astfel că până astăseară s'au executat toate probele de dresaj, concursurile de vânătoare, concursul american, probleme combinate.

A impresionat mult asistenţa numeroasă, parada tuturor concurenţilor, în număr de peste 100 şi cadrilele executate de membrii clubului călăreţilor din Braşov, în frunte cu d-nii Schmutzler Schmidt şi Hesshaimer.

La parcursul de cuplu, au concurat numeroase doamne din înalta societate.

La ora 7, epuizându-se programul celei de a doua zi, M. S. Regina a părăsit Braşovul plecând, cu maşina, la castelul regal din Bran.

——oxx×O×xxo——

TABLETA NEVRALGINE JURIST ia cu mâna DUREREA de CAP

Intrunire ţărănistă la Giurgiu

26 August

Organizaţia naţional-ţărănistă de Vlaşca a ţiunt eri o şedinţă sub preşedenţia d-lui D. R. Ioaniţescu, şeful organizaţiei. Au participat d-nii C. Cartojan, prefectul judeţului, senatorii C. Anastasiu şi Ioniţă Rădulescu, deputaţii Mihail Marinescu şi Cristea Ionescu, dr. Borici primarul oraşului, Dumitru Gheorghiu preşedintele Camerei de comerţ, Teodor Popescu, preşedintele Camerei agricole.

S'a discutat chestiunea reorganizării secţiunei tineretului naţional-ţărănesc şi s'au ratificat noile înscrieri în organizaţie: preoţi, învăţători şi mai mulţi fruntaşi ai satelor.

——oxx×O×xxo——

Dela Camera de muncă Ploeşti

26 August

Judecătoria de muncă a circumscripţiei Ploeşti, a început să funcţioneze, împreună cu Camera de muncă, în localul căminului de ucenici, din b-dul Ferdinand nr. 77.

Judecătoria primeşte acţiuni, fixează termene şi ţine şedinţe procedând la concilieri. Odată cu începerea activităţii la judecătoria de muncă, judecătoriile de ocol îşi declină competinţa, în toate acţiunile ce s'au intenat în legătură cu legislaţiile muncitoreşti, în favoarea judecătoriei de muncă, trimiţând acesteia dosarele.

Aseară, d. director I. C. Petrescu, şeful circa I poliţienească, împreună cu d. Ion Stărescu, secretarul Camerei de muncă, a făcut un control al magazinelor rămase deschise, după ora legală şi a dresat 15 procese-verbale de contravenţie la legea repaosului duminical.

*

La Camera de muncă, secţiile: funcţionarilor şi lucrătorilor, s'a început întocmirea tablourilor de şomeri: funcţionari şi muncitori.

Şomerii înscrişi urmează să fie triaţi de o comisie întocmită în mod special spre a se vedea dacă îndeplinesc condiţiunile de a fi calificaţi şomeri.

D-nii Sebastian Predeleanu, preşedintele secţiei funcţionarilor şi d. Leca secretar, vor face cercetări la domiciliu fiecărui funcţionar şomer spre a i se cunoaşte starea materială şi a se vedea dacă merită ajutoare.

Instalarea Oficiului de asigurare şi a Camerei de muncă la Giurgiu

Giurgiu, 26 August

Azi după amiază s'a făcut instalarea noului consiliu al oficiului de asigurare şi al filialelor Camerei de muncă.

D. ministru Ioaniţescu a făcut recomandări membrilor acestor consilii asupra modului în care trebuesc să activeze, pentru ca şi prevederile legilor muncitoreşti să fie respectate, dar şi interesele muncitorilor.

D-sa a stăruit asupra chibzuinţei cu care vor fi luate hotărările, care nu trebue să urmărească decât numai drepturile celor cari l-au ales. La baza activităţei nouilor consilii trebue să stea spiritul de cinstită gospodărie, fiindcă sunt în joc banii şi sănătatea atâtor oameni care au nădejde în binefacerile legilor şi în instituţiile care le aplică.

Mai vorbesc d-nii Marin Stroe şi Ion Gheorghe, socialist care elogiază înfăptuirile muncitoreşti ale d-lui D. R. Ioaniţescu.

D. *L. Haimsohn,* secretar general al soc. Generala a funcţionarilor, vorbeşte de codul muncii, realizat de d. ministru Ioniţescu şi relevă că fără prea mari lupte profesionale şi fără mişcări, muncitorimea a obţinut în scurtă vreme toate doleantele pe care le-a revendicat de decenii.

INDISCUTABIL, PÂINEA HERDAN E CEA MAI BUNĂ

Ştiinţa medicală a descoperit antireumaticul.

EXTRAS DIN CARTEA DE AUR A URODONALULUI

Dr. Roberto Novoa Santos
Prof. la Facul. Medicină Madrid
Am întrebuinţat Urodonal şi sunt foarte satisfăcut de rezultatele obţinute.

Dr. A. Pi. Suner
Prof. la Facult. de Medicină Barcelona
Urodonalul este un preparat foarte bun de o acţiune eficace şi-l recomand călduros.

Dr. José Puente Castro
Prof. la Facult. de Medicină din Santiago
De câte ori am întrebuinţat Urodonal am rămas foarte satisfăcut de rezultatele obţinute.

Dr. Dominguez Rodino
Prof. la Facult. de Medicină din Sevilla.
In cele câteva zile în care am luat Urodonal am putut aprecia rezultatele lui foarte favorabile.

Reumatismul sub multipelele lui forme: articular, muşcular, nervos, al viscerelor etc., *este cel mai cunoscut la artritici.*

In starea lui acută, reumatismul se înrădăcinează în articulaţiuni, datorit în general unui obstacol al bunei funcţionări al pielei (răceală umezeală). Exces de oboseală aduce cu sine o supraproducţie acidă şi slăbeşte resistenţa anumitor.

Se manifestă cu dureri acute în oase şi articulaţii cu umflături la partea dureroasă, greutate la mers şi mişcări. Muşchii sunt câtecdată atacaţi de reumatism şi devin foarte dureroşi. *Lumbago, pleurodinia* (dureri la muşchii intercostali) şi *reumatism* la gât sunt formele cele mai comune ale reumatismului muscular.

Cu o cură din o doză mărită de Urodonal se asigură dispariţia umflăturilor şi se evită ca reumatismul să treacă dela o articulaţie la alta.

Cu un *drenaj al acizilor din sânge* şi cu restabilirea unei secreţiuni abundente de urină Urodonal procură o bună stare suferinzilor ajută puterilor curative ale naturei fără a le perturba, şi fără a se împotrivi lor.

Numeroase lucrări publicate în Spania, Franţa, şi în alte ţări străine de profesori eminenţi dovedesc că Urodonal este cheia sănătăţii pentru *martirii acidului uric.*

Urodonal este o combinaţie genială din cei mai buni dizolvanţi ai acidului uric, într'un cuvânt el dizolvă acidul uric astfel cum apa dizolvă zahărul, *realizează o adevărată limpezire a rinichilor* curăţându-i de cristalele urice şi de toate impurităţile şi toxinele cari distrug ţesutul renal.

Urodonal este cel mai puternic remediu contra reumatismului fiindcă dizolvă acidul uric, combate chiar sursa răului şi o distruge.

URODONAL
combate artritismul
guta obezitatea
fiindcă dizolvă acidul uric

La farmacii şi droguerii.

DIGERONAL

Se întrebuinţează cu mult succes la Dispepsii hyperacide, acreli la stomac şi balonări.

Duelul dep. Ilie Lazăr-col. Gheorghiadi

Tg.Mureş, 26 August

D. Ilie Lazăr, deputat de Maramureş, care a fost martor în celebrul proces Seletzky, aflându-se la băile Sovata şi venind acasă cu mai mulţi oaspeţi, colonelul Ioan Gheorghiadi din reg. 81 infanterie, care locuia în aceiaş vilă, a eşit cerând să fie linişte. Au urmat schimb de cuvinte din ce în ce mai înţepate, până la insulte. Rezultatul a fost provocare la duel, arma aleasă fiind pistolul.

Neexistând asemenea arme prin jurul lacului Ursului, cei 4 martori şi beligeranţii au venit eri dimineaţă cu automobilele la Târgu-Mureş pentru procurarea lor.

Poliţia prinzând de veste, a zădărnicit de două ori eşirea pe teren; dar a treia oară, adversarii au reuşit să iasă la marginea păduricii dinspre liceul militar, unde s'au schimbat 2 focuri fără rezultat. Adversarii s'au împăcat apoi.

ELEVI ADMIŞI ÎN LICEELE MILITARE

— Pentru anul şcolar 1933-1934 —

Pentru anul şcolar 1933-1934 au fost admişi în liceele militare următorii elevi:

LICEUL „D. A. STURDZA" (CRAIOVA)
CL. I
Bursieri

Popescu Dumitru Constantin, Popa Ioan Constantin-Victor, Constantinescu Grigore Mircea, Şeicăreanu Nic. Decebal-Ştefan, Hurezeanu Gheorghe Nicolae, Miculescu Dimitrie Paul, Bărbulescu Gheorghe Gheorghe, Neagu Ion Nicolae, Popescu-Zamfirescu P. Constantin, Marinescu Constantin Şerban, Pleşoianu Al. Constantin Alexandru, Popescu Dumitru Sebastian Sergiu, Pretorian Nicolae Dumitru, Petrescu Ioan Marcel Radu, Lăzăroiu Şt. Constantin Mircea, Jianu Gheorghe Virgil, Predoiu Ştefan Ştefan, Tucă Stancu Marin, Ionescu Gh. Radu Dan-Nicolae, Fera Stan Dumitru, Cătulescu Dumitru Eugeniu, Călin Ioan Tiberiu Horia, Bratosin Lazăr Eugeniu, Marcea Dumitru Ioan, Tomescu Emanuel Ovidiu, Dumitru V. Dumitru, Hâncu I. Radu Tiberiu.

Semi-solvenţi

Boştenaru Grigore Nicolae, Păunescu Ioan Gheorghe, Dorin Petre Nicolae Mircea, Paliu Ionel Toma, Popescu Miltiade Mihail, Tucă Alexandru Alexandru, Birtu Petre Gheorghe, Grigore Iosif Virgiliu, Milcoveanu Al. Ion, Vulcănescu Petre Nicolae, Păunescu Marin Dumitru, Muşetescu Eftimie Vlad Alex., Vâlceanu Gr. Mircea, Stancu Dumitru Ioan, Mavrodin Şt. Hristodor Ştefan.

CL. II
Bursieri

Bădescu Florea Constantin, Nanu Nae Bucur, Mateescu Brutus Mihail, Ciobanu Ilie Victor, Tenovici Ilie Petre-Eugen, Popescu Tighină Ioan Al. Nic., Dobrescu Gheorghe Ioan, Prunescu Constantin Iulian, Dincă Alexandru Ştefan, Turlescu Pompiliu Lucian Andrei, Marinescu Ilariu Florea, Gavrilă Mihai Vasile, Ionescu Dumitru Sterian-Ştef. Duicu Sebastian Constantin, Savin Ioan Istin.

Semi-solvenţi

Constantinescu Constantin Gheorghe, Florescu Ioan Victor Viorel, Bărbulescu Gheorghe Marin, Constantinescu Soare Hariton Florin, Marin Sofia Alexandru zis Ţăndărescu, Badea Marin Ilias, Brătan Gheorghe Marius.

Solvenţi

Badiu Valeriu Iancu, MacovescuGheorghe Alexandru, Pârlesan Marinescu Ioan Ioan, Stănciucu Ştefan Gheorghe, Popescu Ioan Gheorghe.

LICEUL „NICOLAE FILIPESCU" (M-REA DEALUL)
CL. I
Bursieri

Cristescu E Valerian, Mărgărit I. Nicolae, Minculescu D. D-tru Nicolae, Dănilă Mihai, Filotti M. Mihail, Gheorghe P. Victor, Ursu A. Gheorghe, Tomescu D. Gheorghe, Botez D. Silviu-Corneliu, Cristea M. Ion, Pieşea C. Codrat Ştefan, Şerban C. Constantin, Manolescu I. Romeo, Moşoianu N. Mircea, Popescu V. Constantin, Bărbulescu M. Vasile, Meicu G. Petre, Cristea N. Mircea, Şerbănescu G. Stelian, Mastero O. A. Lucian, Rudeanu M. Laurenţiu, Mândrescu T. Anatol, Mazilu I. Sorin, Marinescu I. Nicolae, Iorga N. Ioan, Glogojanu V. Radu, Gună D. Radu Constantin, Lăcătuş G. Vasile, Andronescu T. Alexandru, Chintescu M. Matei, Stănoiu M. Radu, Boeru C. Alexandru, Vijelie C. Eugen Victor, Şiara Hanibal, Antonescu A. Titus, Popescu Gr. Laurenţiu, Mexi Al. Ion, Laurenţiu Alexandru (Lorenţ), Lupoaia D. Florin, Spreceru (Spreitzer) A. Nicolae, Tigleru (Tzigler) V. Eugen, Tudor N. Vasile, Ceauşelu N. Constantin, Rodoteatu V. Valeriu, Popescu C. Em. Gheorghe, Dragomir M. Adrian, Gae P. Constantin, Mateescu G. Mihail, Butcă I. Victor, Beştoiu I. Nicolae, Georgescu C. Floriu, Pârjolescu P. Pantelie.

LICEUL „G-RAL GH. V. MACAROVICI" (IAŞI)
CL. I
Bursieri

Mihăilescu Gh. Gheorghe, Cortez P. Paul, Ioan I. Aurel, Gheorghiu A. Alex. Mihai, Şerbănescu T. Matei, Haralambie D. Nicolae, Stănescu Gr. Emil, Manoliu Gh. Mihai, Munteanu P. Petre, Sandulache N. Alexandru, Atanasiu C. Virgil, Chirileanu Şt. Nicolae, Broşteanu Gh. Gheorghe, Mârza V. Ştefan, Păun N. Mircea, Savin I. Gheorghe, Ionescu Gh. Mihai, Stoian Gh. Constantin, Coroiu I. Ioan, Samarian I. Sergiu, Enăchescu M. Passad Eugen, Adam I. Mircea Florin, Timofte St. Mircea.

Semi-solvenţi

Baur Gh. Constantin, Chiţu I. Ionel, Costinescu P. Adrian, Hagiac I. Romeo, Bârzu Gh. Vasile, Brotea T. Gheorghe, Damian M. Alexandru, Ulrich R. Alexandru, Ignat Gr. Ovidiu, Lăbuşcă I. Ioan, Onatu D. George Silviu, Pintilie I. Ioan, Zahiu I. Alexandru, Pălimariu V. Nicolae, Barbu Ambrozie, Chefneux Ernest, Trofin Gh. Traian.

LICEUL „MIHAI VITEAZUL" TG. MUREŞ
CL. I
Bursieri

Rădulescu D. Ioan, Crupenki D. Constantin, Ghitan Bucur Gheorghe, Marinescu St. Lucian, Al. George V. Sergiu, Creţu N. Şerban, Tătaru Franţ Costică, Cismar Victor Alexandru, Ionescu D. Petre, Ghiţulescu Gh. Ioan, Broşteanu V. Paul, Păuţa Moise Moise, Dimitriu Matei Victor, Ichim Stan Tache, Roşulescu P. Ionel, Trăistaru C. Ştefan, Dolcan Vasile, Vasiliu C. Dumitru, Modreanu I. Harding, Trif Iosif Iosif, Nicolaescu Scarlat Mihai, Rădulescu D. Constantin, Senchea Nicolae Vladimir, Dobrescu Lazăr Valeriu, Eliade D. Anton Victor, Timu C. Mihail, Cojan Alexandru Mircea, Vasilescu Novac Aurel, Chiriacescu St. Şerban, Bacu O. Ziegfried Ioan, Hadârcă Gh. Paul, Popa Petre Sever Petre, Stoian Septimiu Sever, Panaitescu V. Eugen, Orăşanu Radu H. Alexandru.

Semi-solvenţi

Popescu N. Dumitru, Teodoru T. George Paul, Nicolau M. Eugen, Dumitrescu de Bened Pompei, Manolescu C. Dumitru, Hristea P. Vasile, Munteanu Ion Eugen.

CL. II
Bursieri

Militaru P. Paul Apolon, Opreseu Ioan Ioan, Eliade Decebal Mircea, Jareghie Vasile Ion, Mingea Nicolae Marin, Voiculescu St. Grigore, Pop Grigore Ilie, Manu Nicolae Eugen, Iofcea Marin Ţepeluş, Drăgoi Constantin Jean, Popescu Anghel Ioan, Săndulescu I. Dumitru, Tănăsescu V. Nicolae, Zeveleanu Gh. Gheorghe, Apreotesei I. Cezar, Avram Avram Traian, Creţu Vasile Mircea, Laiber Grigore Vasile Aurel, Vartic Dumitru Ion, Andreescu Constantin C-tin, Dănilă Atanase Dumitru, Negulescu A. Vladimir Ioan, Pârloagă D. Dumitru, Filipescu Gh. Gheorghe.

Semi-solvenţi

Stănescu Gh. Grigore, Modreanu I. Banat Nistru, Stănescu Fanu Dan, Neamţu Ioan Eugen, Şuteu Ştefan Iuliu, Moisin M. Cornel Ilie.

Solvenţi

Rădulescu Al. Vasile, Brânzei Gh. Dumitru, Medrea C. Olimpiu, Gheorghiu C. Radu, Onofrisei Gh. Mihai, Stătescu Ovidiu Ioan, Potopeanu N. Gh., Balu Gh. Gheorghe.

LICEUL „ŞTEFAN-CEL-MARE" (CERNAUŢI)
CL. I
Bursieri

Velea M. Petre, Găburici Gh. Gheorghe, Batog A. Lucian, Popişcă V. Mircea, Nicolau C. Luciliu, Taină N. Nicu, Procopovici M. Epaminonda, Corodeanu D. Constantin, Roşca I. Petre, Ionescu N. Cicerone, Fedoreac N. Orest, Nistor I. Ioan, Minuţ P. Anton, Vlase Gr. Grigore, Ştefănescu Şt. Sergiu, Atanasiu P. Paul, Bunescu N. Ioan, Moldoveanu N. Dumitru, Predoi F. Nicolae, Petrescu F. Minel, Tuţuianu I. Grigore, Iliescu V. Mircea, Pruncu C. Nicolae, Analiescu Gh. Alfred, Dumitrescu D. Cezar, Garofeanu S. Mircea, Golea P. Toma, Rădulescu N. C-tin Marius.

CL. I
Solvenţi

Iacob I. Corneliu, Stoicescu St. Mircea şi Pârvulescu V. Alexandru.

Semi-solvenţi

Cristescu M. Petre, Cristea Gh. Gheorghe, Popovici M. Gheorghe, Constantinescu Gh. Constantin, Holca L. Radu, Holotiuc P. Melinte, Giuglan P. Dumitru, Velea St. Ştefan, Raicu S. Virgil, Săbăreanu M. Gheorghe.

CL. II
Bursieri

Iliescu Gr. Romulus, Fulgeanu Gh. Ioan, Cernuşca N. Constantin, Paicu Gh. Mircea, Ianculescu I. Eugen, Huianu S. Iulian, Moisii Gh. Iulian, Comnino N. Ştefan, Botez C. Mircea, Negrea M. Ioan, Petrescu V. Mihai, Botez D. Traian, Ştefănescu Gh. Radu, Onu C. Constantin, Rohr I. Alexandru Vlădescu I. Teodor, Alexiu I. Ioan, Niculescu Gh. Gheorghe, Melinte V. Ioan, Sora I. Bucur, Eremia C. Petrişor, Popescu G. Alexandru, Onişoru V. Vasile.

Semi-solvenţi

Nichifor I. Aurelian, Gheorghiu V. Laurenţiu, Gwiaxdomorschi E. Romuald, Ştefănescu N. Ligiu, Cişmigiu I. Manole, Popescu C. Basarab, Dovgan V. Guheorghe, Varo N. Carol, Dumitrescu O. Traian.

Solvenţi

Cotulbea I. Constantin, Tutoveanu R. Anton, Balaci C. Alexandru, Dumitrescu M. Traian, Marinescu C. Mihail, Armencea I. Octavian, Mihăilescu Popa Gh Ioan.

Elevii se vor prezenta la şcoale în ziua de 16 Septembrie, conformându-se deciziilor ministeriale n-rele 368 şi 369 din 4 Iunie 1933, cu privire la taxele şcolare, acte, etc.

Moartea doctorului I. Puţurianu

Eri la ora 7 dimineaţa a murit la R.-Vâlcea, d-rul Puţurianu.

Născut în 1875 la Craiova, urmează liceul în Craiova şi facultatea la Bucureşti. In anul 1903 şi-a susţinut teza de doctorat în medicină, având ca subiect: *„Potogenia pleureziei a-*

D-RUL PUŢUREANU

pendiculare", obţinând menţiunea „magna cum laude". Lucrarea aceasta a fost de mare importanţă iar prof. dr. Dieulafoy o citează în celebrul tratat „Pathologie interne", vol I.

In anii de studiu de asemenea s'a relevat prin diferite lucrări şi în special s'a relevat prin lucrarea despre „ce[...] nervoasă din tuberculi [...] geni" (studii microscopice) [...]ind premiată de d. prof. Obregia.

A practicat medicina în [...]iova până la 1908, când a [...]put la Olăneşti construcţia [...]nuia dintre cele mai frum[...] sanatorii din ţară, stabilin[...]se apoi la Olăneşti până [...]nul 1927, când s'a mutat [...] Bucureşti.

In tot acest timp d-rul P[...]rianu făcea îndelungate ce[...]tări în laboratorul său, cău[...] să perfecţioneze serul car[...]vea proprietatea de a vin[...] tuberculoza. In anul 1915 [...] făcut prima aplicaţiune c[...] cest ser, obţinând rezultate [...]mirabile.

In anul 1921, în urma [...] cazuri de tuberculoză vind[...]tă, chestiunea serului anti[...]berculos devine publică. C[...] cest prilej s'a început o can[...]nie fulminantă contra ac[...] ser.

De atunci d-rul Puţuri[...] continuă să trateze bolnavi[...] acest ser, care dădea rezul[...] foarte bune.

Acum 2 săptămâni a p[...] la Râmnicul Vâlcea unde îşi [...]cea convalescenţa, când o [...]divă i-a agravat boala de [...] suferea şi Sâmbătă dimin[...] a încetat din viaţă.

Moare în vârstă de 58 de [...] sărac, înconjurat de drago[...] admiraţia şi recunoştinţa [...] ce l-au cunoscut.

O grevă originală în Franţ[a]

— Personalul şlepurilor de pe Sena şi Oise au st[a]bilit baraje, oprind circulaţia vapoarelor —

De câteva zile o parte din personalul vaselor de transport, care circulă pe Sena şi Oise, au declarat greva.

Centrul de rezistenţă al greviştilor este la Couflans-Sainte Honorine şi Eragny-sur-Oise.

Sub protecţia gărzilor mobile, Couflans pare, în adevăr, foarte liniştit. Şlepurile sunt prizoniere în braţul mort al Senei, în spatele insulei Gevelot. Dealtfel, un remorcher al Statului veghiază la menţinerea ordinei.

Greviştii au făcut un mare baraj de şlepuri la Eragny.

Eragny e un sat frumos, situat pe o colină, jos, curge râul Oise, care e tixit de şlepuri, căci toate care se aflau la Pontoise, au fost aduse aci.

Spectacolul e foarte ciudat. Pe fiecare din cele 200 de şlepuri, cari alcătuesc faimosul baraj pe Oise, veghiază, fie o femee, fie un bărbat, fie chiar un copil.

ASALTUL VA FI GREU

Asaltul pe care îl vor da [au]torităţile va trebui repeta[t] mai multe ori. Dacă primul [ba]raj de şlepuri e capturat, [...] celelalte vor da azi grevişt[ii] afară doar dacă nu vor re[nun]ţa la luptă.

Primul obstacol ce trebue [în]vins, e barajul de lângă p[...] Eiffel. La 3 km. de acesta [se] află impunătoarea masă a [ba]rajului dela Eragny. 20 de [...]ruri de şlepuri trebuesc ca[ptu]rate. E posibil însă ce grev[iştii] să renunţe la luptă.

In vederea acestor operaţ[iuni] stil mare au fost aduse [...] forţe şi tot aşa noui con[tin]gente ale marinei.

Remorchere civile, au fost [re]chiziţionate şi ocupate de [ma]rinari. Ele sunt destinate op[era]ţiilor de poliţie.

Aeroplane militare şi hi[dro]avioane au trecut necont[enit] în zbor deasupra râului Oise, [su]praveghiând operaţiile gre[vişti]lor.

Problemele actuale ale învăţământu[lui] primar

Asociaţia generală a învăţătorilor din România ne roagă să publicăm:

D. V. Ţoni, preşed. asociaţiei generale a învăţătorilor, şi delegaţii asociaţiei inv. fără posturi, d-nii C. Daiman preşed. C. Iancu vice preşed. şi D. Călin secretar general, au fost primiţi eri într'o lungă audinţă de d. ministru al instrucţiei.

Delegaţia a protestat la d. ministru Gusti împotriva opririi congresului înv. fără posturi ce urma să se ţină la 25 August şi a expus apoi deziderătele înv. fără posturi, fixate în consfătuirea ţinută în Bucureşti la 25 August.

D. ministru a declarat că n'a ştiut nimic de interzicerea congresului şi că un congres cu delegaţi (unul sau doi de judeţ) poate să aibă loc ori când.

Apoi în urma discuţiilor a admis ca lucruri posibile de realizat în timpul cel mai scurt, făgăduind măsuri în consecinţă următoarele:

a) Scoaterea la pensie a inv. cu 35 de ani de serviciu împlinit.

b) Numirea în orice post vacant ca funcţionari al revizoratelor şc., pedagogi la şcoalele normale, funcţionari la comitetele şcolare etc., a înv. fără posturi în rândul întâi, a acelora dintre ei care sunt orfane de război.

c) Ocuparea prin numire în mod provizoriu a tuturor locurilor ce se vor găsi libere prin anuar, în ordinea seriei şi a mediei, aproximativ 1200-2000.

d) In chestiunea timbrului cultural d. ministru şi-a însuşit în totul ideia declarând că aceasta l-a preocupat de mai înainte şi pe d-sa, luându-şi angajamentul de a stărui pe lângă guvern să-i dea fiinţă cât mai neîntârziat.

e) In privinţa preoţilor învăţători a declarat că aşteaptă înainte de a se pronunţa cuvântul congresului asociaţiei generale dela Cluj.

Pentru ca însă să dea putinţă să fie satisfăcute în împrejurările actuale necesităţile urgente şi imperioase ale învăţământului popular, d. [mi]nistru crede că alături cu [...]tutul — ale cărui puteri b[ugetare] sunt limitate astăz[i] trebuie să se înfiinţeze o [...] sau o asociaţie a învăţăm[ân]tului şi culturii populare [în] frunte cu Suveranul ţării [...] un comitet central şi alte [co]mitete judeţene, cu o alcăt[uire] ce se va stabili mai târziu, [care] însă va însemna o mare m[obi]lizare a tuturor persoan[elor] preocupate de ridicarea [...] cultură a poporului nostru.

CHESTIUNEA ANUARU[LUI]

D. Ţoni arătând d-lui [mi]nistru nemulţumirea prod[usă] în rândurile înv. de taxa [de] 100 lei impusă tuturor înv[ăţă]torilor fără nici o excepţie [...] ministru a declarat şi a[...] după cum a dat şi ultimul [co]municat în această priv[inţă] că d-sa n'a înţeles această [ta]xă ca una impusă, ci benev[olă] s'a mirat că s'a procedat a[stfel] şi a hotărât să se înapo[ieze] pe baza unei simple cereri [...] timbrate sau chitanţe, s[uma] reţinută tuturor care nu [vor] să suporte taxa.

ABUZUL MEMBRILOR [DE] CONTROL, AUTORI DE M[A]NUALE ŞCOLARE

Aducându-se la cunoşti[nţa] d-lui ministru abuzurile sc[an]daloase ale unor inspectori [şi] revizori şcolari, care încea[rcă] prin orice mijloace, presi[uni] asupra învăţătorilor ca să [...] introducă în şcoli manual[e]le lor didactice, ceiace consti[tuie] o scădere a prestigiului me[m]brilor din control şi o gravă [a]tingere la dreptul învăţăto[rilor] de liberă alegere a manuale[lor] d. ministru făgăduind sancţi[uni] grave împotriva celor vinov[aţi].

ANTEPROECTUL DE RE[FORMA]

D. ministru a cerut asoc[ia]ţiei generală să pună ime[diat] în discuţia secţiunilor sale [...] detene anteproectul de ref[or]mă a învăţământului prim[ar] astfel ca până la 10 Octomb[rie] să poată cunoaşte părerile [în]văţătorimei asupra proectu[lui].

Protestul învăţătorilor fără postur[i]

Primim dela Asociaţia învăţătorilor fără posturi:

Invăţătorii fără posturi din România, prin reprezentanţii lor judeţeni, cari s'au adunat la o consfătuire în localul şcoalei normale a „Societăţii" din Bucureşti, în ziua de 25 August, au luat cunoştinţă cu surprindere şi durere că guvernul le-a interzis congresul.

Prin actul acesta, guvernul recunoaşte indirect ca îndreptăţite revendicările lor, recunoaşte ca îndreptăţită nevoia de cultură a celor peste un milion de copii rămaşi anual afară din şcoală, dar mai recunoaşte că face tot ce-i stă în putinţă ca să menţină în suferinţă pe cei 7214 învăţători fără posturi, ca să menţină în întuneric jumătate din populaţia ţării.

Dreptul la cultură a fost consacrat printr'o politică sănătoasă în toate statele înaintate. Dreptul întrunirilor este c[on]sacrat prin constituţie cu c[on]diţia de a fi respectate bun[ele] moravuri şi legile ţării.

Cum învăţătorii în toate o[ca]ziunile au dat dovadă de c[u]minţenie, ei protestează cu t[oa]tă vehemenţa şi toată indign[a]rea împotriva actului despo[tic] de care se face vinovat un g[u]vern ce pretinde a fi democ[rat] şi prin ei strigă, se împotriv[esc] energic toţi cetăţenii dornici [de] lumină.

Ei roagă pe M. S. Regele [...] trimeată în războiul de înălţa[re] culturală armata instruită [...] nume şi disciplinată a învăţ[ăto]rilor fără posturi, dându-[le] libertatea şi posibilitatea de [ac]ţiune.

Ei roagă pe M. S. Regele [să] cheme la ordine guvernul ca[re] s'a făcut de râs, temându-se [de] ostaşii şcoalei şi care compr[o]mite definitiv regimul cons[ti]tuţional.

NOTE DE DRUM

Balta Moroaia

După moartea pelicanului răslet, despre care am povestit în articolul precedent, barca işi continuă drumul. Câteva colibe de pescari, se zăresc pe mal. Văslim într'acolo, ca să lăsăm pe moş Toader să se odihnească până la întoarcerea noastră şi Ionică îi ia locul; tânăr şi voinic, el lopătează cu putere, iar barca spintecă apa cu uşurinţă. Se făcuse aproape ora 7. Cerul devine o pată roşie. Toată zarea este în foc. Incendiul se măreşte şi cuprinde cele mai întunecate colţuri. Păsări de tot felul plutesc în văzduh. Şuerarii spintecă aerul ca săgeata şi se ascund în stuf. Vivine, becaţine, stârcii blânzi, albi şi negri, se bucură de viaţa ce le-a hărăzit-o cel de sus. Cârduri de berze, negrele de o parte şi albele de alta, se ridică în slavă, apoi cu un fâlfâiat uşor se coboară făcând curbe elegante. Sunt berzele tinere, cari fac exerciţii de antrenament: cele bătrâne au plecat deja, în ţările calde. Cu cât înaintăm pe apă, cu atât păsările sunt mai numeroase. Una lângă alta, în figuri geometrice, fiecare specie, deranjată de cel mai mic sgomot, se ridică depe apă, fugind în alt locşor mai sigur.

Norii albi plutesc deasupra noastră. Milioane de păsări se arată ochiului. Cârduri de raţe sunt în apropierea noastră. Fac semn lopătarilor să îndrepte barca într'acolo. Dar, coniţa cea tânără, entuziasmată peste fire, de măreţia naturii şi a bogăţiei ei, exclamă tare, ca şi cum ar fi trebuit s'o audă şi sălciile depe maluri: „Uite raţa"... Un fâlfâit, şi stolul se ridică repede în văzduh... Focuri repetate de armă hăue bălţile, dar fără nici un folos.

In urma acestui eşec necăjit pe d-na entuziasmată se mări, tousi, cu o politeţe forţată îi spun: „Coniţă, te rog nu mai vorbi tare când suntem aproape de păsări!". Vexată, d-na îmi răspunde ţanţoş: „Dar ce, din cauza mea n'ai împuşcat d-ta nimic?"... Inchipuiţi-vă cât a suferit orgoliul meu de vânător, fiind astfel apostrofat...

Frumuseţea locului îmi dă puterea să nu-i mai răspund şi mai cu seamă că zărisem, mai departe, pe baltă, un şir enorm de păsări. Nu distingeam ce sunt. Se înoptase de-abinelea, doar slaba lumină reflectată de apă, a ultimelor raze roşiatice de soare, ne mai călăuzea. Totuşi vroiam să mă apropii...

Sunt la vreo sută de metri de ele. De unde bănuiam că sunt tot raţe ca la comandă, un şir enorm de pelicani greoi îşi luară sborul. Câteva focuri repetate, nu vroiau să-i ajungă. In fine unul din ei, se învârteşte pe loc, apoi se lasă imediat pe apă. Probabil era rănit. Câinele nostru sări imediat după pradă. Pelicanul, sau cum îi spun pescarii „babuş", rănit numai într'o aripă, simţind un nou pericol, făcu un efort şi iarăşi sbură câţiva metri. O goană se încinse, în apă, între pelican şi câine.

In neputinţă de a mai sbura, pelicanul, când văzu din nou câinele lângă el, deschise enormul său cioc şi se repezi spre animal. Speriat, bietul „brak" se dădu la fund şi după ce reveni lângă barcă, nu mai vru să-l urmărească. Atunci unul din lopătari, cu o dexteritate extraordinară, sări în apă şi captură animalul, prinzându-i ciocul, singura lui armă de apărare. Acum, ce soartă îl putea aştepta?! Ca şi pe celălalt, care era mort, destinul îl trimetea la împăiat!

Noaptea se lăsase uşor pe tăcutele ape; cu mantia ei neagră, învăluise totul. Ici colo, pe cer apar stelele, iar luna cu tenevie îşi arăta cornul ei de aur. Aceleaşi lumini de sus, apar şi tremură pe oglinda apei. O lume de basme şi-a făcut loc, vraja întinzându-se prin toate ungherile.

Ne întoarcem spre Călăraşi, după ce lăsăm pe Ionică la coliba lui şi luăm iarăşi pe moş Toader. Vântul ce mergea cu noi, făcu pe pescari să întindă pânzele. Urma ce-o lasă barca, în lumina clarului de lună, parcă ar fi un văl de mireasă. Depe mal, o melodie suavă se resfira până la noi. Un lipovean, probabil îşi cântă dorul de iubita ce este departe... Foşnetul pădurii depe maluri îngână o poveste...

Puncte luminoase îşi fac loc printre bogatele sălcii. Sunt luminile oraşului, cari, cu cât te apropii devin mai mari. După câteva minute iată-ne ajunşi în port.

MIHAI TICAN

Anteproectul de lege

pentru reforma învăţământului primar

Ministerul instrucţiunii a tipărit anteproiectul de lege pentru reforma învăţământului primar.

Inainte de alcătuirea lui, ministerul a organizat o dublă lucrare: de informaţie asupra stării de astăzi a învăţământului primar şi de consultare a tuturor acelora care aveau competenţa să-şi spună cuvântul autorizat asupra nevoilor lui.

Prima parte a lucrării a fost ancheta instituită chiar la începutul anului şcolar, pe baza unui chestionar, care încearcă să prindă şcoala în întregul ei, din toate punctele de vedere. Rezultatele obţinute au şi fost folosite pentru redactarea expunerii de motive făcută încă din luna Februarie, lucrare care va deveni definitivă după ce toate informaţiile, cu privire la lege vor fi culese. Restul datelor anchetei au servit şi servesc ca permanent document pentru edificarea legii pe temelii de realitate.

A doua parte a lucrării — consultarea celor în drept să-şi spună cuvântul la această nouă aşezare legală a şocalei— s'a început abia după acela. S'a instituit mai întâi o comisiune, formată la rându-i din mai multe subcomisiuni, cărora li s'a dat însărcinarea să studieze legea existentă şi să refere asupra lipsurilor ei. Membrii acestei comisiuni fac, toţi, parte din corpul didactic primar. Referatele lor au constituit pentru minister o primă indicaţie, şi anume de ţelurile spre care învăţământul tinde să-şi îndrepte paşii.

Pe lângă aceasta, la redactarea noului proiect de lege s'a folosit şi toată experienţa în materie de învăţământ dela 1864 şi până astăzi, păstrându-se tot ceeace practica, a confirmat ca bun, tot ceeace se poate încadra în concepţiile moderne despre şcoală, totul însă căutând să fie pus la punct şi adaptat realităţilor noastre şcolare şi sociale.

Anteproiectul este ieşit din realitatea vieţii noastre şcolare, cunoscută pe baza anchetei şi informaţiilor directe, experienţa trecutului, şi, în sfârşit voinţa însă-şi a şcoalei de a avea o nouă aşezare.

Totuşi ministerul nu consideră opera sa terminată. Lucrarea n'are nici de cum pretenţia să fie definitivă. Ea este un punct de vedere care este, credem, şi acela al timpului, dar care aşteaptă să fie completat cu experienţa tuturor acelora care au competenţa de a-şi spune cuvântul în această privinţă. Numai în felul acesta opera de consultare de care am vorbit la început va fi considerată ca întreagă. De altfel tipărirea ante-proiectului se datoreşte tocmai nevoii ce s'a simţit ca el să poată fi pus la îndemâna cât mai multora şi a avea astfel colaborări din cât mai multe părţi.

Un grup de ziarişti maghiari în România

Bazargic, 26 August.

Astăzi, la ora 10 dim., a sosit în localitate, venind cu automobilele dela Varna, un grup de 21 ziarişti, membri ai asociaţiei de turism a ziariştilor maghiari din Budapesta, conduşi de d. Al. Berecz, vice preşedintele asociaţiei.

La frontieră, oaspeţii maghiari au fost întâmpinaţi de d. Harsu, subdirector al presei, de pe lângă ministerul de externe şi d. Al. Păun, directorul prefecturei Caliacra, cari, le-au urat bun sosit.

La Bazargic, au fost întâmpinaţi de d-nii: B. Gheorghieff ajutor de primar, Sava Marin consilier judeţean, Petre Velu consilier comunal, etc.

La ora 12, primăria oraşului a oferit oaspeţilor o agapă la restaurantul Dancof, la care au luat parte şi reprezentanţii ziarelor din capitală. In mijlocul insufleţirei generale, d. Al. Berecz, conducătorul grupului ziariştilor turişti, a mulţumit în cuvinte alese în limba franceză, pentru călduroasa primire ce li s'a făcut ziariştilor maghiari.

D. consilier judeţean Sava Marin, a răspuns, arătând marele rol al presei în opera de apropiere a popoarelor.

Au mai vorbit: d. ajutor de primar Gheorghieff în numele cetăţenilor oraşului; d. Lukocs dela ziarul „Nebzeti Ujsag" şi d-ra Maria Ronay, scriitoare, aducând elogii autorităţilor pentru calda primire ce li s'a făcut.

D. Al Berecz, conducătorul grupului, a arătat că aceasta este prima vizită pe care ziariştii maghiari o fac în ţara noastră, interesându-se de numărul populaţiei române, turcă şi bulgară din Bazargic, oraş care le-a făcut oaspeţilor o impresie foarte bună. De asemenea, a arătat că în Bulgaria, unde a vizitat Sofia, Lom, Tarnova, Sumla, Euxinograd şi Varna, li s'a făcut peste tot, primiri foarte frumoase.

La ora 2, oaspeţii, însoţiţi de d. Hârsu, au plecat cu automobilele la Constanţa, după ce, mai întâi, s'au fotografiat împreună cu reprezentanţii autorităţilor locale şi ai cotidianelor din capitală.

La Constanţa, oaspeţii vor vizita oraşul Mamaia, Tekirghiolul, iar Luni seara vor pleca spre capitală, pe care o vor vizita de asemeni. Joi 31 August, vor pleca la Sinaia, unde se vor opri o zi, plecând apoi la Budapesta.

COPII ŞI TINERET !
A apărut
SANIA INFERNALA
fascicola No. 47 din revista
CEI TREI CERCETAŞI
Se vânzare la toţi vânzătorii şi depozitarii de ziare, numai cu
4 lei exemplarul

ULTIMA ORA

Statele-Unite se înarmează

Washington, 26 (Ullstein). — Secretarul de stat Swanson a dispus azi construirea a două noui crucişetoare şi a două vase port avioane.

Crucişetoarele vor costa câte 11.677.000 dolari, iar vasele port avioane câte 19 milioane dolari.

Aceste comenzi sunt primele din construcţiile navale în valoare de 238 milioane dolari pe care le vor efectua Statele Unite.

Cercurile iniţiate spun că aceste comenzi trebue puse în legătură cu ultima notă a Japoniei către Statele Unite.

Lira în scădere

Londra, 26 (Rador). — **La bursa de azi dimineaţă s'a produs o nouă scădere a lirei sterline, care a cotat 81⁷/₈ faţă de francul francez. Fondul de egalizare n'a intervenit, lăsând ea această scădere să se menţină.**

In cercurile financiare se afirmă că scăderea a fost provocată de căderea dolarului, care a antrenat şi deviza engleză. Trezoreria n'a intervenit, intenţionând să lase, cel puţin într'o anumită măsură, ca deviza britanică să urmeze scăderea dolarului, ca diferenţa dintre cele două monede să nu crească.

Se crede totuşi că dacă dolarul ar suferi scăderi prea mari, lira sterlină ar trebui să înceteze de a-l urma, chiar dacă pentru aceasta ar fi necesare sume însemnate din fondul de egalizare.

*

Londra, 26. (Ullstein). — *In ultimele zile, s'au înregistrat însemnate scăderi ale cursului lirei sterline. Aceste scăderi sunt puse în legătură şi cu anumite evenimente politice.*

Cercurile bancare şi comerciale din City acuză de aceste scăderi pe guvernatorul Băncii Angliei, Montagu Norman, care a urmărit până acum politica de orientare a lirei sterline la francul francez.

Susnumitele cercuri cer schimbarea acestei politici şi orientarea lirei sterline după dolar.

In timpul absenţei lui Montagu Norman, care se află în concediu în Canada, direcţia Băncii Angliei a şi început să pună în practică orientarea lirei după dolar.

Opoziţia contra lui Montagu Norman a crescut şi prin aceea că partidul laburist englez cere aşa zisa inflaţie controlată.

Comenzi sovietice pe piaţa franceză

—xox—

Paris 26 (Rador). — *„Petit Parisien" arată că de mai multe săptămâni se începuseră conversaţii între guvernul francez şi reprezentanţa comercială din Paris a Rusiei Sovietice, în vederea unui aranjament economic relativ la o serie de comenzi sovietice pe piaţa franceză.*

Ziarul crede a şti că aceste tratative s'au terminat cu succes.

—xox—

Starea alarmantă a sănătăţii ex-Kaizerului

Paris, 26 (Ullstein). — **Presa franceză publică ştiri alarmante asupra sănătăţii ex-kaiserului Wilhelm II. După ştiri sosite din Doorn, ex-kaiserul a grav răcit şi stă de mai multe zile în pat.**

Alte ziare anunţă că ar fi fost chemat la Doorn un medic specialist dela Berlin.

Toate ştirile acestea n'au fost încă confirmate.

—x✱x—

Chestia inflaţiei în Statele-Unite

New-York. 26. (Rador). — *Intr'un articol de fond asupra inflaţiei, ziarul „New-York Times" reproduce declaraţiile d-lui Woodin, că nu se va proceda la o politică inflaţionistă.*

Ziarul adaugă că preşedintele Roosevelt are o împuternicire suficientă spre a determina o politică inflaţionistă, putând spori circulaţia fiduciară. Totuşi, încheie ziarul, împrejurările actuale nu obligă pe preşedintele Roosevelt de a recurge la această politică.

—xox—

Naţional socialişti arestaţi la Viena

Viena, 26 (Rador). — **Poliţia a arestat astăzi un grup de 20 naţional-socialişti, cari ţineau o întrunire secretă.**

—oxxXOXxxo—

RAZIE IN PORTUL KIEL

Kiel, 26. (Ullstein). — *In portul Kiel s'a făcut eri o razie pe numeroase bărci ancorate acolo.*

Au fost sechestrate 20 din ele.

In momentul începerii raziei, numeroase bărci au căutat să fugă, dar au fost urmărite de poliţia portului şi înapoiate în radă.

Razia s'a făcut deoarece există bănuiala că bărcile serveau la o întinsă contrabandă pentru transportul fugarilor şi al manifestaţiilor subversive, făcând naveta între Danemarca şi Kiel.

—xox—

Intelectuali români la Varşovia

Varşovia, 26 (Rador). — O delegaţie de 26 intelectuali români, care vizitează Polonia, a sosit la Varşovia astăzi.

Oaspeţii au fost primiţi de Societatea polono-română.

—x✱x—

Hitlerist ameninţat cu bătaia la Paris

Paris, 26 (tel. particulară). — *„Populaire" se plânge de acţiunea de spionaj, pe care o duc de câtva timp la Paris aceloţii lui Hitler.*

Se citează, între altele, cazul corespondentului lui „Vollkischer Berbachter" (oficiosul lui Hitler), care a căutat să obţină dela un participant la congres amănunte asupra congresului internaţionalei a doua.

Hitleristul a scăpat să fie bătut de mulţimea indignată, care aflase despre ce e vorba, numai graţie intervenţiei poliţiei.

„Populaire" cere să se ia măsuri energice împotriva unor asemenea încercări de corupere.

CĂLĂTORIILE ZEPPELINULUI

Hamburg, 26 (Rador). — Se anunţă că dirijabilul „Contele Zeppelin" intenţionează să aterizeze Luni la Sevilla şi să se înapoieze Marţi la Friedrichshafen.

La 2 Septembrie, dirijabilul va întreprinde un nou voiaj în America de sud.

—x✱x—

Alpiniştii italieni dispăruţi

Paris, 26. (Rador). — Mai mulţi turişti înapoiaţi dintr'o excursie pe Mont Blanc anunţă că au regăsit cadavrele a doi dintre alpiniştii italieni, cari au dispărut acum câteva zile. Cercetările pentru găsirea celorlalţi excursionişti continuă.

Viitorul teritoriului Sarre

— Germania ar dori să evite plebiscitul —

Paris, 26 (Rador).—*Făcând aluzie la teza expusă de d. von Papen în ziarul „Sunday Express", după care Germania ar dori să rezolve cu Franţa chestiunea viitorului teritoriului Sarre, printr'un acord, „fără a lua în considerare plebiscitul din 1935, prevăzut de tratatul dela Versailles". „Le Temps" vede în aceasta un indiciu că germanii nu se aşteaptă la rezultate eficace dela metodele lor de intimidare. De aceea, ea ar preferi să ocolească dificultatea, suprimând pur şi simplu plebiscitul.*

„Nu Franţei sau Germaniei, scrie ziarul „Le Temps", a fost făgăduit plebiscitul în 1935, ci poporului din Sarre care va trebui să se pronunţe în mod liber asupra soartei sale".

PROPAGANDA HITLERISTĂ ÎN BELGIA

- MĂSURILE LUATE ÎMPOTRIVA AGITATORILOR NAŢIONAL-SOCIALIŞTI -

Bruxelles, 26 (Rador). — **Ocupându-se de propaganda naţional-socialiştilor germani în Belgia, ziarul „Ultima Oră" semnalează că autorităţile şi opinia publică din Belgia se silesc să stabilească măsurile ce trebuiesc luate împotriva acestei propagande.**

Constituţia belgiană — spune ziarul — nu permite să se ia măsuri împotriva agitatorilor naţional-socialişti cari se adăpostesc în dosul calităţii de cetăţean belgian sau în dosul unui paşaport în regulă.

S'au luat totuşi măsuri, în cantoanele Eupen şi Malmedy. Jandarmii din aceste cantoane vor primi ordine privitoare la trecerile de frontieră al agitatorilor, constatate în timpul patrulării lor. In acelaş timp, vânătorii biciclişti din cele două cantoane vor fi investiţi mâine cu puteri care să le permită arestarea turiştilor germani cari infrâng legile ospitalităţii. Acţiunea de supraveghere a străinilor va fi mult intensificată, iar jandarmii vor cerceta în viitor cu toată atenţia permisele de liberă petrecere ale acestor străini.

O notă trimisă guvernului republicei Liberia

Vashington, 26 (Rador). — *Statele Unite şi Anglia au trimis o notă comună guvernului republicei Liberia.*

Cele două guverne se declară gata să recunoască guvernul Barclay, dacă acesta acceptă planul de asistenţă elaborat de Societatea Naţiunilor şi dacă va pune în libertate pe prizonierii politici.

—oxxXOXxxo—

Importul şi exportul Iugoslaviei

Belgrad 26 (Rador). — Din statistica oficială publicată astăzi rezultă că importul în Jugoslavia pe primele şapte luni ale anului 1933 reprezintă o valoare de 1532 miloane dinari, faţă de 1589 milioane în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Exportul pe primele şapte luni reprezintă 1704 miloane faţă de 1544 miloane anul trecut.

Importul a scăzut deci cu 57 milioane dinari, iar exportul a sporit cu 160 miloane dinari faţă de anul precedent.

Ziare germane interzise în Austria

Viena, 26 (Rador). — *Următoarele ziare germane au fost interzise pe trei luni în Austria: „Germania", „Bayerische Zeitung" din Muenchen, „Dresdner Nachrichten", „Passauer Zeitung", „Rotte Erde", „General Anzeiger" şi „Reichenhaller Tageblatt".*

—oxxx✱xxxo—

Târgul internaţional dela Vilna

Varşovia, 26. (Rador). — D. Jendrzejewicz, preşedintele consiliului de miniştri, înconjurat de mai mulţi membri ai guvernului, a inaugurat azi la Wilna al treilea târg internaţional şi expoziţia.

—xxx✱xxx—

Un interview al ministrului de finanţe al României

Budapesta 26 (Rador).— Ziarul „Pesti Napolo" publică un interview al ministrului de finanţe al României.

Ministrul a declarat că singurul mijloc, pentru statele agrare, de a ieşi din situaţia actuală, ar fi acela de a se reda agriculturii rentabilitatea.

Prin scăderea catastrofală a preţului produselor agricole — a continuat ministrul — şi prin lipsa de export, economia naţională a României a suferit pierderi de 70 miliarde lei. Tragedia tuturor ţărilor agrare este că, dela război incoace ele şi-au desvoltat într'un mod exorbitant industriile. Singurul remediu ar fi o evaluare justă a bunurilor şi crearea de debuşeuri.

Colaborarea statelor din răsăritul şi din centrul Europei — încheie ministrul — este o necesitate absolută, iar soarta statelor dunărene este indisolubil legată de această colaborare. România este gata să tragă consecinţele economice ale acestei situaţii.

—x—

Ciocnire de trenuri

Valencia. 26 (Rador). — Trenul express din Santander s'a ciocnit cu un tren de marfă. Un copil de 12 ani a fost ucis, iar un alt călător se află în stare disperată.

Nu e linişte în Cuba

Havana, 26 (Rador). — **Agitaţia lucrătorilor cari au contribuit la isgonirea fostului preşedinte Machado a reînceput împotriva actualului guvern Cespedes, pe care lucrătorii îl consideră ca dictatorial. Numeroase greve au isbucnit, lucrătorii cerând scăderea orelor de lucru şi sporirea salariilor.**

—x✱x—

Alfons XIII câştigă un proces la Roma

Roma, 26. — *Tribunalul din Roma a pronunţat sentinţa în procesul intentat de ex-regele Spaniei, Alfons de Bourbon, împotriva unei bănci din Bilbao, pentru revendicarea unor acţiuni industriale. Aceste titluri, moştenite de rege dela mama sa, fuseseră depuse de banca spaniolă la o bancă italiană.*

Guvernul spaniol, declarându-se moştenitor al regelui Spaniei, a cerut băncii italiene să depună titlurile în chestiune la ministerul de finanţe spaniol, conform unei legi a Cortes-urilor constituante care deposeda pe rege de bunurile sale private în beneficiul statului.

Această teză a fost respinsă: bunurile reclamate şi institutul de credit aflându-se în Italia, legea Cortes-urilor n'are nici-o valoare.

Tribunalul a condamnat banca spaniolă şi a ordonat băncii italiene să remită titlurile exregelui Spaniei.

—oxxXOXxxo—

Raidul „Înconjurul Germaniei"

Berlin. 26. (Rador). — A doua etapă a raidului „înconjurul Germaniei" a fost câştigată tot de locotenentul Seidemann, care şi-a distanţat în mod considerabil concurenţii.

In cursul acestei etape, numeroase avioane au suferit avarii.

Pilotul Oesterkamp a abandonat raidul, în semn de doliu pentru moartea aviatorului Poss, cu care a fost coleg de escadrilă în timpul războiului.

—x—

D. Herriot la Odessa

Paris, 26. (Rador). — Din Moscova se anunţă că d. Eduard Herriot a sosit azi dimineaţă la ora 9 şi 15 la Odessa unde a fost salutat de un reprezentant al comisariatului afacerilor străine.

*

Paris, 26. (Rador). — O telegramă din Moscova anunţă că d. Herriot sosind la Odesa, a rostit a scurtă cuvântare, în care şi-a exprimat recunoştinţa pentru primirea ce i se face în Rusia sovietică şi s'a arătat convins că poporul rus va avea un viitor strălucit.

Sper — a încheiat d. Herriot — că vizita mea va fi utilă atât Rusiei, cât şi păcii generale.

—xox—

O expediţie pentru studiul razelor cosmice

Roma, 26. (Rador). — O expediţie, condusă de profesorul Bruno Rossi, conducătorul laboratorului de fizică al universităţii din Padua, va pleca la 28 August în Eritreia, spre a studia acolo razele cosmice.

Congresul Internaţionalei a doua

— Înfrângerea lui Leon Blum —

Paris, 26 (Ullstein). — **Congresul Internaţionalei a doua, care s'a terminat azi, a avut ca rezultat înfrângerea lui Leon Blum, conducătorul aripei stângi a congresului.**

Leon Blum a propus mai multe moţiuni, cari au fost toate respinse. Intre altele, a propus ca socialiştii să vină la putere pe cale revoluţionară, iar în altă moţiune a făcut anumite propuneri în legătură cu dictatura proletariatului.

Aripa dreaptă, de sub conducerea d-lui Renaudel, fiind însă în majoritate, a respins toate propunerile lui Leon Blum.

Amănunte asupra desbaterilor nu se ştiu însă, deoarece ele au fost ţinute în cel mai strict secret.

DIN GERMANIA

STUDENŢII „PACIFIŞTI" EXCLUŞI DIN UNIVERSITĂŢI

Berlin, 26. (Rador). — *Ziarul „Deutsche Zeitung" anunţă că ministrul de instrucţie al statului Baden a ordonat să fie excluşi din universităţi nu numai studenţii cari au exercitat în ultimii ani o activitate marxistă sau comunistă, ci şi aceia cari au făcut parte din societăţi pacifiste, cum ar fi de pildă Societatea franco-germană pentru pace.*

Deasemenea vor fi excluşi din oficiu, toţi studenţii a căror atitudine va fi considerată ca protivnică naţional-socialiştilor.

ARESTARI LA ANHALT

Berlin, 26. (Rador). — Poliţia din Anhalt anunţă că a descoperit pe un curier al partidului comunist, la care s'au găsit numeroase documente. Acestea au dus la descoperirea mai multor depozite de arme şi muniţiuni.

In legătură cu aceasta au fost arestate 120 persoane, care vor fi judecate pentru crimă împotriva siguranţei statului.

UN INTERVIEW AL LUI ALFRED ROSNEBERG

Amsterdam, 26. (Ullstein).— *Zarul „Allgemeine Handelsbladet" publică textul unui interview acordat de Alfred Rosenberg primului redactor al ziarului „Voelchischer Beobachter". In acest articol, Rosenberg precizează că naţional-socialismul este o mişcare specific germană şi că ideile sale nu sunt propagate în afara poporului german.*

Disciplina poporului german corespunde spiritului lui de ordine şi este o mare garanţie faţă de pericolul comunist.

Armata de partid a naţional-socialiştilor e un sprijin pentru noul Reich german, dar nu periclitează pacea.

ADAPOST IMPOTRIVA ATACURILOR CU GAZE

Berlin, 26. (Rador). — Intâia oară dela sfârşitul războiului a fost construit într'o casă din Berlin un adăpost model împotriva atacurilor cu gaze. Adăpostul va fi inaugurat oficial la 29 August.

Italia a trimis un ultimatum Albaniei?

Londra, 26 (Ullstein). — **„Daily Mail" află din Belgrad că Mussolini a trimis Albaniei un ultimatum cuprinzând şapte puncte.**

Intre altele, Italia cere în acest ultimatum, ca jandarmeria albaneză, care e comandată acum de un colonel englez, să fie comandată de un ofiţer italian.

Altă cerere e aceea, ca limba franceză, care se predă acum în liceele din Albania, să fie înlocuită cu limba italiană.

Cercurile din Roma desmint însă această ştire.

—xox—

Soţii Lindbergh la Copenhaga

Londra, 26. (Rador). — Soţii Lindbergh şi-au luat azi, la 12 şi 30, sborul din insulele Shetland spre Copenhaga, care este ultima etapă a itinerariului lor.

*

Copenhaga, 26. (Ullstein). — Soţii Lindbergh au plecat azi dimineaţă la 11,20 cu avionul din insulele Sheetland şi au ajuns la 3,10 d. a. la Copenhaga, unde vor rămâne timp de o săptămână.

—xox—

Congresul internaţional al studenţilor

Roma, 26 (Rador).— La Veneţia a fost inaugurat al 15-lea congres internaţional al studenţilor.

La solemnitatea inaugurării au asistat subsecretarul de stat Ricci şi ducele de Genova.

—xox—

Un protest al guvernului manciurian

Karbin, 26 (Ullstein). — **Ministrul de externe al statului manciurian a protestat la consulul general rus din Karbin, contra ultimelor incidente dela graniţa sovietico-manciuriană. Ministrul manciurian a precizat că guvernul său nu va tolera repetarea la infinit a unor asemenea incidente.**

—x✱x—

Acuzaţiile aduse de Gandhi guvernului indian

Bombay, 26. (Rador). — Mahatma Gandhi atacă guvernul indian, publicând corespondenţa pe care a avut-o cu el înainte de a începe ultimul său post. Corespondenţa aceasta garanta lui Gandhi toate uşurinţele necesare pentru continuarea din închisoare a campaniei sale în favoarea intusabililor.

Gandhi învinueşte guvernul că şi-a călcat în mod brutal angajamentele şi respinge cuvintele dispreţuitoare rostite asupra lui în adunarea din Simla.

Soc. Naţiunilor se va ocupa de evreii din Germania

Praga, 26. (Rador). — *Preşedintele Massaryk a acordat reprezentantului lui „Jewish Telegraphic Agency" un interview în care a declarat că este probabil ca Societatea Naţiunilor să se ocupe de evreii din Germania, căci problema aceasta nu poate fi considerată ca o chestiune de politică internă. Problema interesează toate ţările, cari au acordat azil refugiaţilor evrei.*

„Cu toate acestea, a declarat preşedintele Massaryk, cred că situaţia se va îmbunătăţi".

—ooxxXOXxxoo—

G. P. U.-ul se fortifică

Paris, 26 (Tel. part.). — **Ziarul „La Renaissance" publică următoarea telegramă din Helsingfors:**

Un fugar din Rusia a povestit amănunte interesante asupra grandioaselor fortificaţii făcute de instituţia G. P. U-lui la Leningrad şi la Moscova.

După spusele fugarului, care a luat şi el parte la ridicarea acestor fortificaţii, lucrările au început acum un an şi se fac cu febrilitate.

La Leningrad, principalele fortificaţii se fac în str. Şpaleznaia, la sediul G. P. U-lui, iar la Moscova în Kremlin.

Scopul acestor fortificaţii e de a face palatele G. P. U-lului inatacabile în caz de alarmă şi de primejdie şi de a permite eşirea din ele fără a fi observat. Astfel, la un semnal anumit, într'un minut se pot cuirasa toate uşile şi ferestrele palatului G. P. U-lui din Leningrad. In asemenea cazuri, contactul cu lumea exterioară se face printr'o reţea complicată a gangurilor subterane secrete, din care principalul ese în port. Acoperişul palatului e betonat şi ascunde un mare număr de mitraliere, iar în fiecare cameră din colţurile clădirii se află ascuns un tun.

Afară de fortificaţiile din str. Şpaleznaia, G. P. U.-ul a ridicat fortificaţii mai puţin importante şi în alte cartiere ale oraşului.

—xox—

Luptă între bandiţi şi soldaţi în Manciuria

Kharbin, 26 (Rador). — **O violentă luptă a avut loc eri între forţele manciuriene şi un grup de bandiţi care a atacat localităţile Suifenho şi Hengtao. Bandiţii au fost obligaţi să se retragă, lăsând numeroşi morţi pe câmpul de luptă.**

*

Kharbin, 26 (Rador). — *Guvernul statului Manciukuo a remis consulului general sovietic un protest împotriva incursiunilor cavaleriei sovietice pe teritoriul manciurian. Nota de protest adaugă că în cazul când incursiunile nu ar înceta, „consecinţele vor fi foarte grave".*

—xox—

D-na Vivi lt. comandor D. Darian cu fiica Simona, anunţă prietenii, camarazii şi cunoscuţii iubitului şi neuitatului lor soţ şi tată

Lt.-COMANDOR

Dumitru Darian

decedat în noaptea de 22 Iulie **că parastasul de 40 zile, va avea loc** *Joi 31 August 1933*, **ora 10,30 a. m., la biserica Mavrogheni (prin şos. Kiseleff).**

Ecaterina dr. Carnabel cu fiul Sorin adânc îndureraţi anunţă parastasul de 6 ani pentru odihna sufletului mult iubitului lor

DOCTORUL

ALEXANDRU CARNABEL

ce se va oficia Mercuri 30 August, ora 10 jum. în Biserica Doinei şi la cimitirul Nordic din Focşani.

✝

Maria Gr. Florian, soţie împreună cu toate rudele, anunţă cu nemângâiată durere pe toţi cei care l-au iubit şi preţuit, încetarea din viaţă a scumpului lor şi în veci neuitatului

Grigore Florian

PENSIONAR C. F. R.

în dimineaţa de Sâmbătă 26 August a. c.

Cortegiul funebru — după oficierea slujbei religioase, la orele 3 după amiază — va porni, dela locuinţa decedatului: Str. Vasile Lupu 32 (prin Şincai), la Gara de Nord, Mica Iuţeală, spre a fi îmbarcat pentru transportare în comuna sa natală Pinticul românesc, jud. Someş, unde va avea loc înhumarea, conform dorinţei defunctului.

✝

Lt. colonel Th. Săulescu cu soţia precum şi familiile înrudite anunţă cu adâncă durere încetatarea din viaţă a mult iubitei lor

Julie Săulescu

în etate de 82 ani

Inmormântarea a avut loc în ziua de Duminecă 27 August, a. c., ora 6 p. m., la capela Cimitirului Evanghelic. 22

✝

Indureraţii Elena Ihalski, Irina Alexandrescu surori, Ecaterina şi Mihail Serian, Olga, Costică Serian, Lizica şi Vasile Cioran, Elisabeta şi maior Mihail Radian, Lizica şi Oreste Ionescu, Elena Alexandrescu, Marieta Delcescu nepoţi, precum familiile Gh. şi C. Solomon, fac cunoscut încetarea din viaţă, după o lungă şi grea suferinţă a scumpei lor soră şi mătuşe

Eliza C. Demetriad

născută SERIAN

Inmormântarea a avut loc Duminică 27 August 1933 ora 17 la Cimitirul Bellu.

✝

CORPUL DIDACTIC AL ŞCOALEI NORMALE „REGINA MARIA", PLOESTI

are ducerea de a anunţa încetarea din viaţă a bunei şi iubitei lor colege

Matilda Berea

Inmormântarea a avut loc Duminică 27 August, ora 15, la Ploesti.

✝

Indureraţi: Lufrosina soţie, Vincenţiu şi George fii, Steliana mamă, căpitan Păltinescu cu familia, Maria şi Jean Dimitrievici cu copii, anunţă rudelor, prietenilor şi cunoscuţilor, încetarea din viaţă a neuitatului lor

George L. Păltinescu

FARMACIST

în etate de 54 ani

Inmormântarea va avea loc la Cimitirul Sf. Vineri, Luni 28 August, ora 4 p. m. Cortegiul va porni dela locuinţa defunctului din B-dul Ferdinand 100.

✝

OFICIUL de APROVIZIONARE FARMACEUTIC

şi

COLEGIUL FARMACEUTIC

regretă dispariţia din mijlocul lor a prea bunului şi devotat membru

FARMACIST

Gheorghe Păltinescu

Membru în consiliul de administraţie al Oficiului de Aprovizionare Farmaceutic

Decedat în ziua de 25 August 1933.

Inmormântarea are loc Luni 28 August cor., la cimitirul Sf. Vineri la ora 6.30 p. m.

INFORMAŢII

✱ **Un ziar de dimineaţă scrie că d. Titulescu n'ar fi de acord cu d. Beneş în chestia Anschlussului.**

Ştirea e pură invenţie, statele Micii Inţelegeri fiind strâns solidare şi acordul în chestiunea pomenită s'a stabilit perfect cu prilejul conferinţei dela Praga.

✱ *D. Ştefan Stănescu, directorul general al Casei autonome a monopolului, s'a înapoiat din străinătate unde şi-a petrecut concediul.*

D-sa va pleca Duminica viitoare împreună cu d. prof. Tutuc la Paris în vederea tratativelor, cu creditorii străini.

✱ D. Savel Rădulescu, subsecretar de stat la externe soseşte Luni în Capitală.

✱ D. V. Tilea, subrecretar de stat la preşedenţia consiliului a plecat ieri la Sibiu şi de acolo la Cluj.

✱ Mai mulţi proprietari, roagă ministerul de finanţe să prelungească până la 1 Noembrie termenul înăuntrul cărui se pot bucura de reduceri acei ce plătesc impozitele în întregime.

Ei primesc la 26 Octombrie chiriile dela imobile şi atunci au posibilităţi de plată.

✱ D. inspector superior dr. I. Th. Nicolau, asistent la Academia comercială, a primit delegaţia de a inspecta directoratul regional financiar II Bucureşti, unde a funcţionat fostul director suspendat C. Tăutu.

✱ Au fost numiţi asesorii patroni, asesorii lucrători şi asesorii funcţionari particulari pe lângă judecătoriile de muncă din Craiova şi Timişoara.

Numele celor numiţi s'au publicat în *Monitorul Oficial* de Sâmbătă 26 August (nr. 195).

✱ Ministerul sănătăţii a convocat pentru ziua de Joi 7 Septembrie, pe toţi directorii şcoalelor sanitare şi asociaţia personalului sanitar titrat, prin preşedinţia sa, în vederea unificărei programei analitice a acestor şcoli.

Conferinţa va fi în localul ministerului sănătăţii, la ora 9 dim., sub preşedinţia d-lui ministru D. R. Ioanitescu.

✱ Preşedintele „Asociaţiei generale a licenţiaţilor universitari din România" a fost invitat de d. V. V. Haneş, delegat al guvernului şi preşedinte al comisiei de numiri a profesorilor în învăţământul muncitoresc, să colaboreze la opera de înbunătăţire, a funcţionării acestui învăţământ.

D-sa a expus punctul de vedere al „Asociaţiei" în această privinţă.

D Haneş a promis că va forma articolele legii de acord cu preşedintele „Asociaţiei" şi că la numiri va ţine socoteală de punctul de vedere al „Asociaţiei".

✱ Asociaţia generală a Micilor morari din România, regionala Basarabia, va ţine în cursul lunei Septembrie, următoarele întruniri, pe judeţe, în Basarabia:

La 3 Septembrie, în oraşul Orhei; la 10 Septembrie în oraşul Bălţi, la 17 Sep. în or. Soroca, la 24 Sept., în or. Hotin.

La aceste întruniri, se vor discuta diverse chestiuni ce privesc această breasla.

✱ Asociaţia personalului sanitar auxiliar titrat, anunţă că în zilele de 13 şi 14 Sept. c., va fi adunarea generală extraordinară a membrilor săi.

Adunarea se va ţine în localul federaţiei generale a salariaţilor publici, calea Victoriei nr. 54, etaj I, la ora 9 dim.

✱ Şcoala profesională de fete din Roşiori de Vede, funcţionează şi anul acesta cu toate cele 5 clase.

✱ Inscrierile la şcoala de gospodărie şi industrie casnică din Tătăşeşti (Ilfov) încep mâine, Luni, 28 August. Elevele sunt interne şi externe.

✱ La şcoala normală „Elena Doamna" din Bucureşti sunt 30 locuri pentru cl. I-a.

Examenul de admitere începe în ziua de 9 Septembrie ora 8 dim.

Examenul de corigenţă începe la aceiaş dată.

Deschiderea cursurilor va fi la 15 Septembrie, ora 8 dim.

✱ Inscrierile şi reinscrierile la Academia de muzică din Capitală, încep la 1 Septembrie şi durează până la 10 Septembrie inclusiv.

Nimeni nu va mai putea lua diploma Academiei, la oricare din secţiile ei, dacă nu va poseda diploma de bacalaureat. Acei care vor avea numai cursul inferior de liceu sau o şcoală similară, vor primi numai certificat de absolvirea secţiei.

Pentru orice alte informaţiuni, se va cere prospectul dela secretariatul Academiei, str. Ştirbei Vodă nr. 37 Bucureşti.

✱ La externatul „Zoe Romniceanu" din calea Moşilor 148, având în vedere greutăţile zilei, Societatea ortodoxă naţională a femeilor române a înfiinţat un număr de locuri semi-solve în clasa V-a a liceului şi I comerţ superior, ce se vor da cu precădere fiicelor de preoţi, de profesori şi de funcţionari, ce vor prezenta certificate cu medii satisfăcătoare.

✱ Ministerul instrucţiunii a acordat dreptul de publicitate liceului de băeţi „Profesorii asociaţi" din Bucureşti, strada Sf. Ştefan Nr. 24.

✱ Liceul-şcoală de aplicaţie a seminarului pedagogic universitar „Titu Maiorescu" aduce la cunoştinţă că inscrierile la examenul de admitere în clasa I-a, la examenele de corigenţă, la examenele particulare şi reinscrierile elevilor promovaţi se fac până în seara zilei de 31 August c.

Elevii şcolei sunt obligaţi, conform regulamentului de funcţionare al şcoalelor secundiare, să plătească jumătate din taxa din anul trecut.

Neinscrierea la timp va atrage după sine declararea locurilor vacante şi ca atare vor fi ocupate de elevi dela alte licee.

✱ La şcoala de menaj „Elena Eraclide" din Capitală (str. Barbu Catargiu 3), inscrierile şi reinscrierile au început atât pentru secţia elementară cât şi pentru cea normală.

In secţia elementară se primesc absolvente de gimnaziu, curs primar şi complimentar.

In secţia normală, absolvente de liceu, bacalaureate şi absolvente şc. normale de învăţătoare.

Din străinătate

✱ Assomption, 26 (Rador). — **Ofensiva generală a trupelor boliviene a fost respinsă pe întregul front.**

✱ **Paris, 26 (Rador).** — Astăzi a încetat din viaţă la Auxerre colonelul Ordioni. Decedatul a comandat în 1918 o armată la Monastir şi a fost apoi preşedinte al comisiunii interaliate care a lucrat la delimitarea noilor frontiere balcanice.

✱ *Buenos-Aires, 26 (Rador).* **Bugetul statului pe 1934 a fost depus azi pe biroul Congresului. El însumează 337.900.000 piaştri.**

✱ *Rio de Janeiro, 26 (Rador).* Astăzi a fost semnat tratatul de comerţ dintre Brazilia şi Portugalia.

Paris 26. (Rador). — Mâine va apare în „Jurnalul Oficial" decretul şi decizia prin care se fixează contingentele la import ale ovăzului, secarei şi altor cereale.

—oxxXOXxxo—

„UNIVERSUL" IN ȚARA

Cearta dintre președinții asociației coloniștilor din județele Ismail și Bolgrad

Ismail, 25 August

Cititorii își aduc aminte de campania dusă de ziarul nostru in chestia marelui latifundiu, care a fost predat de guvernul național-țărănesc asociației satelor și comunelor coloniste din județele Ismail și Cahul.

Spre a pune capăt nemulțumirilor coloniștilor, acest latifundiu de 30800 ha. de bălți, stufișuri și pământ arabil, a fost predat după o lege specială asociației satelor și comunelor coloniste din județele Ismail și Cahul. Legea care n'a prevăzut nici un control din partea autorităților, in loc să liniștească lucrurile. a produs nemulțumiri, căci coloniștii s'au împărțit in două tabere din care una susține pe Boghea iar cealaltă pe Jeleascof.

In această luptă, intervenind prefectura, neințelegerile s'au accentuat.

Incepându-se lupta între președinții asociației, delegații celor 38 de sate coloniste au fost convocați atât de des in adunări generale, in cât tot venitul asociației a ajuns să fie cheltuit aproape in intregime pentru deplasările și diurnele delegaților.

In cursul acestor adunări au fost aleși succesiv președinți d-nii Boghea și Jeleascof. In cele din urmă, d. Jeleascov se adresează prefecturii județului, arătând că impotriva lui Boghea este o ordonanță definitivă de trimitere in judecată și cere să fie suspendat. Delegația permanentă hotărăște suspendarea d-lui Boghea până la pronunțarea justiției și instalează o comisie interimară in frunte cu d. Jeleascov care și el este reclamat parchetului. lucru ce se cercetează și astăzi la cabinetul de instrucție.

Contra hotărîrii delegației permanente d. Boghea depune o plângere la tribunal prin care susține că asociația coloniștilor este o instituție cu caracter privat, care ființează pe baza unei legi speciale și a unui statut al său, având in vedere că in cazurile nelămurite de statut vine legea persoanelor juridice și desleagă orice nelămurire. In urma acestei reclamații tribunalul dă o nouă ordonanță de reinstalarea d-lui Boghea.

Portărelul însărcinat cu instalarea lovindu-se de decizia delegației, se retrage, iar a doua zi primește un nou ordin să instaleze pe baza sentinței tribunalului pe d. Boghea. hotărând astfel că prefectura nu avea nici un drept să se amestece in asociație.

Faptul că prefectura județului s'a amestecat in treburile asociației, suspendând pe Boghea, cu toată hotărîrea justiției, este viu comentat fiind unicul caz in analele justiției când o instituție administrativă, in loc să aducă la îndeplinire o hotărîre a justiției o nesocotește.

Un profesor universitar român in slujba Sovietelor

— Declarațiile comunistului P. Constantinescu-Iași făcute la congresul comunist din Paris —

— Dela trimisul nostru din Basarabia —

Chișinău, 25 Aug.

Serviciul de presă de pe lângă președinția Consiliului de miniștrii, publică in traducere, următorul articol din cunoscutul ziar comunist „Crasnaia Basarabia" (Basarabia Roșie), așa zisul organ al basarabenilor bolșevici ce apare la Moscova:

„La lucrările congresului „antifascist" ce s'a ținut la Paris in zilele de 4, 5 și 6 Iunie a. c., (Denumirea de „Congres Antifascist" ascunde adevăratul „Congres Comunist" N. R.), au participat și nouă delegați din partea țărilor balcanice, unde domnește teroarea albă, printre cari și *profesorul Constantinescu-Iași*, reprezentantul mișcării antifasciste din Basarabia și România. *(In Basarabia nu există o astfel de mișcare, de cât aceia comunistă condusă de acest profesor. N. R.)*.

„Emigrațiunea basarabeană a fost reprezentată prin 6 delegați, cari au luat parte activă la lucrările congresului.

Din partea Uniunei Basarabene *(Constantinescu-Iași N. R.)* s'au distribuit tuturor delegaților congresiști, manifeste, tratând amănunțit asupra politicei de acaparare a boerilor români, teroarei și creșterii fascismului (!) în Basarabia. La acest manifest, s'a anexat și o declarațiune a Comitetului in care se spune că:

„Fasciștii României, in acord complet cu Hitler, urmând faimosul plan a lui Rozemberg, sprijină lozinca-creeării republicei independente ucrainene burgheze, formată din Ucraina Sovietică, provoacă o primejdie de război și prepară desmembrarea U. R. S. S." : iar

„Basarabia urmează să servească drept punct de plecare a acestei campanii anti-sovietive".

CE A DECLARAT „DELEGATUL ROMANIEI"...

„Delegatul României (așa scrie „Crasnaia Basarabia" N. R.) *în discursul său, a transmis părerile celor care in condițiuni extrem de grele luptă împotriva regimului și teroarei și a pregătirii războiului. Cu toate arestările, asasinatele și schingiuirile muncitorimei României și Basarabiei, sporesc lupta in contra oligarhiei. Oratorul vorbește despre numeroasele manifestațiuni de stradă in Transilvania, Basarabia și București, despre lupta eroică a ceferiștilor, despre creșterea nemulțumirilor printre țărani. „In timp ce guvernul român recurge la represalii împotriva muncitorilor, dânsul privește desvoltarea liberă a „fascismului". Hitler are agenți și emisari proprii în Basarabia.* (Până azi n'a fost nici o astfel de mișcare in Basarabia. N. R.).

„Cu toate greutățile enorme ce stau în cale, în România, va apare în curând un nou organ antifascist. In România s'a creiat comitete antifasciste și grupuri de defensivă. După terminarea congresului, voi pune în România problema intensificarii luptei in contra fascismului"...

„Congresul a ales un comitet international pentru conducerea luptei antifasciste, în care au intrat deasemeni și doi reprezentanți din partea României și Basarabiei: profesorul Constantinescu-Iași și un ceferist din București".

„Crasnaia Basarabia" anunță apoi cuprinsul următorului manifest redactat de P. Constantinescu-Iași:

„Comitetul franco-basarabean, având ca scop ajutorarea curentului de emancipare a populațiunei basarabene, precum și informarea opiniei publice a Franței, asupra stărilor adevărate din Basarabia, ocupate de baionetele românești, se adresează tuturor delegaților congresului antifascist, apelând la solidaritatea lor, invitându-i să se asocieze la lupta sa în contra oprimării naționale, pentru eliberarea Basarabiei de sub ocupațiunea română".

Acest manifest mai este semnat pe lângă *„bunul român"* profesorul Constantinescu-Iași și de către: *„prietenul României", Henri Barbusse, Fr. Jourdin, Marcel Villar, V. Margueritte, Julien Malart.*

CARE ESTE DATORIA MINISTERULUI INSTRUCȚIEI PUBLICE

Parchetul general din Chișinău, sesizat de organele in drept, a început cercetările cuvenite în cazul agitatorului comunist, prof. Constantinescu-Iași. Mai poate fi menținut în învățământul superior acest agent al sovietelor rusești, care— după cum se dovedește și prin articolul publicat de ziarul „Crasnaia Basarabia" — împărtășește punctul de vedere sovietic în chestia Basarabiei și participă la congresele comuniste în care România este atacată și calomniată?

D. P. Constantinescu-Iași e profesor la Facultatea de teologie din Chișinău și în această calitate el pretinde că reprezintă, la congresele din străinătate, organizate de Internaționala a III-a și de celelalte asociațiuni afiliate ei, „România" și în special „Basarabia".. diftnf

Acest agent provocator trebue să fie exclus din învățământ pentru activitatea sa antipatriotică și anarhică, care nu poate fi în acord cu misiunea unui profesor universitar și cu interesele țării.

Elefterie Negel

———xox———

Ședința Camerei de comerț din Lugoj

Lugoj, 25.

In sala festivă din palatul Camerei de comerț, a fost Joi dimineață o ședință a consiliului permanent, sub președinția d-lui Isidor Tătaru.

D-l președinte, deschizând ședința desvoltă primul punct din ordinea de zi, care este: Combaterea legii asigurărilor sociale. D-sa spune, că taxele ce se plătesc de patron și salariat sunt extrem de mari, iar casa cercuală de aci, a cărei activitate este aproape nulă, se menține numai pentru a plăti 30 funcționari în frunte cu un director bine retribuit.

D-sa dă diferite exemple din care se constată dezavantagele ce prezintă legea, atât pentru patron cât și salariat.

Se hotărăște o grabnică intervenție la ministerul muncii pentru modificarea acestei legi.

Se aduce la cunoștință adresa consulului ceho-slovac din Lugoj, prin care cere să i se trimeată adresele exportatorilor de fructe, care doresc să facă comerț cu această țară.

După ce s'au rezolvat și diferite alte chestiuni de puțină importanță, la orele 12 ședința a luat sfârșit.

Prețul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este:
Lei 750 pe un an
„ 380 pe 6 luni
„ 200 pe 3 luni
„ 80 pe 1 lună
Abonamente se fac la 1 și 16 ale fiecărei luni

TÂRGUL MUREȘ

CAMERA DE AGRICULTURA DISTRIBUE GRAU DE SAMANȚA.— In vederea însămânțărilor cu grâu de toamnă, Camera de agricultură, va continua ca și in anii trecuți, acțiunea de a răspândi in județul Mureș, grâu de calitate superioară. S'a constatat până acum, că grâul împărțit de Cameră, a dat rezultate foarte bune, mărind producția la jugăr, dacă lucrările de arat, semănat și de recoltă, s'au făcut bine și la timp.

Prețul grâului, nu va fi mai mare, decât prețul pieței la data când se ridică. Agricultorii vor putea astfel, să-și vândă grâul lor propriu pe piață și cu prețul obținut să-și cumpere altul dela Cameră, bine condiționat. Pentru aceasta, se vor avea in vedere următoarele îndrumări:

Proprietarii cari au de vânzare grâu, bun pentru sământă, vor inainta la Cameră, până la 10 Septembrie, câte o probă triorată, in greutate de 1 kg. și jumătate, din fiecare sol. La soiurile admise, Camera la cumpărare, va acorda vânzătorului un premiu.

Agricultori doritori să cumpere sământă de grâu prin Cameră, vor inainta tablouri pe comune, sau individual acolo unde nu se fac tablouri.

In aceste tablouri, se va trece cantitatea de grâu, ce fiecare dorește să cumpere, cum și soiul preferat.

Nu se aprobă grâu de sământă, decât pe bani gata, iar reduceri de preț nu se acordă.

Cererile impreună cu tabloul intocmit, in felul arătat, se vor trimite Camerei, până la 15 Septembrie. După această dată, orice cerere sosită, nu se va mai lua in considerare. Camera, in acest an, dispune de mijloace foarte mici, pentru ajutorarea însămânțărilor cu grâu, de aceea, cu cât o cerere va sosi mai de vreme, cu atât va avea mai multă posibilitate ca să fie satisfăcută.

UN ARBORE RUPT DE FURTUNA, UCIDE UN OM ȘI RANEȘTE GRAV PE AL DOILEA.— In pădurea de lângă Palotailva, lucrătorii Gheorghe Man, de 30 de ani și Dumitru Hărșan, de 35 de ani, ambii din Hodac, din cauza furtunei violente ce a isbucnit deodată, au lăsat lucrul și s'au adăpostit sub un copac. Furtuna intețindu-se, arborele a fost rupt, și prăbușindu-se asupră-le, Gheorghe Man a fost omorit pe loc, iar Hărșan a fost găsit, după trecerea furtunei, in nesimțire cu răni grave. Transportat la spitalul din Reghin, i sau dat primele ajutoare, dar nu se știe dacă va scăpa.

TRAZNETUL OMOARA 2 BOI.— O furtună violentă, însoțită de manifestațiuni electrice s'a abătut asupra comunei Gornești și împrejurimi. Trăznetul a căzut in Perîș, asupra grajdului lui Simon Mark, omorând 2 boi. și arzând grajdul.

FURTURI. — Blănarul Iosef Kohl din Reghin, observând dispariția repetată a mai multor blăni de valoare, a depus plângere poliției, care a început imediat cercetări printre personalul magazinului. Bănuiala a căzut pe ucenicul Iosef Eröss, care luat de scurt, a recunoscut furturile.

— Necunoscuți au furat din grajdul locuitorului Vasile Hangan din Bilbor, doi cai. Jandarmeria incepând cercetările, a descoperit pe autorul furtului, in persoana lui Crăciun Ilie, locuitor din Râpa de jos, care a fost prins și arestat, apoi cu actele dresate inaintat parchetului de Mureș.

ISMAIL

FURTURI. — Luca Sefcenco din comuna Câslița Dunăre a furat de pe câmp șapte căpițe ed grâu, proprietatea lui Pantelimon Crețu.

— Vera Armenciu, fiind internată la spitalul de contagioși, a furat mai multe obiecte dela servitoarea spitalului, după care a dispărut.

— Anexia Crucevschi din str. Copana Balca 52 a reclamat că fata Maria Crucevschi și încă o fată, al cărei nume nu-l cunoaște. i-au furat obiecte de îmbrăcăminte.

— Elpinichia Papadopol a reclamat că Ion Loapatov i-a luat o haină.

— Atanase Marzaga din Reni a reclamat că dela domiciliul său i s'a furat o damigeană de vin.

— Necunoscuți au furat noaptea dela comerciantul Bercu Berfeld, proprietarul fabricii de apă gazoasă, 124 mii lei.

SINUCIDERE. — Serghei Nicolaev din str. Regina Maria 112 s'a sinucis prin strangulare in curtea locuinței sale, din cauza mizeriei.

RANIRE. — Onisim Zaicenco din com. Sofian a reclamat că pe când se afla in cârciuma lui Tit Maximov a fost lovit de necunoscuți, cari i-au spart capul.

CURAȚIREA ISLAZURILOR. In urma campaniei duse de d. Grigore Stănescu, directorul agricol al județului, comunele din plasa Chilia Nouă au curățat islazurile de mărăcini și buruieni.

EPIDEMII. — In cursul ultimii săptămâni s'au inregistrat următoarele cazuri de epidemii: scarlatina la Ismail 2 cazuri, la Chilia Nouă 2, febra tifoidă la Ismail 2 cazuri și la Reni 1 și difterie 2 cazuri la Dumitrești.

INAUGURARE. — Sâmbătă 26 August s'a făcut inaugurarea târgului de vite săptămânal in comuna Fântâna Zânelor, la care a asistat d. prefect Ștefan Constantinov.

REPARAREA ȘCOALELOR. — Comisiunea mixtă compusă din d. sub-revizor Nicolae Stoicev, prim-pretorul plasei respective și conductorul tehnic al serviciului județean inspectează școlile din județ, spre a intocmi devizele de repararea urgentă a acestor școli din sumele de 500 mii alocate de epitropia liceului de băeți din Bolgrad și trei sute de mii lei de prefectura județului.

In com. Regele Carol II, s'au reînceput lucrările de construcția localului de școală, care a costat până în prezent peste 1 milion 800 mii, contractându-se imprumut de comună în sumă de 300 mii lei dela Cassa școalelor și 200 lei acordate de epitropie.

INTINDEREA REȚELELOR TELEFONICE IN JUDEȚ.— Prefectura județului lucrează cu febrilitate la intinderea rețelelor telefonice in comunele lipsite până in prezent de legătură telefonică, astfel că până la inceputul iernei, județul va fi inzestrat cu telefoane. In acest scop s'a adjudecat definitiv licitația asupra firmei „Amper" din București pentru suma de 537.040 lei. Lucrările sunt conduse de d. Hoșiman.

REPARAREA ȘOSELELOR. — Ministerul lucrărilor publice a acordat un ajutor in sumă de lei 600 mii, în urma intervenției d-lui prefect Ștefan Constantinov, pentru repararea șoselelor din județul nostru. și în special a șoselei Ismail-Traian Val și reparării podului de la ieșirea din Bolgrad. Această sumă a fost alocată peste prevederile bugetare ale statului.

ȘEDINȚA COMITETULUI APARARII PASIVE. — Vineri 25 August s'a ținut in prefectura județului ședința medicilor județului, spre a se stabili spitalele pentru internarea populației gazate.

ORHEI

MOARTEA TRAGICA A UNUI COPIL. — Din Cimișenți se anunță, că fetița Ana Ursu, in etate de 2 ani, fiica lui Dumitru Ursu din acea comună, jucându-se singură in curte, lângă o groapă plină cu apa strânsă din ploi, a alunecat și s'a inecat.

MOARTE SUBITA.— Pe când Anton Nichifor din Marcăuți, se inapoia spre locuința sa, venind din comuna Molovata, ajungând la ogorul său din marginea pădurii „Țiganca", la o depărtare de 3 km. de sat, la un moment dat, a căzut jos, incetând subit din viață.

S'a constatat că suferea de inimă.

CADAVRU GASIT PE MALUL NISTRULUI. — Pe malul drept al Nistrului, in dreptul satului Holercani, s'a găsit cadavrul unei femei in etate de 55—60 ani. Cadavrul nu prezintă nicium semn de violență și se crede că femeia s'a innecat in timpul inundațiilor Nistrului din luna trecută. Se fac cercetări pentru identificarea cadavrului.

RANIREA UNUI BRACONIER. — Pădurarul Ignat Catrinici, făcând paza prin pădurea statului, situată pe teritorul comunei Olișcani, a surprins pe mai mulți inși furând lemne din pădure, pe care le încărcau într'o căruță.

Somându-i să se predea, braconierii au refuzat, dând bice cailor, iar pădurarul a făcut atunci uz de armă, trăgând un foc și rănind pe unul din ei.

UN HOȚ ȘI-A PRIMIT PEDEAPSA. — Sava Pânzaru, din Ghiduleni, autorul unui furt comis la Moșcu Caragaci din acelaș sat, a fost prins de păgubaș. Acesta, impreună cu Volf Șachis, i-au dat o lecție meritată, trăgându-i o bătae sdravănă, depe urma căreia desigur Sava Pânzaru va pierde pofta de-a mai fura.

FURTURI. — Necunoscuți au furat din curtea lui Motri Nacu din satul Miriceni de jos, doi cai.

In satul Chiștelnița, necunoscuți, introducându-se in casa locuitorului Gheorghe Trofim, a furat diferite lucruri casnice in valoare de 15.000 lei.

PLOAE TORENȚIALA. — Deunăzi, pe teritoriul satelor Zahaiciana și Făurești, a căzut o ploae torențială, inundând casele a 17 locuitori din Zahaicana, cari au suferit o pagubă de peste 100.000 lei.

Apele revărsate au inundat grădinile de zarzavaturi a 50 locuitori din satul Făurești, distrugând complet podurile depe teritoriul acestor sate și din satul Boșcana.

Victime omenești n'au fost.

Ploaia s'a deslănțuit cu furie și pe teritoriul comunei Ustia, fiind insoțită de grindină, care a produs mari pagube mai ales culturilor de tutun.

In timp ce ploaia producea groaza in populație, s'au găsit nelegiuiți cari profitând de aceste tragice împrejurări, au jefuit averea celor loviți de dezastru.

Unii spărgând obloanele și o fereastră dela prăvălia comerciantului Iosif Susleanschi din Ustia i-au golit-o de mărfurile ce avea acolo in valoare de 40.000 lei, iar lui Const. Hari i-au furat toate lucrurile din casă.

ADJUD

DELA COMUNITATEA ISRAELITA. — La sediul comunității s'a constituit sub președinția d-lui primar, comitetul comunității, compus din d-nii: D. Weissman, presed.; M. Leibovici, vice-presed.: F. Haimsohn, casier; P. Singer, secretar: L. Litman, controlor.

BAILE HERCULANE

CETAȚENI DE ONOARE. — Pentru încurajarea a cât mai multor vizitatori, comitetul cetățenesc de la Băile Herculane, în ședința plenară de la 22 August a. c., a decis ca cu începere din a. c., să se acorde titlul de cetățeni de onoare ai acestei stațiuni la 3 vizitatori dintre cei mai de vază, care neîntrerupt în curs de 10 ani au vizitat această stațiune și au stat cel puțin o lună, contribuind prin taxele plătite la înfrumusețarea acestei stațiuni.

Membrii vizitatori cărora li s'a acordat această distincție, anul acesta, sunt: Nicolae Cantuniari fost inspector general la c. f. r., Ion C. Panaitescu fst director la eforia spit. civ. și dr. Vasile I. Cristu. medic șef al c. f. r.

MACIN

MUNCITOREȘTI. — Muncitorii din portul Măcin — categoria manuali și cărăuși — in urma mai multor consfătuiri au pus bazele unui sindicat profesional sub denumirea „Isbânda", cu sediul în Măcin, str. Independența. Președinte a fost ales d. Petre Matețovici. S'a cerut tribunalului recunoașterea sindicatului ca persoană juridică.

SPORTIVE. — Duminică 22 August a fost un concurs de înnot. Distanța a fost de 8 km. Lansarea în Dunăre s'a făcut dela punctul Carcaliu. S'au clasat astfel: 1) Tudorel Cojanu, invățător; 2) Gh. Popescu, eev și 3) N. Gădiuță, elev.

TURDA

ȘCOLARE. — La școala comercială superioară de băeți din orașul nostru sunt locuri vacante.

LOVIT DE TRAZNET. — In ziua de 22, băiatul locuitorului Bartha Ștefan, păzind vitele tatălui său, a fost prins in câmp de o furtună ce s'a abătut asupra orașului nostru, și lovit de trăznet. Descărcătura electrică a fost atât de puternică încât l'a ucs pe loc. E curios că a fost lovit in creștetul capului, fără să prezinte semne de carbonizare in altă parte. Parchetul a incuviințat inmormântarea.

NEREGULI LA PRIMARIE.— Săptămâna trecută, magistratul instructor al tribunalului Turda a primit un dennut anonim asupra unor nereguli săvârșite la biroul industrial al primăriei noastre. S'au ascultat o serie de martori a căror depoziție se ține secretă.

JUDICIARE. — Completul sesiunii a doua de vacanță este compus din d-nii Alexandru Pătărlăjeanu, prim președnte de tribunal. dr. Adalbert Ianota, delegat ca magistrat instructor, dr. Ioan Popa și dr. Ovidiu Popescu, judecători.

Parchetul este condus de d. Drăghiciu Cetățeanu, procuror de secție.

LUGOJ

ȘEDINȚA CONSILIULUI COMUNAL. — Miercuri la orele cinci, s'a ținut ședința extraordnară a consiliului comunal.

Această ședință a fost provocată de un ordin al ministerului de interne prin care se cerea să se răspundă in termen de 15 zile. Ordinul s'a emis primăriei, in urma anchetei făcute aci de d. inspector gen. administr. Gherman, pe baza unui denunț inaintat de câtiva consilieri, că la această primărie ar exista oarecari nereguli și anume:

1) Să se revie asupra calității d-lui Carl Martin ca ajutor de primar; 2) să se stabilească o chirie mai mare la hotel „Dacia" proprietatea comunei; 3) să se termine reparația acestui hotel; 4) să se revie asupra suspendării încasatorului Gheorghe Milovan, descoperit că a săvârșit fraude și 5) să se anuleze contractul de cumpărare al unei case pe seama grădinei de copii nr. 4.

D. dr. Al. Biriescu, primarul orașului, asupra primului punct, spune, că in baza referatului d-rului Antal, avocatul primăriei. nu se găsește nici un cap de acuzare care să-i ia dreptul d-lui Carl Martin de a îndeplini funcția de consilier comunal.

Pusă la vot chestiunea, cu majoritate de voturi, consilierii refuză să execute ordinul.

In privința majorării chiriei hotelului „Dacia", d. dr. Biriescu, lămurește consiliul, că nu e cazul să se mărească chiria.

Și această cerere este respinsă cu majoritate de voturi.

Relativ la reparatul hotelului, referentul spune că in săptămâna viitoare vor începe lucrările.

Asupra revenirei demisiei lui Gheorghe Milovan, consiliul e de părere să nu se revină intrucât numitul s'a făcut vinovat de grave abateri.

In ce privește casa din strada Buziașului, cumpărată pentru grădina de copii, d. Biriescu spune că această cumpărare nu este definitivă intrucât abia acum două zile arhitectul Casei școalelor a venit aci să constate dacă corespunde scopului și până nu se cunoaște referatul d-sale, contractul nu este definitiv.

Ca încheere, consiliul comunal respinge toate dispozițiile date de ministerul internelor.

ZAM (Hunedoara)

PENTRU CAPELA ORTODOXA. — Pentru sporirea fondului de terminare a capelei ortodoxe din Zam, s'a dat în ziua de 20 August o producție teatrală de elevii școalei primare din localitate sub conducerea bătrânului învățător Traian Petcu. Cu toată criza, s'a realizat un venit net de 3000 lei.

OMORAT DE TRASNET. — Ștefan Popovici din com. Almășel a fost trăznit pe când se afla la secerat de grâu.

COMĂNEȘTI (Bacău)

INCENDIU. — In ziua de 25 cor. pe la ora 9 dim. la locuința lui Gh. Bocăneț din satul Șupan, comuna Lăloaia (Bacău), din cauza defectării unui coș dela o sobă, s'a declarat un groaznic incendiu, arzând complet două odăi și un grajd, in podul căruia se aflau circa 6 căruțe cu fân. Grație locuitorilor care au venit imediat, și a intervenției d-lui Enescu, șeful siguranței locale, care a luat toate măsurile necesare pentru preîntâmpinarea intinderii focului, nu s'a inregistrat o catastrofă la fel cu cea din 1930, întâmplată în Dărmănești (Bacău).

Societatea Creditul carbonifer din localitate a venit și de această dată în ajutor trimițând o pompă de mână, cu oamenii necesari. Pagubele se evaluiază la circa 25.000—30.000 lei. Clădirea nu a fost asigurată. Această nenorocire este abătută asupra unui biet muncitor necăjit și cu șapte copii mici.

PREȚUL PAINII. — Cu incepere dela 26 c., primăria Comănești, a dispus ca pâinea să se vândă: cea neagră cu 6 lei, iar cea albă cu 8 lei. la ambele cu o tolerantă de 0.50 gr. la kg.

BANI FALSI. — A. Tonoaie din Brusturoasa (Bacău) vânzând cherestea in localitatea Podul-Turcului (Tecuci) a primit o hârtie de 1000 lei falsă, pe care a dat-o și el la un alt locuitor din Hurueșți (Tecuci). Acesta, mai târziu, aflând că hârtia de 1000 lei este falsă, a reclamat cazul autorităților, cari cercetând au găsit că susnumitul nu este vinovat.

MIERCUREA-CIUC

SPECULA. — Cu toată recolta bogată a anului acesta in grâu și alte cereale, ale căror prețuri au scăzut mult la vagon, totuși pe piața orașului nostru se mențin aceleaș vechi prețuri, cari in trecut erau justificate, dar astăzi nu sunt decât o speculă pentru concetățenii noștri. Astfel deși în cele mai multe orașe prețul pâinii a scăzut in unele locuri chiar și la 5 lei kg. la noi prețurile se mențin aceleași, adică 7 lei kg. integrală și 10 lei albă.

TAFICANȚI DE CARNE VIE. — Locuitorul Ștefan Pop din Gheorgheni a reclamat poliției acelui oraș că în lipsa sa de acasă, fetița sa Maria, in vârstă de 13 ani, a vrut să fugă de acasă cu unele lucruri, pentru ca împreună cu o altă fată anume Madaraș Iren să plece impreună cu femeia Marjan Ana, care, sub pretextul unei vieți mai ușoare, voia să le prostitueze in Brașov.

TRAZNITA. — Soția lui Ioan Pal, născută Ana Marton, de 29 ani, din Sureni. (Ciuc), pe când era la secerat a venit o ploaie torențială cu manifestațiuni electrice, și ea a fost trăznită.

SECTA RELIGIOASA. — Șeful postului de jandarmi Remetea a arestat în susnumita comună pe Rozalia Kincses, de fel din Ghireși (Satu Mare), domiciliată în Târgu Mureș, care fiind găzduită la locuitorul Ivancsan Ferencz. făcea propagandă religioasă sectei mileniștilor.

SINUCIDERE. — Ioan Bernard, de 48 ani, din Valea Strâmbă, fiind suferind de un picior, s'a sinucis prin strangulare în grajdul proprietatea sa. S'a autorizat inmormântarea.

FURT. — Minorii Iosif Almași de 14 ani și Grigore Hajdu lui Ioana de 11 ani, ambii din Ineu, s'au introdus prin efracție în locuința lui Gheorghe Imre, din aceiaș comună, de unde au furat haine. Cu actele dresate au fost inaintați parchetului Ciuc.

PRINDEREA UNOR SPARGATORI. — In orașul nostru se comitea aproape zilnic câte un furt cu efracție, pe la locuințele concetățenilor, furându-lise în special, haine. Deși faptul era in cercetarea poliției, numai intâmplarea a dus la descoperirea infractorilor. Ei sunt: Bucur Iacob Gheorghe, din Mercurea Ciuc, Pongracs Pal și Ianos Bacs din Odorheiu.

Susnumitii ascundeau instrumentele cu cari comiteau infractiunile, pe câmp sub o claie de fân, nu departe de oraș. Stăpânul acelui fân, ducândușe să-l ridice, a dat peste ele și avizându-se poliția, aceasta a dispus încercuirea locului cu agenți. Când hoții au venit să ridice sculele, au fost prinși.

ACCIDENT MORTAL. — Mecanicul Carol Emer din Gheorgheni, pe când făcea proba unui motor de mașină de treerat in curtea lui Plafi Zigmund din Ditrău, din neatenție, a fost apucat de motor și omorât.

SIBIU

CURS DE SPECIALIZARE PENTRU POMPIERI, IN JUD. SIBIU. — Comitetul central al Reuniunii pompierilor din jud. Sibiu, aranjează anul acesta un curs de specializare pentru pompierii comunelor din acest județ și anume in zilele de 7-10 Septembrie 1933, in comuna Slâmnic lângă Sibiu.

Cursul incepe in ziua de 7 Septembrie a. c. la ora 8 dimineața și prelegerile teoretice și practice durează trei zile. In ultima zi se va face examinarea participanților in fața autorităților.

Fiecare comună din județ e obligată a-și trimite câte un pompier destoinic, de preferință cei designați a deveni mai târziu conducători ai organizațiilor comunale. Participarea o vor anunța cu cel puțin 6 zile inainte președintelui reuniunei județene de pompieri. Sibiu, la prefectura județului.

La aceste cursuri pot participa și pompieri din alte județe urmând a-și anunța participarea la timp, pentru a li-se putea pune la dispoziție locuința necesară în mod gratuit.

Participanților le stau la dispoziție pentru transport autobuzele necesare în piața Regele Ferdinand din Sibiu.

Comandanții cari vor ține prelegeri au pregătit un program foarte bogat atât teoretic cât și practic in care se cuprinde și apărarea contra gazelor.

CONFERINȚA. — Vineri seara la orele 9 d. G. Cuza a vorbit în sala „Unicum" despre „Ideile revoluționarilor din 1848", importate din Apus de pe urma cărora s'a produs o stare socială nefirească în principate. Cele două pături moștenite, pătura țărănească și cea a boierilor s'au întregit cu o pătură burgheză formată din streini și în deosebi evrei.

După ce înfățișează primejdia streinilor și face apologia hitlerismului, conferențiarul a fost apostrofat de românii din sală cari au părăsit sala cu huiduieli la adresa acelora cari se închină Germaniei și revizionismului de dragul unor efemere simpatii politice.

BARLAD

NEREGULI BANEȘTI. — In urma inspecției făcute de d. inspector școlar Bahrim, s'au sesizat autoritățile competente că la comitetele școlare din Mireni și Stănulești sunt nereguli bănești.

MUȘCAT DE CAINE TURBAT. — Copilul Vasile Axente din Pogana fiind mușcat de un câine turbat a fost înaintat pentru tratament la institutul antirabic Iași.

CONTRAVENȚII. — Organele fiscului au aplicat o amendă de 100.000 lei comerciantului P. Helembrand, pentru nedeclararea industriei sale de încălțăminte.

DELA PRIMARIE. — D. Em. Grigoraș, primarul orașului reîntors dela București, a declarat că a obținut un împrumut de 5.000.000 lei pentru lucrări edilitare. Cetățenii își pun nădejdea în d-sa, că va schimba cu totul orașul nostru, dându-i un aspect civilizat.

DOROHOI

OMORITA DE TRAZNET. — In seara de 24 August, pe la ora 18, in urma unei ploi torențiale cu descărcări electrice, a fost omorită de trăznet Catinca C. Herghelegiu, de 48 ani, concubina locuitorului Gh. Topală din satul Slobozia, com. Dumeni. Nefericita femeie venea dela munca câmpului și a fost omorită cam la 60-60 metri departe de casa sa.

D. procuror a autorizat înmormântarea.

TRAZNETUL APRINDE O CASA. — In ziua de 23 August trăznetul a incendiat casa femeii Maria M. Moraru din Mamornița, arzând complet casa, alte atenanse și mai multe lucruri casnice, in valoare de 15-20.000 lei.

SPARGEREA UNEI NORI. — Prin spargerea unui perete, făcătorii de rele s'au introdus in moara d-lui avocat D. Cuțic din Dorohoiu, situată în Văculești, furându-i mai multe piese dela motor, două curele de transmisiune, o pereche de foale, precum și mai mulți saci cu porumb ai locuitorilor, aduși pentru măciniș.

SINUCIDERE. — Acum câteva zile, d-ra Maria Popa, subchirurgă la Maternitatea din Cernăuți, venind, in orașul nostru la un frate al ei, s'a sinucis, făcându-și o injecție cu o substanță otrăvitoare. Aceasta din cauza unei dragoste nenorocită. In urma unor groaznice chinuri nefericita a încetat din viață.

ALEXANDRIA

DELA ȘCOALA NORMALA. Directiunea școalei normale de băeți din localitate anunță inceperea cursurilor in ziua de 15 Septembrie.

Deasemenea, la aceași dată se țin și examenele de corigente.

Toți elevii sunt obligați să se prezinte in ziua arătată la cursuri, nepermițându-se nici o întârziere.

Se primesc inscrieri in toate clasele pentru elevii dela șc. normale desființate sau cei cari se transferă.

NUMIRE.— D. Petre Georgescu, licențiat al academiei comerciale, a fost numit în postul de perceptor la percepția fiscală din localitate, în locul d-lui V. Simionescu care a trecut în cel de casier.

SPORTIVE. — Duminica trecută disputându-se un match de fott-ball între echipa „Dunawski-Sportist" din Șiștov (Bulgaria) și „Victoria" din localitate, cu care ocazie aceasta din urmă a fost învinsă cu 2-1, la rându-i se va deplasa Duminică 10 Septembrie a. c., la Șiștov, spre a-și lua revanșa.

MEGIDIA

DELA SEMINARUL MUSULMAN. — Intre 3—5 Sept. se va ține examenul de admitere în cl. I-a.

Sunt 25 locuri de bursieri.

Inscrierile se fac zilnic.

Corigențele se vor da între 1—3 Septembri, conform regulamentului.

Cursurile încep la 15 Septembrie.

DELA GIMNAZIU. — Examenele de admitere în cl. I-a se va da intre 3—5 Septembrie.

La cancelaria școalei se primesc zilnic înscrieri pentru toate clasele.

Corigențele se vor da între 1—3 Septembrie.

TIGHINA

DELA ADMINISTRAȚIA DE CONSTATARE. — Posesorii de automobile sunt avizați a nu părăsi garajul fără a poseda permisul fiscal. Ei sunt rugați a se prezenta la administrație spre a-și ridica permisiile.

— Ad.-ția de încasări și plăți anunță pe doritorii de a ocupa posturi de perceptori că la 10 Septembrie a. c. se vor ține examene.

Candidații se pot informa asupra condițiunilor de admitere la biroul personalului sau la percepțiile din județ.

INECAT IN NISTRU. — In ziua de 24 c. tânărul I. Grünberg din Tighina, scăldându-se în Nistru, a fost luat de curentul apei și fără să fie observat de cineva s'a înecat. Vineri dimineață pompierii orașului au pescuit cadavrul, ce a fost găsit în fundul unui vapor vechi, care se află în Nistru.

ȘCOLARE. — Un grup de părinți a hotărît să intervină pe lângă ministerul instrucțiunii ca și în orașul Tighina să fie numită o comisiune de bacalaureat. Din informațiile noastre, până în prezent sunt peste 60 de candidați.

Datorită stăruințelor depuse de d-na Dumitrescu, directoarea liceului de fete „Principesa Ileana", ministerul instrucțiunii a aprobat să se deschidă în anul acesta, prima clasă a școalei comerciale de fete.

Dela 25 crt. în cancelaria liceului de fete, începe înscrierea pentru cl. I-a.

NOUI REFUGIAȚII. — Din Rusia au început să vie noui refugiați. In cursul acestei săptămâni au venit frații M. și D. Chiriacov și inginerul V. Iujacov.

RANIRE. — Iustin Grosu din Batâr (Tighina), în urma unei certe, a rănit grav cu cuțitul, pe Filip Grosu, care în stare gravă a fost internat în spitalul Teraclia.

INCENDIU. — Dela o mașină de gătit, s'a aprins o magazie a locuitorului Anton Potângă din Opaci (Tighina). Cu concursul consătenilor focul a fost stins înainte de a lua proporții, distrugându-se numai acoperișul magaziei.

INCERCARE DE SINUCIDERE. — In ziua de 22 crt., tânărul Andrei A. Dani din C. Langa (Tighina), în urma unei certe cu părinții săi, a încercat să se sinucidă bând spirt denaturat.

CONGRESUL INVAȚATORILOR FARA POSTURI. — In orașul nostru a fost un congres al învățătorilor fără posturi. La congres a luat parte și un reprezentant din partea învățătorilor din Chișinău. In urma desbaterilor, a fost constituit un comitet în care au intrat următoarele persoane: M. Ciobanu, G. Epure, C. Capsman, E. Poenaru și T. Pleșcanu. Comitetul a hotărît să redacteze un memoriu, care va fi înaintat ministerului instrucțiunii.

MOINEȘTI

COOPERATIVE. — Adunarea generală anuală a băncii populare „Moinești" din localitate, anunțată pe ziua de 22 August, a fost amânată pentru data de 5 Septembrie, când se va ține cu orice număr de membri.

SERBARE. — In seara zilei de Duminică 3 Septembrie, va fi in grădina publică a orașului, o frumoasă serbare dată de primărie.

DIVERSE. — Consiliul comunal al orașului Moinești a fost convocat pentru ziua de 31 August.

BAL. — In seara zilei de 29 August c. va fi în saloanele școalei primare din Brănești, com. Poduri, un bal.

——xXOXx——

ATENTATUL DIN COZMENI

Cozmeni, 25 August

Noaptea trecută, pe la ora 11, pe când avocatul dr. Orest Scraba dormea, a fost trezit din somn de soția d-sale care i-a spus că cineva umblă pe sub ferestre. Avocatul, luând revolverul și apropiindu-se de geam s'a pomenit cu un individ care a tras un foc de revolver fără însă a-l nimeri. Avocatul la rândul lui, a tras și el mai multe focuri de revolver prin fereastră, la care individul a răspuns, retrăgându-se. In timpul acestei lupte și a sgomotului produs, s'au apropiat trei sergenți de stradă. Individul, a dispărut. Sergenții la rândul lor, crezând că bandiții au intrat în casă, au început a trage cu armele în aer pentru a intimida și a-l forța să iasă afară. Fiind întuneric, și avocatul neștiind că sergenții s'au apropiat, trăgea mereu cu revolverul din casă pe fereastră, producând un sgomot care a trezit pe toți locuitorii de prin împrejurimi.

Cu mare greutate, câțiva sergenți au reușit să se apropie de partea din dărăt a clădirilor de locuința d-lui avocat Scraba. Sergenții, au încercat să intre înlăuntru, dar găsind închis au bătut la ușă. Familia Scraba intrebând cine este la ușa, sergenții au răspuns cine sunt. Avocatul nevoind să creadă, sergenții au fost nevoiți a se lumineze cu baterii electrice pentru a fi recunoscuți de avocat. S'au luat apoi măsuri, ca doi sergenți să supravegheze locuința până la ziuă. Până în prezent cercetările poliției însă n'au putut da de urmele atentatorului. Totuș, sunt bănuți mai mulți indivizi comuniști, socialiști și chiar intelectuali ucraineni, cari în mai multe rânduri, au amenințat pe avocatul Scraba. să se lase de anumite atitudini pe cari le-a avut în consiliul comunal și în alte chestiuni, unde, ca cinstit și vrednic jurist și cetățean român, a apărat interesele primăriei, liniștea și pacea cetățenilor față de atâția dușmani ai intereselor pașnice ale statului român.